

**การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี**

นายยุทธนา เดี่ยววานิช

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช**

พ.ศ. 2551

**Civil Participation in the Developing of Development Plan of Sub-District
Administrative Organizations in Pulpin District, Surat Thani Province**

Mr. Yutthana Deawwanich

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Public Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University**

2008

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่อและนามสกุล นายยุทธนา เดี่ยววานิช

แขนงวิชา บริหารรัฐกิจ

สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

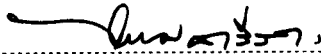
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ปภาวดี มนตรีวัต
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นราธิป ศรีราม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

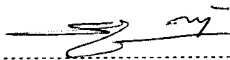
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์วันชัย มีชาติ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ปภาวดี มนตรีวัต)

กรรมการ

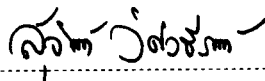
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นราธิป ศรีราม)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา บริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

วันที่ 18 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2552

ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้วิจัย นายยุทธนา เคี้ยววานิช ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ปภาวดี มนตรีวัต (2) รองศาสตราจารย์ ดร.สุพิมพ์

ศรีพันธุ์วรสกุล (3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์นราธิป ศรีราม ปีการศึกษา 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล (2) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล (3) ศึกษาและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล (4) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลและ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรได้แก่ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล 16 แห่งในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 398 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามซึ่งมีค่าความน่าเชื่อถือ .82 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) ด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นต่างๆ ร้อยละ 60.18 ส่วนด้านการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจร้อยละ 55.32 โดยตำบลที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นมากที่สุดได้แก่ตำบลหนองไทร และตำบลที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนามากที่สุดได้แก่ตำบลพุนพิน (2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ สถานที่ และระยะเวลา ที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน (3) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลาง โดยประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน (4) ปัญหาสำคัญได้แก่การขาดความรู้และไม่เข้าใจประโยชน์ของการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนา ส่วนแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมได้แก่ หน่วยงานควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของแผนพัฒนา นอกจากนี้ ควรจัดกิจกรรมอื่นๆ ในช่วงการประชุมเพื่อจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

คำสำคัญ การมีส่วนร่วมของประชาชน แผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Thesis title: Civil Participation in the Developing of Development Plan of Sub-District Administrative Organizations in Punpin District, Surat Thani Province .

Researcher: Mr.Yutthana Deawvanit; **Degree :** Master of Public Administration

Thesis advisors :(1) Papavadee Montriwat, Associate Professor; (2) Dr. Supim Sripunworasakul, Associate Professor; (3) Naratip Sriram, Assistant Professor; **Academic year :** 2008

Abstract

The objectives of this research were to (1) study and compare the knowledge and understanding of people on local administration and the developing of development plan of sub-district administrative organizations (2) study the people's opinion on factors supporting the civil participation in the developing of development plan of sub-district administrative organizations (3) study and compare level of civil participation in the developing of development plan of sub-district administrative organizations (4) study the people's opinion on problems and appropriate approach to enhance civil participation in the developing of development plan of sub-district administrative organizations.

This research was a survey research. Population were people living in the area of 16 sub-district administrative organizations, Punpin district. Numbers of samples were 398. Instrument used was questionnaire with .82 level of reliability. Statistical tools employed were frequency, percentage, mean, standard deviation and T test.

Research result revealed that (1) on local administration issue, the knowledge and understanding of samples were 60.18 percent, while on development plan of sub-district administrative organization issue, the knowledge and understanding of samples were 55.32 percent; samples in Nongsai sub-district had highest knowledge and understanding on local administration and samples in Punpin sub-district had highest knowledge and understanding on development plan (2) as for the opinion on factors supporting participation in the developing of development plan which were: public relations, location, and duration; it was found that the opinion was in moderate level in all 3 factors (3) civil participation in the developing of development plan was in moderate level; when compared participation of people in sub-districts of different sizes, no difference of civil participation was found (4) major problems were lack of knowledge and lack of understanding on the benefits of participation in developing development plan, as for approach to enhance participation: the organizations should increase their public relations activities, provide people with knowledge and understanding which would lead to their recognition of the importance of development plan; moreover, alternative activities during community meeting should be arranged so to motivate more people to participate.

Keywords : Civil Participation, Development Plan, Sub-District Administrative Organizations,
Surat Thani Province

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของผู้ศึกษา ได้รับความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก ท่านรองศาสตราจารย์ปภาวดี มนตรีวัต ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ นราธิป ศรีราม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ถ่ายทอดความรู้อันทรงคุณค่าและเป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษา จนทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์และสำเร็จลุล่วงไปได้ รวมทั้ง กรรมการที่ปรึกษาร่วม ซึ่งกรุณาให้โอกาส ให้กำลังใจและให้คำแนะนำที่มีค่า ยิ่งไปกว่านั้นผู้ศึกษา รู้สึกสำนึกในพระคุณของท่านคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้ แนวความคิด ประสบการณ์ และแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ศึกษา

นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากเพื่อนนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนคณะผู้บริหาร พนักงาน ส่วนตำบลและประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน ที่กรุณาให้ความร่วมมือ ในการเก็บข้อมูลและรวบรวมแบบสอบถาม ตลอดจนเสียสละเวลาอันมีค่าให้ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์แก่การศึกษาครั้งนี้

ความสำเร็จและความภาคภูมิใจอันเกิดจากวิทยานิพนธ์เป็นผลมาจากกำลังใจที่ผู้ศึกษา ได้รับจากบิดา มารดา และสมาชิกในครอบครัว และผู้อยู่เบื้องหลังทุกท่านที่ส่งเสริม สนับสนุน เสียสละและเป็นกำลังใจ ทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงดังที่ผู้ศึกษาค้นใจไว้ ผู้ศึกษา ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ยุทธนา เตียววานิช
กุมภาพันธ์ 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	๗
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ	8
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	16
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	24
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
รูปแบบการวิจัย	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	55
ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบล	60
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน	98
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน	102
ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนจำแนกตามขนาด องค์การบริหารส่วนตำบล	104
ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	109
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	112
สรุปการวิจัย	112
อภิปรายผล	128
ข้อเสนอแนะ	131
บรรณานุกรม	135
ภาคผนวก	144
ก แบบสอบถาม	145
ประวัติผู้วิจัย	154

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	55
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	55
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ.....	56
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	56
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ.....	57
ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้.....	58
ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเป็นสมาชิก/ชมรม.....	58
ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกระยะเวลาที่อาศัย.....	59
ตารางที่ 4.9 ภาพรวมจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้อง จำนวน 16 ตำบล.....	60
ตารางที่ 4.10 ภาพรวมจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ ถูกต้อง 16 ตำบล.....	61
ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้องตำบลกรูด.....	62
ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ตำบลกรูด.....	63
ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ตำบลเขาหัวควาย.....	64
ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ตำบลเขาหัวควาย.....	65
ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองท้องถิ่นได้ถูกต้อง ตำบลตะปาน.....	66
ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ตำบลตะปาน.....	67
ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้องตำบลท่าข้าม.....	68

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ค่าบลทำข้าม.....	69
ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้องค่าบลทำโรงช้าง.....	70
ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ค่าบลทำโรงช้าง.....	71
ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้องค่าบลทำสะท้อน.....	72
ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ค่าบลทำสะท้อน.....	73
ตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองท้องถิ่น ได้ถูกต้อง ค่าบลน้ำรอบ.....	74
ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ค่าบลน้ำรอบ.....	75
ตารางที่ 4.25 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้องค่าบลบางอน.....	76
ตารางที่ 4.26 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ค่าบลบางอน.....	77
ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้องค่าบลบางเดือน.....	78
ตารางที่ 4.28 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ค่าบลบางเดือน.....	79
ตารางที่ 4.29 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้องค่าบลบางมะเคื่อ.....	80
ตารางที่ 4.30 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ค่าบลบางมะเคื่อ.....	81

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.31 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้องตำบลพุนพิน.....	82
ตารางที่ 4.32 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ตำบลพุนพิน.....	83
ตารางที่ 4.33 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้องตำบลมะลวน.....	84
ตารางที่ 4.34 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ตำบลมะลวน.....	85
ตารางที่ 4.35 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้องตำบลลิเล็ด.....	86
ตารางที่ 4.36 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ตำบลลิเล็ด.....	87
ตารางที่ 4.37 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้องตำบลศรีวิชัย.....	88
ตารางที่ 4.38 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ตำบลศรีวิชัย.....	89
ตารางที่ 4.39 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้องตำบลหนองไทร.....	90
ตารางที่ 4.40 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ตำบลหนองไทร.....	91
ตารางที่ 4.41 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้อง.....	92
ตารางที่ 4.42 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง ตำบลหัวเตย.....	93
ตารางที่ 4.43 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น และการจัดทำแผนพัฒนา.....	94

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.44	เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบล.....	95
ตารางที่ 4.45	เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามประเด็นคำถาม.....	96
ตารางที่ 4.46	เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดทำ แผนพัฒนาจำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบล.....	97
ตารางที่ 4.47	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการได้รับเชิญชวน.....	98
ตารางที่ 4.48	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการได้รับเชิญชวน โดยสื่อ.....	98
ตารางที่ 4.49	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการ การประชาสัมพันธ์.....	99
ตารางที่ 4.50	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการได้เข้าร่วมประชุม เพื่อทำแผน.....	99
ตารางที่ 4.51	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสถานที่.....	100
ตารางที่ 4.52	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนต่อการมีส่วนร่วม ในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้านระยะเวลาด้านระยะ เวลา.....	101
ตารางที่ 4.53	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย สนับสนุนการมีส่วนร่วม.....	102
ตารางที่ 4.54	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล.....	102
ตารางที่ 4.55	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน พัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง.....	104
ตารางที่ 4.56	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก.....	105
ตารางที่ 4.57	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง จำนวน 11 องค์การบริหารส่วนตำบล.....	107

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.58 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลเล็ก จำนวน 5 องค์การบริหารส่วนตำบล.....	108
ตารางที่ 4.59 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน จำแนกตามขนาดองค์การบริหารส่วนตำบล.....	108
ตารางที่ 4.60 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามขนาด องค์การบริหารส่วนตำบล.....	109
ตารางที่ 4.61 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล.....	110
ตารางที่ 4.62 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทาง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบล.....	110

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล.....	4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจหน้าที่หลักตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เป็นผลให้องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องทำหน้าที่ทั้งด้านการปกครอง การบริหารพัฒนาหมู่บ้าน และรองรับนโยบายการกระจายอำนาจรัฐบาลโดยองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดประชาชน โดยประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมมีอำนาจอิสระในการกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาได้เอง ภายใต้กรอบงบประมาณที่เป็นของตนเองและงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลกลางตามหลักการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นองค์กรที่มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาชนบท สามารถทำและคิดการพัฒนาตำบลทุกขั้นตอนในทิศทางแห่งความถูกต้องดีงาม โดยมีการรองรับและเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมดูแลผลประโยชน์ของชุมชน เป็นฐานสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนและนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ การคิด การตัดสินใจในการร่วมมือกันรักษาผลประโยชน์ของตนเองและของส่วนรวมตั้งแต่ระดับหมู่บ้านตำบลขึ้นมาจนถึงระดับชาติในที่สุด

หน้าที่สำคัญประการหนึ่งขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการวางกรอบและทิศทางการพัฒนา ในท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา การกำหนดภารกิจ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายอย่างเป็นระบบ ซึ่งนอกจากจะทำให้ปัญหาและความต้องการได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสมแล้ว ยังเป็นการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งหากพิจารณาตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนควรเข้ามามีส่วนร่วมด้วย โดยเฉพาะในการกำหนดทิศทางของแผนพัฒนามรวมถึงการตรวจสอบการดำเนินการตามแผน เพื่อให้แผนดังกล่าวเกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และเพื่อความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 นอกจากนั้นแผนพัฒนาขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลยัง เป็นเครื่องมือสำคัญ ที่มีผลต่อศักยภาพในการพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้นหากแผนพัฒนาเกิดขึ้น จากกระบวนการของการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ย่อมทำให้แผนมีความสมบูรณ์ ซึ่งย่อมเกี่ยว โยงต่อผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนา และประโยชน์สูงสุดของประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ การจัดทำ แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถ ปฏิบัติงานและให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถ้าหากประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาด้วยแล้วปัญหาต่างๆ จะได้รับการแก้ไข ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้อง และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้

อย่างไรก็ตาม เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ไม่ค่อยเห็น ความสำคัญของการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเท่าที่ควร โดยคณะกรรมการ บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มักจัดทำแผนพัฒนาตนเองเพื่อให้มีแสดงต่อ นายอำเภอเท่านั้น ผู้นำ กลุ่ม องค์กรหน่วยงานส่วนราชการและประชาชนในหมู่บ้านต่าง ๆ ไม่มีส่วน ร่วมในกระบวนการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลดังที่ควรเป็น ทำให้แผนพัฒนาองค์การ บริหารส่วนตำบลไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน แต่จะเน้นเฉพาะการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานและกระจัดกระจายเฉพาะพื้นที่อาศัยของคณะกรรมการบริหารฯ นอกจากนี้ยังขาดการประสาน แผนร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบล กับท้องถิ่นอื่น และส่วนราชการที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบล (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยและกรมการปกครอง, 2543: 109)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัยเพื่อแสวงหาคำตอบว่า ประชาชน ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดทำแผนพัฒนา หรือ ไม่อย่างไร มีปัจจัยใด ที่ส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน และ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น และการจัดทำแผนพัฒนาหรือไม่ มาก น้อยเพียงใด เพื่อสามารถค้นหาแนวทางสร้างเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การ บริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอหุนพิน และอาจขยายผลไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง " การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลใน เขตอำเภอหุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี " ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของประชาชนในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

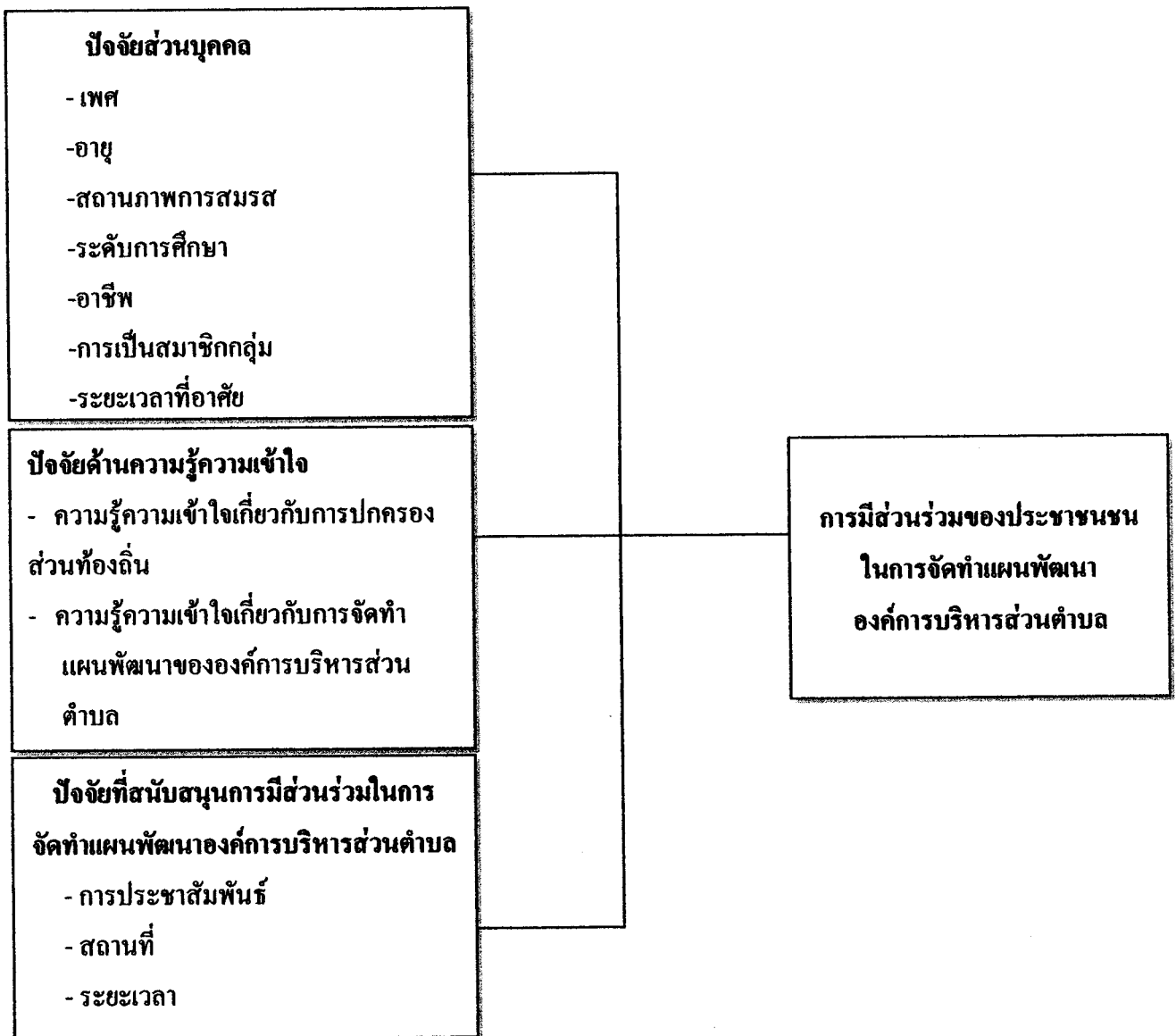
2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.3 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.4 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาและการมีส่วนร่วมของประชาชน การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา เพื่อสร้างเป็นกรอบแนวคิดดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัย ออกเป็น 4 ด้าน คือ

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เน้นศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น การมีส่วนร่วม และปัจจัยสนับสนุนการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล

4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 16 แห่ง

4.3 ขอบเขตด้านประชากร ประชากรได้แก่ผู้ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 68,044 คน กลุ่มตัวอย่าง คำนวณ จากสูตรของทาโร ยามาเน่ จำนวน 398 คน

4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา เดือนสิงหาคม 2550 - เดือนพฤศจิกายน 2551

5. นิยามศัพท์

5.1 องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอ พุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 16 แห่ง

5.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา หมายถึง การที่ประชาชนในพื้นที่เขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้มีโอกาสเข้าร่วมนำเสนอความต้องการของชุมชนเข้าสู่กระบวนการการรับฟังความคิดเห็นเวทีประชาคม เพื่อประมวลผลจัดลำดับความต้องการเข้าสู่กระบวนการจัดทำแผนพัฒนา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด

5.3 แผนพัฒนา หมายถึง แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นการกำหนดทิศทางว่าในระยะเวลาที่กำหนดตามแผนท้องถิ่น จะมีการพัฒนา ไปในด้านใดบ้าง และสามารถดำเนินการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดไว้ในแผน

5.4 ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ การเป็นสมาชิกกลุ่ม/ชมรมในหมู่บ้านและระยะเวลาในการอาศัยในพื้นที่ อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

5.5 ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น และ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลของประชากรในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

5.6 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของประชาชนในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานีเกี่ยวกับ โครงสร้างและการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

5.7 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของประชากรในเขตอำเภอพุนพินในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

5.8 ปัจจัยที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการประชาสัมพันธ์ การจัดเตรียมสถานที่ และการกำหนดระยะเวลาในการจัดทำแผนพัฒนา

5.9 การประชาสัมพันธ์ หมายถึง ความชัดเจน/เข้าใจง่ายของการเชิญชวนขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ หนังสือแจ้ง ประกาศ เป็นต้น

5.10 สถานที่ หมายถึง สถานที่สำหรับการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

5.11 ระยะเวลา หมายถึง การใช้เวลาในการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

5.12 ขนาดองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ในพื้นที่อำเภอพุนพิน โดยแบ่งเป็น 2 ขนาด ได้แก่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก

5.13 องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีรายได้ ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมาตั้งแต่ 6 ล้านบาทขึ้นไป

5.14 องค์การบริหารส่วนตำบล ขนาดเล็ก หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีรายได้ ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมาไม่เกิน 6 ล้านบาท

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถนำผลการศึกษาไปปรับปรุงและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้สอดคล้องกับความต้องการกับท้องถิ่นมากขึ้น

6.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ สามารถใช้ผลการวิจัยประกอบการพิจารณา ส่งเสริม ให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและครอบคลุมขึ้น

6.3 เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาวิจัยในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรม เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานในการกำหนดแนวคิด โดยผู้วิจัยแบ่งเป็น 5 หัวข้อ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
4. องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพุนพิน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ

1.1 ความหมายและความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายหรือคำนิยามไว้มากมาย ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะมีความคล้ายคลึงกัน ดังนี้

อุทัย หิรัญโต (2541:2) นิยามว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การ มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกเข้ามาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐบาลได้ไม่ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

ชูศักดิ์ เทียงตรง (2528:13) นิยามว่า คือการปกครองที่รัฐบาลกลางจะมอบอำนาจให้หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองที่เกิดขึ้น จากหลักการกระจายอำนาจ โดยมีอำนาจในการปกครองร่วมรับผิดชอบทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนในการบริหาร ภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่และอาณาเขตของตนที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย

เดเนียล วิท (อ้างถึงในโกวิทย์ พวงงาม,2549:1)นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น

เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเป็นบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น

วิลเลียม วี.ฮอลโลเวย์ (William V.Holloway อ้างถึงในโกวิท พวงงาม,2549:2) นิยามว่าการปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองตนเองมีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

ประทาน คงฤทธิศึกษาการ (2535:7) ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และโดยนัยนี้ จะเกิดองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ

โกวิท พวงงาม (2549: 4 – 5) สรุปการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในสาระสำคัญ ดังนี้

1. การปกครองของชุมชนหนึ่ง ชุมชนแห่งนั้นอาจมีความแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวนประชากรหรือขนาดของพื้นที่ เช่น หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย โดยแบ่งเป็นกรุงเทพมหานคร เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยาตามเหตุผลดังกล่าว

2. หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม กล่าวคือ อำนาจของหน่วยงานท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตพอควร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ อำนาจของท้องถิ่นนี้มีขอบเขตที่แตกต่างกันออกไป ตามลักษณะความเจริญ และความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาล ในการพิจารณาการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น

3. หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) ที่จะดำเนินการปกครองตนเอง สิทธิตามกฎหมายแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

3.1 หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่และเพื่อใช้บังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้น เช่น เทศบัญญัติ

3.2 สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารส่วนท้องถิ่น คือ อำนาจในการกำหนดงบประมาณ เพื่อบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ

4. มีองค์กรที่จำเป็นในการบริหารและการปกครองตนเอง องค์กรที่จำเป็นของท้องถิ่นจัดแบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ องค์กรฝ่ายบริหารและองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ เช่น การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบเทศบาล จะมีคณะผู้บริหาร เป็นฝ่ายบริหาร และสภาเทศบาลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นต้น

5. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น จากแนวความคิดที่ว่า ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ปัญหาและวิธีการแก้ไขของตนเองอย่างแท้จริง หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีคนในท้องถิ่นมาบริหารงานเพื่อให้สมเจตนารมณ์และความต้องการของชุมชน และอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจในระบบและกลไกของประชาธิปไตยอย่างแท้จริงอีกด้วย

สำหรับในปีพ.ศ. 2551 จำนวนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ 7,950 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่ องค์กรการบริหารส่วนตำบล มีจำนวน 6,744 แห่ง รองลงมาได้แก่ เทศบาล 1,129 แห่ง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด 75 แห่ง และการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ 2 แห่ง (กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา)

1.2 ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

จากแนวความคิดในการปกครองท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐในอันที่จะรักษาความมั่นคงและความผาสุกของประชาชน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครองและเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสามารถสรุปได้ดังนี้ (ชูศักดิ์ เทียงตรง, 2518:6-7)

1. การปกครองท้องถิ่น คือรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ และหวงแหนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุด โดยประชาชนจะมีโอกาสเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร การเลือกตั้งจะเป็นการฝึกฝนให้ประชาชนใช้ดุลยพินิจเลือกผู้แทนที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารกิจการของท้องถิ่น นับได้ว่าเป็นผู้นำในท้องถิ่นจะได้ใช้ความรู้ความสามารถบริหารงานท้องถิ่น เกิดความคุ้นเคย มีความชำนาญในการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติต่อไป

2. การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่น รู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตยประการหนึ่งก็คือการปกครองตนเองมิใช่เป็นการปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบื้องบน การปกครองตนเองคือการทำที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องฟังเสียงประชาชนด้วยวิถีทางประชาธิปไตยต่าง ๆ เช่น เปิดโอกาสให้ประชาชนออกเสียงประชามติ (Referendum)

ให้ประชาชนมีอำนาจถอดถอน (Recall) ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกในความสำคัญของคนต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรคปัญหาและช่วยกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตน (อนันต์ อนันตกุล, 2521:6-7 อ้างถึงในชวรงค์ ฉายะบุตร, 2539:31)

3. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจ การปกครองส่วนท้องถิ่นมีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลเนื่องจากความจำเป็นบางประการ ดังนี้

3.1 การกิจของรัฐบาลมีอยู่อย่างกว้างขวาง นับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากงบประมาณที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีตามความเจริญเติบโตของบ้านเมือง

3.2 รัฐบาลมีอำนาจจะดำเนินการ ในการสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ได้อย่างทั่วถึง เพราะแต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกัน การแก้ปัญหาหรือจัดบริการ โครงการในท้องถิ่น โดยรูปแบบที่เหมือนกันย่อมไม่บังเกิดผลสูงสุด ท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหาและเข้าใจปัญหาได้ดีกว่าผู้ซึ่งไม่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ประชาชนในท้องถิ่นจึงเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้นมากที่สุด

3.3 กิจการบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่นนั้น ไม่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นอื่น และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเทศโดยรวม จึงเป็นการสมควรที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการดังกล่าวเอง

ดังนั้น หน่วยการปกครองท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่ช่วยในการแบ่งเบาภาระทำให้รัฐบาลมีเวลาที่จะดำเนินการในเรื่องที่สำคัญหรือกิจการใหญ่ ๆ ระดับชาติอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม ความคับคั่งของภาระหน้าที่ต่าง ๆ ที่รวมอยู่ส่วนกลางจะลดน้อยลง ความคล่องตัวในการดำเนินงานของส่วนกลางจะมีมากขึ้น

3.4 การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพเนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกันไม่ว่าทางสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาชน ความต้องการ และปัญหาแตกต่างกันออกไป ผู้ที่ให้บริการหรือแก้ไขปัญหาให้ถูกจุดและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนก็ต้องเป็นผู้ที่รู้ถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดี การบริหารงานจึงจะเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพไม่ต้องเสียเวลาเสนอเรื่องขออนุมัติไปยังส่วนเหนือขึ้นไป ท้องถิ่นจะบริหารงานให้เสร็จสิ้นลงภายในท้องถิ่นนั่นเองไม่ต้องสิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น

3.5 การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองการบริหารของประเทศในอนาคต ผู้นำหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมืองการได้รับเลือกตั้ง การสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่นย่อมเป็นพื้นฐานที่ดีต่ออนาคตทางการเมืองของตน และยังฝึกฝนทักษะทางการเมืองการบริหารงานในท้องถิ่นอีกด้วย ในประเทศไทยผู้นำทาง

การเมืองที่มีชื่อเสียง ล้วนแต่มีผลงานจากการเป็นนายกเทศมนตรี หรือผู้บริหารท้องถิ่นมาก่อน จนสามารถประสบความสำเร็จเป็นนักการเมืองที่มีชื่อเสียงในระดับชาติ

3.6 การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวความคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง การปกครองท้องถิ่น โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ทำให้เกิดการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การดำเนินงานพัฒนาชนบทที่ผ่านมา มีอุปสรรคสำคัญประการหนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมจากประชาชนในท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ซึ่งการพัฒนาชนบทที่สัมฤทธิ์ผลนั้นจะต้องมาจากการริเริ่มช่วยตนเองของท้องถิ่น ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงกัน โดยอาศัยโครงสร้างความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ซึ่งต้องมาจากการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง มิเช่นนั้นแล้วการพัฒนาชนบทจะเป็นลักษณะ “หยิบยื่นขี้ดไล่ หรือกึ่งหยิบยื่นขี้ดไล่” เกิดความคาดหวังว่าทุกปีจะมี “ลาภลอย” แทนที่จะเป็นผลดีต่อท้องถิ่นกลับสร้างลักษณะการพัฒนาแบบพึ่งพาไม่ยอมช่วยตนเอง อันเป็นผลทางลบต่อการพัฒนาพื้นฐานระบอบประชาธิปไตย (ลิขิต ธีรเวคิน, 2525:3-4) ดังนั้นการกระจายอำนาจจึงจะทำให้เกิดลักษณะการพึ่งตนเอง ซึ่งเป็นหลักสำคัญของการพัฒนาชนบท

1.3 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นนั้น สามารถจำแนกได้ดังนี้ (กรมการปกครอง, 2539 : 45)

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าในการบริหารประเทศจะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัดภารกิจที่จะต้องบริการให้กับชุมชนต่าง ๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้นหากจัดให้มีการปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ก็สามารถมีรายได้ มีเงินงบประมาณของตนเองเพียงพอที่ดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมาก การแบ่งเบานี้เป็น การแบ่งเบาทั้งในด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2. เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรอรับการบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียวอาจไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงและล่าช้า หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้น จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้

3. เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างไปด้วย การจัดตั้งหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นจึงจำเป็น โดยให้อำนาจหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากรซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่าย

ให้กับท้องถิ่น โดยทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างรอบคอบ

4. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษารอบคอบระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน จากการที่การปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี

การปกครองท้องถิ่นเป็นการให้ราษฎรมีอำนาจในการปกครองเอง ตัดสินใจเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง และตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นสาธารณะของท้องถิ่นด้วยตนเอง เมื่อรัฐให้อำนาจการปกครองท้องถิ่นจึงมีหน้าที่รับผิดชอบในการปกครองท้องถิ่น

1.4 การกำหนดหน้าที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองท้องถิ่น

ลักษณะการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นรับไปดำเนินการนั้น กระทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ (อนุก เหล่าธรรมทัศน์, 2545:35)

1. บัญญัติไว้ในกฎหมายหรือพระราชบัญญัติอันเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ก็เพื่อต้องการความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือความคล้ายคลึงกัน เช่น การบัญญัติหน้าที่ของเทศบาลในพระราชบัญญัติเทศบาลที่กำหนดให้เทศบาลทุกเทศบาลมีหน้าที่ซึ่งแบ่งออกเป็นหน้าที่บังคับให้กระทำและหน้าที่ให้เลือกกระทำ

2. บัญญัติไว้ในกฎหมายเป็นการเฉพาะเจาะจงแต่ละหน่วยการปกครองท้องถิ่น ในลักษณะนี้รัฐบาลจะตรากฎหมายหรือพระราชบัญญัติจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่น พร้อมทั้งกำหนดหน้าที่รับผิดชอบขึ้นมาพร้อม ๆ กับกฎหมายนั้น เช่น การตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ก็ได้กำหนดหน้าที่รับผิดชอบไว้ชัดเจน

1.5 องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต (2523:27) กล่าวว่า ระบบการปกครองท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ คือ

1. สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2. พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชน จึงได้มีกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติโดยองค์การอาหารและเกษตร องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม องค์การอนามัยโลก และสำนักกิจการสังคมได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่ต้องพิจารณาด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ และบุคลากร

3. การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4. องค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยผลของกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางมีขอบเขตปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้นๆ

5. การเลือกตั้งสมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหาร จะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนโดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

6. อิสระในการปกครองตนเองสามารถใช้ดุลยพินิจของตนเอง ในการปฏิบัติการภายในขอบเขตกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลางและไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานทางราชการ

7. งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษี เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้ก้าวหน้า

8. การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐเพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชนโดยส่วนรวม โดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่น ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่ามิอิสระอย่างเต็มที่คงมีเฉพาะอิสระในการดำเนินงานเท่านั้น เพราะมิฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตย รัฐจึงต้องสงวนอำนาจในการควบคุมดูแล

1.6 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

1.6.1 ความหมายของการกระจายอำนาจ

สำหรับความหมายของการกระจายอำนาจ มีนักวิชาการหลายท่าน เช่น ประทาน คงฤทธิศึกษาการ ประหยัด หงส์ทองคำ และ บอนนาร์ด์ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ ซึ่งสรุปได้ดังนี้ (สถาบันดำรงราชานุภาพและกรมการปกครอง,2540:12)

1. การกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง การมอบอำนาจไปให้ท้องถิ่น จัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะภายในเขตท้องถิ่น แต่ละท้องถิ่นมีอิสระบางประการในการปกครองตนเอง เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล เป็นต้น

2. การกระจายอำนาจตามกิจการ หมายถึง การมอบอำนาจให้องค์การสาธารณะจัดทำกิจการประเภทใดประเภทหนึ่ง เพื่อให้มีอิสระในการดำเนินงานให้เหมาะสมกับเทคนิคของงานนั้น

ปรัชญา เวสารัชช์ (2528 อ้างถึงในโกวิทย์ พวงงาม,2549:20) เห็นว่าการกระจายอำนาจในมิติหนึ่ง หมายถึง ความพยายามที่จะมอบอำนาจหน้าที่และความสามารถดำเนินการให้หน่วยงานระดับล่างหรือหน่วยงานอื่น และอีกมิติหนึ่ง หมายถึง การมอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจกระทำการได้ เช่น ให้อำนาจตัดสินใจ สั่งการการให้อำนาจบริหารงานบุคคลเพิ่มขึ้นให้สามารถจ่ายเงินได้เองภายในขอบเขตที่กว้างขวางขึ้น

โอสิต ปันเปี่ยมรัฐและคณะ (2534 อ้างถึงในโกวิทย์ พวงงาม,2549:21) การกระจายอำนาจ หมายถึง การกระจายการตัดสินใจทั้งด้านการบริหารและการเงินจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นและหมายรวมถึง การมอบอำนาจ ซึ่งได้แก่ การที่ผู้มอบอำนาจยังทรงไว้ซึ่งความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจหรือการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบอำนาจ และมีขอบเขตจำกัด คือ เป็นความรับผิดชอบเฉพาะผู้ที่ได้รับมอบอำนาจโดยตรงระดับเดียวเท่านั้น

1.6.2 หลักการกระจายอำนาจ มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการคือ (โกวิทย์ พวงงาม ,2549 :22)

1) มีความเป็นนิติบุคคล การกระจายอำนาจการปกครองนั้นจะต้องมีองค์การเป็นนิติบุคคลต่างจากองค์การของรัฐบาลกลาง การมีองค์การเป็นนิติบุคคลต่างหากนี้ ก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน องค์การเหล่านี้จะต้องมีงบประมาณทรัพย์สิน หนี้สิน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของตนเอง

2) มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน ความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหลักการสำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจการปกครอง แต่น่าสังเกตว่าเมื่อองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นมีความอิสระแล้วจะทำให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อเอกภาพและอธิปไตยของประเทศ หากแต่ควรมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดเท่านั้น

3) ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารและทำหน้าที่นิติบัญญัติ การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชนนั้น อาจทำได้หลายระดับแล้วแต่ความสามารถและความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

4) มีงบประมาณเป็นของตนเอง องค์กรปกครองท้องถิ่นต้องมีรายได้ในการจัดเก็บรายได้ด้วยตนเองรวมไปถึงการมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้นด้วย เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจให้องค์กรปกครองท้องถิ่นทั้งหมดตั้งแต่การวางแผนการปฏิบัติงาน การจัดเก็บรายได้ การบริหาร และการบริการประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

1.6.3 ความสำคัญของการกระจายอำนาจ

ลิขิต ชีรเวคิน(2525:3) ได้กล่าวว่า การกระจายอำนาจการปกครองมีความสำคัญในทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม โดยสรุปได้ 2 ประเด็นใหญ่ๆ ดังนี้

1. การกระจายอำนาจเป็นรากแก้วของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย เนื่องด้วยประชาธิปไตยต้องประกอบด้วย โครงสร้างส่วนบน คือระดับชาติ และโครงสร้างส่วนฐาน คือ ระดับท้องถิ่น การปกครองตนเองในรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง คือ รากแก้วเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย

2. การกระจายอำนาจมีความสำคัญในทางเศรษฐกิจและสังคม ในด้านการพัฒนาชนบทโดยเฉพาะกรณีการมีส่วนร่วมของประชาชน

จะเห็นได้ว่าการกระจายอำนาจไม่เพียงแต่เป็นการให้โอกาสแก่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศอีกด้วย

2. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วม มีนักบริหารและนักวิชาการและผู้รู้ได้ให้ความหมายในแง่ต่าง ๆ ที่นำมาศึกษาและทำความเข้าใจ ดังนี้

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2547:7) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า หมายถึง กระบวนการรัฐ การทำการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนและสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้งในรูปส่วนบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิและองค์การอาสาสมัครรูปแบบต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วม

ในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องร่วมกัน ให้บรรลुวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ (2537 : 3) ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง ในการจัดการและควบคุมการใช้และกระจายทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคม เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตทางเศรษฐกิจและสังคมตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกสังคม ในการมีส่วนร่วม ประชาชนได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญา ซึ่งแสดงออกในรูปการตัดสินใจในการกำหนดชีวิตของตนเอง อย่างเป็นตัวของตัวเอง

เพ็ญศรี เป็ลียนจำ (2542 : 88-89) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง กระบวนการที่ประชาชนในชุมชนนั้นเป็นผู้ตระหนักถึงปัญหาในชุมชนของตนเป็นอย่างดี สามารถกำหนดปัญหาสาธารณสุข วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาของชุมชน รวมทั้งการแยกแยะปัญหาที่แก้ไขได้เอง บริหารจัดการทันที ส่วนที่อยู่นอกเหนือความสามารถก็ต้องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลภายนอกชุมชนเป็นผู้แก้ปัญหานั้น

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2531:48) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมว่า คือ การให้สมาชิกทุกคนในองค์กรหรือหน่วยงานเดียวกัน ได้กระทำกิจกรรมร่วมกันตามบทบาทหน้าที่ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ทุกคนคาดหวังและประสบผลสำเร็จ บุคลากรทุกระดับในหน่วยงานต้องร่วมกัน มีความรู้สึกผูกพันในฐานะเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ต้องปฏิบัติงานอย่างมีเป้าหมายและทิศทางเดียวกัน

ดิน ปรัชญพฤทธิ (2533: 624) ได้สรุปว่า การมีส่วนร่วม หมายถึงการเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การเลือกตั้งหรือเข้าไปมีส่วนมีเสียงในการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติตลอดจนการเข้าไปพิจารณาคุณผลกระทบของนโยบายเพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงเป็นนโยบายครั้งใหม่ต่อไป

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540: 13) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การปฏิบัติ และการรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันเป็นผลกระทบถึงตัวประชาชนเอง

ธีระวุฒิ คำรักษ์ (2541:20) สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึงรูปแบบหรือวิธีการทำกิจกรรมเป็นระบบกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ รับผิดชอบงานของกลุ่ม

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542: 8) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นความมานะ พยายามช่วยกันของบุคคลที่เกี่ยวข้องที่จะร่วมพลังความพยายามและทรัพยากรใด ๆ ที่เห็นควรนำมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่เขาได้ตั้งใจไว้

สมยศ นาวิการ (2545: 1) ให้ความหมายไว้ว่าคือ การให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วม เกี่ยวข้องของบุคคล ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา ต้องการให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วม ในการตัดสินใจขององค์กร

อาร์นสไตน์ 1969 (อ้างในดิน ปรัชญพทธี 2533,622-623) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพนั้น ผู้เข้าไปมีส่วนร่วมจะต้องมีอำนาจและการควบคุม อย่างแท้จริงในอันที่จะกระทำกรอย่างใดอย่างหนึ่งให้บังเกิดผลขึ้นมา มิใช่เพียงแต่เข้าไปมีส่วนร่วมเฉย ๆ โดยมีได้อะไรเป็นการตอบแทนความเหน็ดเหนื่อย

จากความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนได้มีโอกาสเข้าร่วมคิดร่วมตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายๆเรื่องร่วมกับหน่วยงานภาครัฐหรือภาคประชาชนด้วยตนเองไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อเป้าหมายอันเป็นบริการสาธารณะซึ่งสามารถสนองตอบต่อความต้องการของชุมชน ได้อย่างแท้จริง

2.2 ลักษณะและรูปแบบการมีส่วนร่วม

2.2.1 ลักษณะการมีส่วนร่วม

เจมส์คีย์ ปิ่นทอง (2527 : 189) ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมว่ามีระดับตั้งแต่เป็นสมาชิกถึงเป็นผู้นำหรือประธานกรรมการ คือ

1. เป็นสมาชิก
2. เป็นสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม
3. เป็นสมาชิกที่บริจาคเงินช่วย
4. เป็นกรรมการ
5. เป็นประธานกรรมการ
6. สมาชิกผู้นั้นทำอะไรระหว่างการประชุม
7. สมาชิกผู้นั้นเล่นบทอะไรในที่ประชุม

ปกรณ ปรีชากร (2530 : 64) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนมี

4 ลักษณะ คือ

1. เป็นผู้มืบทบาทในการกำหนดว่าอะไรคือความสำเร็จเป็นพื้นฐานของชุมชน
2. เป็นผู้ระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนองความจำเป็นพื้นฐานนั้น
3. เป็นผู้มืบทบาทในการปรับปรุงวิธีการกระจายสินค้าและบริการให้สูงขึ้น
4. เป็นผู้ได้รับความพึงพอใจ และเกิดแรงจูงใจที่จะสร้างกระบวนการพัฒนา

อย่างต่อเนื่อง

วันเพ็ญ วอกลาง (2534 : 5-22) ได้ศึกษาถึงลักษณะการมีส่วนร่วม สรุปได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมประชุม
2. การมีส่วนร่วมเสนอปัญหา
3. การมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่าง ในการพัฒนา
4. การมีส่วนร่วมตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ปัญหา
5. การร่วมประเมินผลในกิจกรรมต่าง ๆ
6. การร่วมได้รับผลประโยชน์

จากแนวความคิดข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการนำเสนอ
2. การร่วมตัดสินใจในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลายๆกิจกรรม
3. การมีส่วนร่วมสนับสนุนด้านการเงิน
4. การมีส่วนร่วมสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์
5. การมีส่วนร่วมสนับสนุนด้านแรงงาน

2.2.2 รูปแบบของการมีส่วนร่วม

องค์การอนามัยโลก (อ้างถึงใน เพ็ญศรี รัตนะ. 2536 : 21) ได้เสนอรูปแบบของการมีส่วนร่วมที่ถือว่าเป็นรูปแบบที่แท้จริงนั้นต้องประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอนคือ

1. การวางแผน ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา จัดลำดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมาย กำหนดการใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีการติดตามและประเมินผล และประการสำคัญคือการตัดสินใจด้วย
2. การดำเนินกิจกรรม ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการและบริหารการใช้ทรัพยากร มีความรับผิดชอบในการจัดสรร ควบคุมทางการเงิน และการบริการ
3. การใช้ประโยชน์ ประชาชนจะต้องมีความสามารถในการนำกิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งเป็นการเพิ่มระดับของการพึ่งตนเองและการควบคุมทางสังคม
4. การได้รับประโยชน์ ประชาชนจะต้องได้รับการแจกจ่ายผลประโยชน์จากชุมชนในพื้นที่เท่ากัน ซึ่งอาจจะเป็นผลประโยชน์ส่วนตัวในสังคม หรือวัตถุก็ได้

โคเฮน และอัฟโฮฟฟ์ (Cohen and Uphoff อ้างถึงใน ประสบสุข คีอินทร์, 2531 : 21) ได้แบ่งรูปแบบของการมีส่วนร่วมไว้ 4 แบบ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประกอบด้วย การตัดสินใจของปัจเจกชนใน 3 ขั้นตอนคือ การริเริ่มตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจ และการตัดสินใจปฏิบัติการ

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหาร และการประสานของความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางวัตถุหรือจิตใจ มี 2 ลักษณะ คือ ผลประโยชน์ทางสังคม และผลประโยชน์ส่วนบุคคล

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติการ และผลจากการมีส่วนร่วมแต่ละด้าน

กรณีการ ชมคี (2524 : 13) ได้สรุปแบบของการมีส่วนร่วมออกเป็น 10 แบบคือ

1. การมีส่วนร่วมประชุม
2. การมีส่วนร่วมออกเงิน
3. การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการ
4. การมีส่วนร่วมเป็นผู้นำ
5. การมีส่วนร่วมสัมภาษณ์
6. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ชักชวน
7. การมีส่วนร่วมเป็นผู้บริโภค
8. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่มหรือ ผู้เริ่ม
9. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ใช้แรงงาน
10. การมีส่วนร่วมออกวัสดุอุปกรณ์

บุญชัย เกิดปัญญาวัฒน์ (2535 : 86 – 87) กล่าวว่ารูปแบบของการมีส่วนร่วมจำแนกออกได้ 3 ประการ คือ

1. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมโดยตรง โดยผ่านองค์กรจัดตั้งของประชาชน เช่น การรวมกลุ่มเยาวชนกลุ่มต่าง ๆ
2. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางอ้อม โดยผ่านองค์กรผู้แทนของประชาชน เช่น กรรมการของกลุ่ม กรรมการหมู่บ้าน
3. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมโดยผ่านองค์กรที่ไม่ใช่ผู้แทนของประชาชน เช่น สถาบัน หรือหน่วยงานที่เชิญชวนหรือเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเมื่อไรก็ได้ทุกเวลา

อิระวัชร จันทระประเสริฐ (2542 : 83) ได้จำแนกรูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 2 ประการ ดังนี้

1. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมโดยตรง (direct participation) โดยผ่านองค์กรจัดตั้งของประชาชน (inclusive organization)

2. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางอ้อม (indirect participation) โดยผ่านองค์กรผู้แทนของประชาชน (non – representation organization) เช่น สถาบันหรือหน่วยงานที่เชิญชวนหรือเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเมื่อไรก็ได้ตลอดเวลา

2.3 ขั้นตอนการมีส่วนร่วม

เอกชัย ไชแสง (2537 อ้างถึงใน อภิรักษ์ เอกวานากุล, 2544 : 46) ได้อ้างถึง การสรุปของ แมกซ์ โลว์เดอร์มิลท์ และดับบลิว โรเบิร์ต โลโทส (Max Lowdermilk & W. Robert Laitos) ถึงขั้นตอนของยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาชนบทไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้ คือ

1. การสำรวจขั้นต้น (preliminary reconnaissance)
2. การศึกษาเพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (priority problem identification studies)
3. การแสวงหาแนวทางแก้ไข (search for solutions)
4. การกำหนดทางแก้ไข (assessment of solutions)
5. การปฏิบัติตามโครงการ (project implementation)
6. การประเมินผลโครงการ (formal project evaluation)
7. การพิจารณาทบทวนโครงการเพื่อดำเนินการให้เสร็จสมบูรณ์ (project reconsideration of completion)

อริศรา ชูชาติ (2538 : 5) กล่าวว่า กิจกรรมสำคัญที่ต้องดำเนินการในการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนานั้น คือ การผลักดันให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง การพัฒนาที่มีส่วนร่วมต้องเริ่มด้วยการตกลงกำหนดตัวปัญหา หรือจะต้องมีภาพของการพัฒนาที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขเป็นอันดับแรก ต่อมาคือการกำหนดเป้าประสงค์ของการพัฒนาร่วมกันของทุกภาคทุกระดับ ต่อจากนั้นก็กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละภาคที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับของการพัฒนา สุดท้ายก็ต้องตกลงกำหนดกลวิธีแผนงาน/โครงการ การพัฒนาในระดับชุมชนและระดับภาคอื่น ๆ ตามด้วยการปฏิบัติตามแผนหรือโครงการ การติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบผลที่เกิดขึ้นและสุดท้าย คือการปรับปรุงโครงสร้างที่อาจต้องกระทำต่อไป

บัณฑร อ่อนคำ (2533 อ้างถึงใน เฉลียว นูริภักดี, 2545 : 116) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมตามขั้นตอนของการพัฒนา 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุปัญหาในชุมชน ตลอดจนกำหนดความต้องการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ

ขั้นที่ 2 ขั้นมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา โดยประชาชนมีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ของโครงการ วิธีการ และแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนกำหนดทรัพยากร และแหล่งทรัพยากรที่ใช้

ขั้นที่ 3 ขั้นมีส่วนร่วมการดำเนินงานพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์ โดยการสนับสนุนทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ และแรงงานหรือเข้าร่วมบริหารงานประสานงาน และดำเนินการช่วยเหลือจากภายนอก

ขั้นที่ 4 ขั้นการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากการพัฒนา หรือยอมรับประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนาทั้งด้านวัตถุ และจิตใจ

ขั้นที่ 5 ขั้นมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ ประชาชน เข้าร่วมประเมินว่าการพัฒนาที่ได้กระทำไปนั้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด

จะอ่อน วุฒิศาสตร์ (2526 : 16) ได้จำแนกการเข้ามีส่วนร่วมไว้เป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นกำหนดความต้องการ
2. ขั้นการวางแผนในโครงการ
3. ขั้นตัดสินใจ
4. ขั้นดำเนินการ
5. ขั้นติดตามผลงาน

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2527 : 161) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 3 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน
3. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

อकिन รพีพัฒนา (2527 : 101-102) ได้จำแนกขั้นตอนของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกที่สุดที่ต้องทำ คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชาชนที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผนและการตัดสินใจในช่วงปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation) ซึ่งจะได้อาจมาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น

การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงาน และประสานงาน การให้ความช่วยเหลือด้านแรงงาน หรือข้อมูล เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefit) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพแล้วยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย รวมทั้งผลประโยชน์และโทษต่อบุคคลและสังคม

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งจะสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

พิชาย รัตนคิดถ ก ภูเก็ศ (2543 : 13 - 14) ได้กล่าวว่าขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนมีดังนี้

- 1 การร่วมมือให้ข้อมูลข่าวสาร
- 2 การระดมทรัพยากร
- 3 การร่วมตัดสินใจ
- 4 การตัดสินใจด้วยตนเอง

2.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2537 : 183) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ 1) ความศรัทธาที่มีต่อความเชื่อถือบุคคลสำคัญ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การลงแขก การบำเพ็ญประโยชน์ การสร้างโบสถ์วิหาร 2) ความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือ หรือมีเกียรติยศ ตำแหน่ง ทำให้ประชาชนเกิดความเกรงใจที่จะมีส่วนร่วมด้วยทั้ง ๆ ยังไม่มีความศรัทธา หรือความเต็มใจอย่างเต็มที่ที่จะกระทำเช่น ผู้ใหญ่ออกปากขอแรงผู้น้อยก็ช่วย 3) อำนาจบังคับ ที่เกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่าทำให้ประชาชนถูกบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในการกระทำต่าง ๆ เช่น บีบบังคับให้ทำงานเยี่ยงทาส ความเกรงใจต่อสิ่งที่เคารพนับถือ หรือผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่ารวมทั้งปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง คือ สถานภาพทางสังคม สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางอาชีพและที่อยู่อาศัย โดยบุคคลที่มีสถานภาพทางสังคม และเศรษฐกิจสูงจะเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนมากกว่าบุคคลที่มีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจต่ำ

2.5 ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วม

- มีผู้กล่าวถึงปัญหาของการมีส่วนร่วมไว้หลายท่าน ดังรายละเอียดดังนี้

ประพนธ์ ปิยรัตน์ (2534 : 17-18) ได้ทบทวนเอกสารและข้อสรุปของนักพัฒนาพบว่าปัจจัยที่เป็นปัญหาต่อการมีส่วนร่วมจำแนกออกได้เป็นกลุ่มใหญ่ ๆ 2 กลุ่ม คือ ปัจจัยพื้นฐานด้านชุมชน ได้แก่ มีความแตกต่างของกลุ่มในประเด็นต่าง ๆ ขาดองค์การพื้นฐานของชุมชนที่จะ

รวมกลุ่มชนชั้นเหล่านั้น ประชากรหนาแน่นมากหรือกระจุกกระจายมากเกินไป ความแตกต่างทางด้านความเชื่อและวัฒนธรรม ขาดผู้นำที่มีความสามารถ และขาดการมีส่วนร่วมกันระหว่างองค์กรของชุมชน ประชาชนไม่ให้ความสนใจในกิจกรรมที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการวางแผน ความสนใจที่แตกต่างกันในกลุ่มต่าง ๆ ของชุมชน ประชาชนคุ้นเคยในการเป็นผู้รับมากกว่าเป็นผู้ร่วมตัดสินใจบุคคลในชุมชน ไม่ยอมรับปัญหาของชุมชนภายนอก เป็นผู้ชี้ให้เห็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ การรายงานผลสำเร็จของการปฏิบัติงานมากเกินไปความจริงการประจบสอพลอของผู้ปฏิบัติต่อผู้มีอำนาจเหนือไม่ได้เน้นบทบาทเฉพาะบุคคลแต่ละบุคคลจะถูกกำหนดให้แสดงบทบาทมากเกินไป เทคนิควิธีการประชาสัมพันธ์มากเกินไป ไม่คำนึงเนื้อหาบุคลากรมีคุณสมบัติไม่เหมาะสม ขาดการกระจายอำนาจและขาดกลไกที่จะสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมในชุมชนจากปัจจัยที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนดังกล่าว

ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ดังนี้

1. ชาวบ้านขาดนิสัยการทำงานร่วมกันอย่างจริงจัง
2. ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่เต็มไปด้วยความไม่แน่ใจ จะได้ประโยชน์โดยตรงในระยะเวลายาว ดังนั้นการมีส่วนร่วมที่หวังผลระยะยาวจึงค่อนข้างยากลำบาก
3. ในอดีตคนไทยอยู่ภายใต้ระบบอุปถัมภ์ และเป็นการปกครองแบบพ่อปกครองลูก ทำให้คิดหวังพึ่งจากบุคคลคนภายนอกมากเกินไป และหวังให้คนอื่นทำทุกอย่างแทน
4. ชาวบ้านคิดว่าตนเป็นผู้ที่มีฐานะต่ำต้อยในสังคม ทำให้กลัวคนภายนอกดูถูก เจ้าหน้าที่และนักพัฒนาจึงหาข้อมูลที่แท้จริงได้ยาก
5. คนไทยโดยทั่วไปโดยเฉพาะคนในชนบทไม่ชอบแสดงความคิดเห็นและไม่ชอบโต้เถียง
6. ชาวบ้านไม่คุ้นเคยกับการฝึกให้วางแผนการทำงานล่วงหน้า ดังนั้น ผลที่ออกมาจึงไม่ค่อยเป็นระบบ

3. การจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.1 ความหมายของการวางแผน

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการวางแผนไว้มากมาย ซึ่งจะขอยกตัวอย่างดังนี้

Stephen P. Robbins and Mary Coulter : (อ้างในศศิขาสืบแสง, 2551, 1) การวางแผน หมายถึง การกำหนดเป้าประสงค์หรือวัตถุประสงค์ขององค์การ รวมทั้งการกำหนดกลยุทธ์ทั้งหมด เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ของวัตถุประสงค์ดังกล่าว ตลอดจนการพัฒนาลำดับขั้นของการวางแผนอย่างครอบคลุม เพื่อที่จะบูรณาการและประสานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องให้เป็นหนึ่งเดียวกัน การวางแผนจึงเกี่ยวข้องทั้งเป้าหมายและวิธีการ

สุภาพร พิศาลบุตร(2543) ได้สรุปความหมายจาก คาสต์ และโรเซนวิก กูนต์ และโอคอนเนลล์ ร็อบบิ้นส์ และฮิกส์ (2543: 6-7 อ้างจาก Kast and Rosenzweig. 1970: 435 ; Koontz and O'Donnell. 1968: 81 ; Robbins. 1997: 130 ; Hicks. 1981: 248, อ้างถึงใน “กรอบแนวคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ”, 2551, หน้า 1-2) ไว้ว่า การวางแผน หมายถึง วิธีการตัดสินใจล่วงหน้าเพื่ออนาคตขององค์การซึ่งเป็นหน้าที่ของการจัดการในทางเลือกกว่า จะให้ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร มีขั้นตอนดำเนินงาน การใช้ทรัพยากรการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ โดยการวางแผน จะประกอบไปด้วยส่วนประกอบสำคัญ 2 ส่วน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ต่าง ๆ และการกำหนดแนวทางการกระทำ หรือแผนงานต่าง ๆ ที่จะนำมาปฏิบัติเพื่อที่จะให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เหล่านั้น นอกจากนี้การวางแผนยังเป็นการตอบคำถามที่สำคัญ 3 ประการ คือ ปัจจุบันอยู่ที่ไหน อนาคตต้องการจะไปที่ใด และทำอย่างไรจึงจะไปถึง ดังนั้น การวางแผนจึงประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญคือ การกำหนดวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ขององค์การที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต อีกส่วนหนึ่งคือ การกำหนดแนวทางปฏิบัติ หรือแผนการต่าง ๆ ที่ใช้เป็นทางเลือกเพื่อนำมาปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เหล่านั้น

อนันต์ เกตุวงศ์ (2545: 299) ได้ให้ความหมายของ การวางแผน หมายถึง กระบวนการที่มีขั้นตอนที่ประกอบไปด้วยการตัดสินใจล่วงหน้า ในประเด็นสำคัญ คือ จะทำอะไร ทำไมจึงต้องทำ จะทำที่ไหน เมื่อใด ใครจะเป็นผู้ทำ และทำอย่างไร (what, why, where, when, who, and how) โดยทั่วไปแล้ว ผู้บริหารจะเป็นผู้พิจารณาว่า งานอะไร ประเภทไหนบ้างควรจะทำโดยมีการวางแผน และในการวางแผนนั้นควรให้ความสำคัญกับการทำนายอนาคตด้วย ซึ่งจะต้องพิจารณาถึง โอกาสและภัยคุกคามเพื่อจะได้ทำการตัดสินใจอย่างถูกต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

Russill L. Ackoff (อ้างใน ศศิขาสืบแสง 2551 : 2) การวางแผน หมายถึง การออกแบบสิ่งที่พึงสงค์ในอนาคตและการกำหนดแนวทางที่มีประสิทธิผลดังกล่าว การวางแผนเป็นเครื่องมือของผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และเป็นเรื่องของคนที่เกี่ยวข้องในกระบวนการทั้งหมด

อย่างไรก็ตาม นิยามของ ฮีเชกเกล ครอร์ (ชุมพร สังขปรีชา: 253 อ้างจาก Dror: 99-100 อ้างถึงใน “กรอบแนวคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ”, 2551 : 3) ได้กล่าวว่า การวางแผนเป็น “กระบวนการในการจัดเตรียมแนวทาง การตัดสินใจสำหรับการดำเนินการใน

อนาคต โดยมุ่งหาทางบรรลุเป้าหมายด้วยวิธีการที่ดีที่สุด” ซึ่งชุมพร สังขปริษา ให้แยกนิยามดังกล่าวออกเป็นองค์ประกอบของการวางแผน 7 ประการ คือ

1. การวางแผนเป็นกระบวนการ (planning is the process) กล่าวคือ เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่สามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องภายในหน่วยองค์กรอย่างหนึ่ง และจำเป็นต้องมีการนำเข้าทรัพยากรและพลังความสามารถต่าง ๆ เพื่อดำเนินไปได้โดยตลอด

2. ในการจัดเตรียม (of preparing) การวางแผน โดยสาระสำคัญแล้วจะเป็นกระบวนการในการจัดเตรียมแนวทางการตัดสินใจเพื่อนำเสนอขอการอนุมัติและนำออกปฏิบัติโดยหน่วยงานองค์กรอื่น ๆ

3. แนวทาง (a set) การวางแผนเป็นรูปแบบหนึ่งของการตัดสินใจ แต่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงตรงที่เกี่ยวกับแนวทางในการตัดสินใจ

4. การตัดสินใจสำหรับการดำเนินการ (of decisions for action) หมายความว่า การวางแผนในเบื้องต้นมุ่งเน้นไปที่การกระทำ การปฏิบัติการ หรือการดำเนินการ ไม่มุ่งไปที่วัตถุประสงค์อื่นใด

5. ในอนาคต (in the future) การวางแผนเป็นการมุ่งไปสู่อนาคต ทำให้เกิดองค์ประกอบอื่น ๆ ตามมา อาทิ เรื่องของการคาดการณ์ ความไม่แน่นอน

6. โดยมุ่งหาทางบรรลุเป้าหมาย (directed at achieving goals) หมายความว่า กระบวนการวางแผนไม่สามารถดำเนินการไปได้ถ้าไม่มีเป้าหมายแน่ชัดระดับหนึ่งไม่มากก็น้อยสำหรับการบรรลุถึงเป้าหมาย

7. ด้วยวิธีการที่ดีที่สุด (by optimal means) การวางแผนเป็นกระบวนการกำหนดรูปแบบอนาคตอย่างมีเหตุผล เพื่อให้เป็นไปตามที่เราต้องการ ซึ่งต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องมือหรือวิธีการกับจุดมุ่งหมายอันเป็นลักษณะเบื้องต้นของกระบวนการวางแผน ดังนั้น กระบวนการวางแผนจึงมุ่งไปที่การเสนอแนะวิธีการที่ดีที่สุดสำหรับบรรลุเป้าหมาย โดยการค้นหากลยุทธ์ที่ดีที่สุด

จากข้อความข้างต้น จะเห็นถึงลักษณะสำคัญของการวางแผน 3 ประการ คือ (1) การวางแผนเป็นกระบวนการ (2) การวางแผนเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ และ (3) การวางแผนเป็นการวางรูปแบบวิธีการดำเนินงานในอนาคต ซึ่งผลที่ได้รับจากการวางแผนก็คือ แผน (Plan) โดยแผนหมายถึงสิ่งแสดงความตั้งใจล่วงหน้าที่จะดำเนินการภายในระยะเวลาหนึ่งเพื่อให้ ผลบรรลุตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยในแผนจะมีรายละเอียดระบุถึงสิ่งที่จะกระทำ เหตุผลที่เลือกทำ วิธีการดำเนินงานโดยใครและที่ใด รายการความตั้งใจที่จะดำเนินการต่าง ๆ ล่วงหน้าในระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้ได้ วัตถุประสงค์ทางการปฏิบัติหรือผลผลิตสุดท้าย ซึ่งสนองจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และแผนจะมี รายละเอียดระบุถึงสิ่งที่จะกระทำโดยใคร เมื่อไร ที่ไหน และมีวิธีการ

ดำเนินการอย่างไร ผลที่ได้รับจากการวางแผนโดยมีแผนงาน งาน และโครงการเป็นองค์ประกอบ ที่แสดงถึงขั้นตอนในการปฏิบัติ วิธีของการกระทำที่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า เพื่อนำไปใช้ดำเนินการให้บรรลุ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น แผนจึงเป็นขั้นตอนที่ระบุถึงสิ่งที่จะกระทำ ระบุถึงผู้กระทำ เวลา สถานที่ และวิธีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่วางไว้

3.2 ประเภทของแผน

ประเภทของแผนแบ่งตามมิติของเวลา แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้ (สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง , 2543 : 1 –14)

1. แผนระยะยาว (Long - Term Plan) เป็นแผนที่ใช้ระยะยาวในการดำเนินการ ประมาณ 5 ปีขึ้นไป มีลักษณะเป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนาอย่างกว้าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่เป็นภาพรวมในระยะยาว เช่น การลดอัตราความเจริญเติบโตของประชากรในประเทศ เป็นต้น

2. แผนระยะปานกลาง (Medium - Term Plan) เป็นแผนที่ใช้ระยะเวลาที่ดำเนินการ ประมาณ 3 ปี กว้าง ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาในภาพรวม เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นต้น

3. แผนระยะสั้น (Short - Term Plan) เป็นแผนที่ใช้ระยะเวลาดำเนินการประมาณ 1 ปีหรือน้อยกว่าโดยแผนระดับนี้จะมีรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงานเป้าหมายงบประมาณ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนกว่าแผนระยะยาวและระยะปานกลาง

3.3 ความหมายของการวางแผนพัฒนา

นราธิป ศรีราม (2548:72) กล่าวว่า การวางแผนพัฒนา หมายถึง การกำหนดแผนการลงทุนที่มีแนวทาง วิธีการ มาตรการต่าง ๆ เพื่อดำเนินการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา การสาธารณสุข และการเข้าถึงบริการสาธารณะ

เกื้อ วงศ์บุญสิน (2540:5) กล่าวว่า การวางแผนพัฒนาให้ครอบคลุมทุกเรื่อง ควรประกอบด้วย

1. เป้าหมายรวม/การกำหนดนโยบาย
2. การวิจัยและการสร้างทางเลือกต่างๆ ในนโยบาย
3. การตัดสินใจด้านนโยบายทั้งในนโยบายระดับชาติ และในระดับเทคนิควิธีระดับ การดำเนินการ และระดับย่อย
4. การวางแผน การวางโครงการ และการจัดสรรทรัพยากร

5. การสร้างโครงการ การนำไปปฏิบัติ และการประเมินผล

สรุปได้ว่า นโยบายและแผนการปฏิบัติควรจะสะท้อนค่านิยมของสังคมไทย โดยทั่วไป ทั้งระดับพื้นฐานที่สุด เป้าหมายอันสูงสุดของการวางแผนพัฒนา คือ การปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชากรทั้งหมด ในการจัดแผนพัฒนาที่ทำออกมาจะต้องครอบคลุมทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม และประชากร

สนธยา พลศรี (2545 : 53-54) สรุปว่า เป้าหมายของการวางแผนพัฒนาควร พัฒนาการให้มีความสุข คนเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น เพราะคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เป็นผู้มีบทบาทในท้องถิ่นทั้งเป็นผู้ดำเนินงาน เป็นผู้ได้รับประโยชน์และเป็น ผู้สืบทอดการพัฒนาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด คนจึงเป็นเป้าหมายสูงสุด (Ultimate Goal) ของการพัฒนา คนให้มีคุณภาพ คุณธรรม และมีความสุข คือ

1. การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คือทำให้คนมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการ ประกอบกิจการงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการประกอบ อาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว ความรู้ทางการเมืองและความรู้ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีวิสัยทัศน์ บุคลิกภาพดี สามารถพึ่งตนเองได้ ใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้

2. การพัฒนาคนให้มีคุณธรรม คือ ทำคนให้เป็นคนดีทั้งคิด พูด และการประพฤติ ปฏิบัติอย่างถูกต้องกฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น

3. การพัฒนาคนให้มีความสุข คือการทำให้คนมีความสุข สงบ มีจิตใจดีงาม เข้มแข็ง มั่นคง ผ่องใส ไม่มีความเครียด เข้าถึงสังขารมของชีวิต มองโลกในแง่ดี

โดยสรุป การวางแผนพัฒนา คือ การนำข้อมูลปัญหาต่างๆ ที่มีอยู่ในส่วนท้องถิ่นมา แก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไป เพื่อสนองความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ โดยดำเนินการ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เพื่อให้ครอบคลุมถึงปัญหา มุ่งพัฒนาไปที่คุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชนเป็นหลัก

3.4 ขั้นตอนการวางแผนพัฒนา

ขั้นตอนการวางแผนพัฒนานั้นได้มีนักวิชาการ นักพัฒนาและนักสังคมสงเคราะห์ เขียนไว้มากมาย ตั้งแต่การกล่าวถึงขั้นตอนหลักกว้างๆ เลยไปถึงการแยกรายละเอียดเป็นขั้นตอนย่อย เมื่อพิจารณาเนื้อหาแล้วจะเห็นว่ากล่าวถึงขั้นตอนดังกล่าวไม่แตกต่างกันในสาระสำคัญมากนัก เพียงแต่มีการขยายความและอธิบายส่วนปลีกย่อยที่แตกต่างกัน และที่สำคัญขั้นตอนต่างๆ นั้น แสดงให้เห็นถึงประเภทและลักษณะของการวางแผนที่จัดทำกันระดับไหนด้วย

ขั้นตอนการวางแผนพัฒนาโดยแจกแจงรายละเอียดให้เห็นการเริ่มให้ประชาชน รับรู้เลยไปถึงขั้นลงมือปฏิบัติ และติดตามผล คือ (ไพรัตน์ เตะระรินทร์. 2524 : 49)

1. การเข้าใจปัญหาและค้นหาปัญหาโดยร่วมกับประชาชน

2. การอภิปรายถกเถียงสภาพปัญหาและพิจารณาความสำคัญของปัญหาที่ควร
แก้ไข
3. กำหนดเป้าหมายและแนวทางแก้ปัญหาร่วมกับชุมชน และหาแนวทางที่บรรลุ
เป้าหมาย
4. แสวงหาแหล่งทรัพยากร พิจารณาความสามารถของชุมชนก่อนว่าจะมี
ทรัพยากรที่จะใช้ประโยชน์มากน้อยเพียงไร แล้วจึงขอความช่วยเหลือจากภายนอก
5. เลือกสรรวิธีการแก้ไขปัญหาเมื่อรู้ขีดจำกัดของทรัพยากรแล้วตัดสินใจว่า
จะเลือกการแก้ไขปัญหาคด้วยวิธีใดดีที่สุด
6. ปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดไว้
7. การติดตามประเมินผลเพื่อทราบผลการดำเนินงาน

3.5 แผนพัฒนาตำบล

แผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
สังคมและวัฒนธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล อันมีลักษณะแนวทางการพัฒนา และการ
ประสานงานและโครงการ เพื่อแก้ปัญหาความต้องการของประชาชน ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา
ของอำเภอ แผนพัฒนาของจังหวัด และนโยบายการพัฒนาของชาติ (ปรีชา สันรัมย์ อ้าง
ใน กรมการพัฒนาชุมชน 2541 : 15)

กล่าวได้ว่า แผนพัฒนาตำบล คือ แผนการที่คณะกรรมการองค์การบริหาร
ส่วนตำบลจัดทำขึ้น ตามร่างในที่ประชุมของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้
ในการพัฒนาส่วนท้องถิ่นในตำบลของตนเอง โดยให้ความสำคัญที่คุณภาพชีวิตของประชาชน
ในชุมชนเป็นสำคัญ

3.5.1 ประเภทของแผนพัฒนาตำบล

ประกอบด้วย แผนพัฒนาสามปี และแผนพัฒนาประจำปี

1) แผนพัฒนาสามปีการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เป็นการเตรียมการ
เพื่อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมในการจัดทำแผน ซึ่งอาจเริ่มต้นตั้งแต่การเขียนโครงการ
(เพื่อกำหนดทรัพยากรการบริหารที่ใช้ในการจัดทำแผนขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการ)
ออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการหรืออนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการกำหนดแผนปฏิบัติการเป็นต้น
แผนพัฒนาประจำปีเป็นเอกสารที่ต่อเนื่องจากการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด
กับเอกสารงบประมาณประจำปี กล่าวคือ เป็นการนำแผนงาน โครงการที่กำหนดไว้แล้วในแผน 3 ปี
มาพิจารณาดำเนินการสำหรับปีนั้นๆ โดยมีรายละเอียดและลักษณะเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น
ในลักษณะที่จะนำไปบรรจุไว้ในเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีและสามารถนำไปปฏิบัติ

ได้ทันทีเมื่อได้รับงบประมาณของปีนั้น นอกจากนี้แผนงานโครงการที่บรรจุในเอกสารแผนพัฒนาประจำปีควรต้องมีความพร้อม 3 ประการดังนี้

(1) มีความแน่นอนของกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยควรศึกษาความเป็นไปได้ของแผนงาน โครงการหรือพิจารณาผลประโยชน์ที่จะได้รับจากแผนงานโครงการ

(2) มีความเรียบร้อยในด้านรูปแบบและรายการทางเทคนิค

(3) มีรายละเอียดในด้านค่าใช้จ่ายของแผนงานโครงการ

2) แผนพัฒนาประจำปี แผนพัฒนาประจำปีมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(1) เพื่อเป็นการเตรียมโครงการต่างๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในเอกสารงบประมาณประจำปีและนำไปปฏิบัติได้ทันทีเมื่อได้รับงบประมาณ

(2) เพื่อแสดงความสัมพันธ์และเชื่อมโยงระหว่างแผนพัฒนา 5 ปี และการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(3) เพื่อแสดงจุดหมายและแนวทางการพัฒนาของปีนั้นๆ ว่าเป็นอย่างไร โดยจะต้องสอดคล้องและสามารถสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ของการพัฒนา

การวางแผนพัฒนาประจำปีถือว่าเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถดำเนินการพัฒนาได้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดทั้งด้านระยะเวลา บุคลากร วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ เพราะได้มีการวางแผนทางการใช้ทรัพยากรต่างๆ ด้านไว้ก่อนแล้ว โดยเฉพาะในการจัดทำแผนพัฒนาประจำปีได้เน้นในเรื่องการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นหลักการพัฒนา เพื่อนำมาคัดเลือกและจัดทำรายละเอียดแผนงาน โครงการให้ตอบสนองต่อปัญหา ความต้องการของประชาชนในตำบลได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้แผนพัฒนาประจำปียังเป็นมาตรการหนึ่งที่แสดงถึงความเชื่อมโยงกันระหว่างแผนพัฒนาประจำปีกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลอีกด้วย อีกทั้งการวางแผนยังมีประโยชน์การบริหาร ได้ดังนี้

1 ทำให้การบริหารงานขององค์กรมีจุดหมายและแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน

2 ทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีระบบมีกระบวนการที่แน่นอน

3 ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4 ทำให้เกิดการประสานการดำเนินงานและลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน

3.5.2 กระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบล

เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลได้ทราบถึงปัญหาแนวทางการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาตลอดจนงานโครงการและกิจกรรมต่างๆที่จะนำมาลงในพื้นที่แล้ว จึงนำสิ่งเหล่านี้มาเป็นข้อมูลประกอบ การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล (กรมการปกครอง :2539) โดยแบ่งขั้นตอนในการจัดทำแผนออกเป็น 6 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดปัญหา วิเคราะห์ข้อมูล เป็นการรวบรวมข้อมูลที่ได้จาก ข้อมูลการพัฒนาชนบท (กชช. 2 ค.) และ ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลแหล่งน้ำระดับ หมู่บ้าน และข้อมูลอื่นๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล นำมากำหนดเป็นหัวปัญหาว่า ปัญหา เหล่านั้นเกิดจากอะไร มีสภาพของปัญหามาจากอะไร แล้วทำการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของการเกิด ปัญหา ตลอดจนหาแนวทางแก้ไขว่าจะทำอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาเป็นการประชุมคณะกรรมการ การบริหารองค์การส่วนตำบล เพื่อกำหนดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาที่จะ ไปกำหนดเป็น แนวทางการพัฒนาว่าจะดำเนินการจัดทำแผนการอย่างไรในการพัฒนา จึงจะแก้ไขปัญหา ขององค์การบริหารส่วนตำบลได้

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดงาน โครงการ กิจกรรมการพัฒนา และแหล่งงบประมาณ เป็นการกำหนดงาน โครงการ และกิจกรรมตามแนวทางในการพัฒนาการบริหารองค์การ บริหารส่วนตำบล เพื่อแก้ไขปัญหาที่ได้จัดเรียงลำดับความสำคัญไว้แล้ว โดยพิจารณา รูปแบบของโครงการ พร้อมกำหนดวงเงินที่จะต้องใช้จ่าย และแหล่งงบประมาณที่จะนำมาจัดทำโครงการนั้น

ขั้นตอนที่ 4 จัดทำแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการ องค์การบริหารส่วนตำบล นำโครงการที่ได้พิจารณาพร้อมแหล่งงบประมาณมาบรรจุลงในร่าง แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 3 ปี เพื่อจะนำไปกำหนดเป็นแผนพัฒนาขององค์การบริหาร ส่วนตำบลประจำปีต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 การให้ความเห็นชอบ เมื่อคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การ บริหารส่วนตำบลเรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจึงนำร่าง แผนพัฒนาดังกล่าวเสนอเพื่อขอรับความรับผิดชอบเพื่อใช้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 การติดตาม การประเมินผลเมื่อนำแผนพัฒนาขององค์การบริหาร ส่วนตำบล มาใช้แล้ว จะต้องมีการดำเนินการติดตาม และประเมินผล โครงการ และกิจกรรมต่างๆ ที่นำไปดำเนินการ ว่าเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ประสบปัญหาอะไร และมีแนว ทางแก้ไขปัญหายังไง เพื่อนำปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการแก้ไขปัญหาไปใช้ในการจัดทำ แผนพัฒนาในปีต่อไป

สำหรับการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีนั้น ให้คณะกรรมการการบริหารส่วนตำบลจัดทำร่างแผนโดยการนำโครงการจากแผนพัฒนาองค์การ บริหารส่วนตำบล 3 ปี มากำหนดลงในแผน แล้วจึงดำเนินการตามแผนต่อไป ในการจัดทำ งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในส่วนของงาน โครงการ และกิจกรรมในการพัฒนา ให้พิจารณาโครงการ และกิจกรรมในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการอนุมัติ แล้วมาประกอบการจัดทำงบประมาณประจำปีให้สอดคล้องกับเงินงบประมาณที่มีอยู่

3.5.3 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 กำหนดให้มีคณะกรรมการซึ่งทำหน้าที่ในการวางแผนพัฒนาตำบล โดยสรุปดังนี้

1) คณะกรรมการพัฒนาประกอบด้วย คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาที่สภาคัดเลือกไม่เกิน 3 คน หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ผังเมืองจังหวัด ผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น ปลัดอำเภอ ผู้รับผิดชอบงานแผนพัฒนาอำเภอที่นายอำเภอในเขตพื้นที่มอบหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้อำนวยการ / หัวหน้ากองวิชาการและแผน หรือหัวหน้างานวิเคราะห์นโยบายและแผน หรือเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลประกอบด้วย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ผังเมืองจังหวัดที่ผังเมืองจังหวัดมอบหมาย และผู้อำนวยการ / หัวหน้ากองวิชาการและแผน หรือหัวหน้าวิเคราะห์นโยบายและแผน หรือเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

3.6 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

3.6.1 **ร่วมคิดกำหนดความต้องการ** องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่ม เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาหรือเป้าหมายการพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล. กล่าวคือ เป็นการหล่อหลอมความต้องการของประชาชนที่หลากหลาย เพื่อกำหนดเป็นภาพแห่งความสำเร็จที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ที่อยู่บนพื้นฐานความเป็นไปได้และสามารถแก้ไขปัญหาได้

3.6.2 **ร่วมจัดทำแผนพัฒนา** หลังจากที่ องค์การบริหารส่วนตำบล และประชาคมได้ร่วมกันคิด กำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ ซึ่งเปรียบเสมือนได้กำหนดจุดหมายที่จะเดินให้ถึง และกำหนดเส้นทางการเดินทางต่อไปก็ต้องกำหนดวิธีการเดินไปสู่จุดหมายก็คือการกำหนดแผนงานโครงการต่างๆ ซึ่งสามารถให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมได้ใน 2 ลักษณะ

1) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรแต่งตั้งผู้แทนชุมชน กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มอื่นๆ เข้าร่วมเป็น คณะกรรมการการจัดทำแผนพัฒนา

2) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนระดับหมู่บ้านหรือกลุ่มต่างๆ ในส่วนท้องถิ่นได้เสนอแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของกลุ่มหรือชุมชนนั้น

3) ให้ประชาชนได้รับรู้ ตรวจสอบและแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อ แผนงานโครงการพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งระยะสั้นและระยะปานกลาง โดยการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนพัฒนา ก่อนจะเสนอให้สภา องค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาให้ความเห็นชอบ

4) องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องใช้แผนงานพัฒนาเป็นแนวทางในการบริหารกิจการของ องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อสนองตอบปัญหาความต้องการของประชาชน และเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 59

3.6.5 ให้ประชาชนร่วมปฏิบัติ ติดตามและประเมินผล

การนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะกิจกรรม/โครงสร้างที่ต้องใช้งบประมาณจะต้องผ่านกระบวนการจัดทำข้อบังคับงบประมาณ และได้รับความเห็นชอบจากสภา องค์การบริหารส่วนตำบล และ ได้รับการอนุมัติจากนายอำเภอก่อน ได้แก่

1) การร่วมปฏิบัติให้กลุ่มต่างๆ หรือประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนาเข้าร่วมดำเนินการตามโครงการในรูปแบบต่างๆ ได้แก่สนับสนุนกิจการของกลุ่มต่างๆ

2) ให้ประชาชนได้ตรวจสอบการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล. ให้เป็นไปด้วยความถูกต้องโปร่งใส โดยให้ผู้แทนชุมชนตามข้อเสนอของประชาชนร่วมเป็นกรรมการในกระบวนการจัดซื้อ-จัดจ้าง

3) การติดตามประเมินผล การเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมปฏิบัติงาน ทำให้ทราบความก้าวหน้าของโครงการปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงาน นอกจากนั้นหลังสิ้นปีงบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจะได้จัดประชุมประชาคมเพื่อชี้แจงผลการดำเนินงาน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ประเมินผลประโยชน์ที่ได้รับจริง (กรมการปกครอง 2543 : 13-15" แนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแบบมีส่วนร่วม, 2551: 4)

จะเห็นได้ว่า ลักษณะสำคัญของแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบล คือ

1. เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กำหนดแผนพัฒนาเริ่มจากประชาชนที่อยู่ในส่วนท้องถิ่นระดับพื้นฐานเป็นสำคัญ โดยประชาชนคิดริเริ่ม ตัดสินใจกำหนดความต้องการของตนเอง กำหนดเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา

2. ขอมรับแนวคิดที่หลากหลายในการพัฒนาและสภาพแวดล้อมของชุมชน ตระหนักถึงปัญหาและความต้องการในแต่ละส่วนท้องถิ่นที่แตกต่างกัน อาศัยคนที่อยู่ในพื้นที่ เป็นผู้วางแผนในการพัฒนา และสามารถพัฒนาได้ถูกทาง

3. ขอมรับแนวคิดของคนในท้องถิ่นว่า การพัฒนาที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ใน ท้องถิ่นอย่างจำกัด เชื่อว่าประชาชนในสวนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการ พัฒนาตนเองได้ รัฐเป็นเพียงผู้สนับสนุน

การจัดทำแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล แบบมีส่วนร่วม เป็นการเปิด โอกาสให้ ประชาชนได้ใช้สิทธิการมีส่วนร่วมในการพัฒนาส่วนท้องถิ่นตามบทบัญญัติแห่ง รัฐธรรมนูญ และเพื่อให้การปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล สอดคล้องตามความต้องการ ของประชาชนอย่างแท้จริง ทำให้รู้ถึงปัญหาและอุปสรรคของพื้นที่ในการจัดทำแผนพัฒนาส่วน ท้องถิ่นดียิ่งขึ้น

3.7 ปัญหาและข้อจำกัดของการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล

จากการศึกษาตรวจสอบติดตามการบริหารกิจการของ องค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาพบว่ามีปัญหาและข้อจำกัดซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบ การบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

3.7.1 ขาดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาตำบล กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนตำบล ไม่สามารถบอกได้ว่าเป้าหมายของการพัฒนาหรือสภาพที่พึงปรารถนาของ องค์การบริหาร ส่วนตำบล ในอนาคต คือ อะไร แต่ องค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ทำได้เพียงเอาโครงการ มารวมกันเพื่อเป็นแนวทางในการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละปี

3.7.2 บุคลากรของ องค์การบริหารส่วนตำบล ยังขาดความรู้ความเข้าใจ และ ประสบการณ์ในการจัดทำ แผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล. เนื่องจากพนักงาน องค์การ บริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่เป็นผู้เพิ่งผ่านการทำงานครั้งแรก

3.7.3 การจัดทำแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ยังเน้นการ พัฒนาเฉพาะ โครงสร้าง พื้นฐาน ละเลขการพัฒนาด้านอื่นๆ

3.7.4 แผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการ ของประชาชนในสวนท้องถิ่น เนื่องจากการจัดทำแผนพัฒนายังเป็นการระดมความคิดกัน ในวงแคบเฉพาะฝ่ายบริหารและสภาฝ่าย องค์การบริหารส่วนตำบล

3.7.5 การจัดทำแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล ยังขาดการมีส่วนร่วม ของประชาชน เนื่องจากระบบของ องค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วม ของประชาชน ประกอบกับประชาชนเองยังขาดความสนใจกิจกรรมของ องค์การบริหารส่วนตำบล

3.7.6 องค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ไม่บริหารกิจการให้เป็นไปตามแผนพัฒนา นอกจากจะไม่ให้ความสำคัญของแผนแล้วยังถือเป็นการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมายตาม พระราชบัญญัติหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน โดย องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องปรับวิธีทำงานใหม่ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นแกนหลักในการพัฒนา โดย ประการแรก คือให้ประชาชนเป็นผู้ร่วมคิดกำหนดความต้องการ ประการที่สองให้ประชาชนร่วมดำเนินการ/และร่วมรับผิดชอบ และให้ประชาชนเป็นผู้รับผลประโยชน์

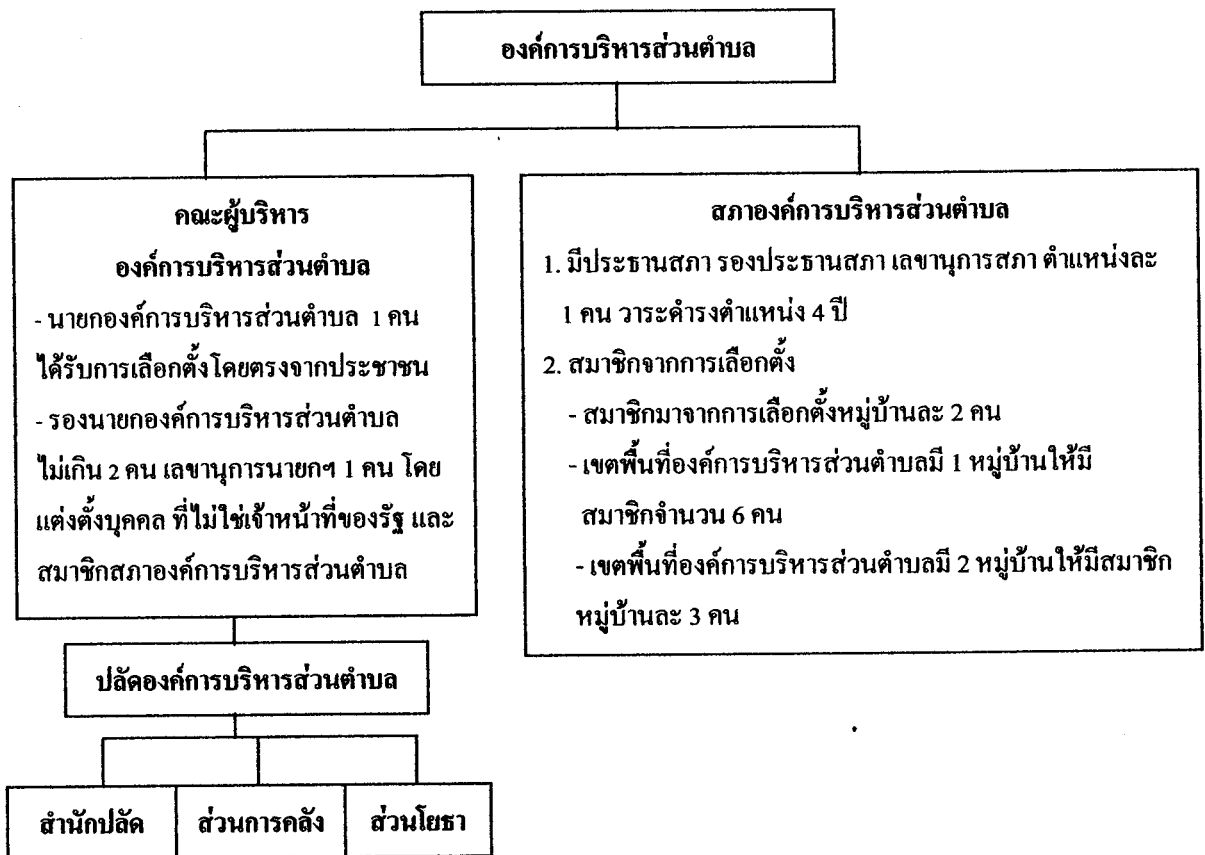
4. องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน

4.1 ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งวิวัฒนาการมาจาก “สภาตำบล” ที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 ซึ่งได้กำหนดให้มีสภาตำบลเพียงรูปแบบเดียวกันทั่วประเทศ ต่อมาเมื่อประกาศใช้ พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้ สภาตำบลที่รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณแล้วมาคิดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาทให้กระทรวงมหาดไทยประกาศจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายอำนาจปกครองไปสู่ประชาชนในระดับต่างๆ จนถึงระดับตำบล หมู่บ้าน หรืออาจจะกล่าวได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานปกครองท้องถิ่นที่ถือว่าเป็นรากเหง้าของการปกครองท้องถิ่นไทย มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด รู้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนมากที่สุดมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

4.2 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่5) พ.ศ.2546 ซึ่งกฎหมายนี้กำหนดรูปแบบและโครงสร้างการบริหารตำบล ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ดังแสดงในภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546

1) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 6 คน และในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 3 คน(พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่5) พ.ศ.2546 มาตรา45)

2) คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่5) พ.ศ.2546 ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ไม่เกิน 2 คน และแต่งตั้งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน โดยแต่งตั้งบุคคลที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (โครงสร้างใหม่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่5) พ.ศ. 2546 มาตรา 58)

4.3 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.3.1. อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546

1) องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (มาตรา 66)

2) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ (มาตรา 67)

- (1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- (2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

(3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

(4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

(6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ

(7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(8) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆตามที่ทางราชการมอบหมาย

3) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำหรือจัดทำกิจกรรมภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ (มาตรา 68)

(1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

(2) ให้มีน้ำและการบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่าง โคนวิธีอื่น

(3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

(4) ให้อิมและบ้ำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ

- (5) ให้อิมการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- (6) ส่งเสริมให้อิมกิจกรรมภายในครอบครัว
- (7) บ้ำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- (8) การคุ้มครองดูแลรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน
- (9) หาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (10) ให้อิมตลาด ทำเทียบเรือ และทำข้าม
- (11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

4.3.2 อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้อิมองค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 16

- 1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- 2) การจัดให้อิม และบ้ำรุงรักษาทางบกทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- 3) การจัดให้อิมและควบคุมตลาด ทำเทียบเรือ ทำข้าม และที่จอดรถ
- 4) การสาธารณสุขปโภค และการก่อสร้างอื่นๆ
- 5) การสาธารณสุขการ
- 6) การส่งเสริม การฝึก และการประกอบอาชีพ
- 7) คุ้มครอง ดูแล และบ้ำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 9) การจัดการศึกษา
- 10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
- 11) การบ้ำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- 13) การจัดให้อิม และบ้ำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- 14) การส่งเสริมกีฬา
- 15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- 17) การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

- 18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- 19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- 20) การจัดให้มี และควบคุมสุสาน และฌาปนสถาน
- 21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- 22) การจัดให้มี และควบคุมการฆ่าสัตว์
- 23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย
โรงพยาบาล และสาธารณสุขสถานอื่นๆ
- 24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 25) การผังเมือง
- 26) การขนส่ง และการวิศวกรรมจราจร
- 27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
- 28) การควบคุมอาคาร
- 29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษา
ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน กิจอื่นใด ที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่
คณะกรรมการประกาศกำหนด

4.4 ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี แบ่งได้เป็น
องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยการกำหนดขนาดเป็นไปตามเกณฑ์รายได้
และเกณฑ์ชีวิต ดังนี้

- 1) เกณฑ์ด้านรายได้ องค์การบริหารส่วนตำบล ที่จะกำหนดเป็น องค์การบริหาร
ส่วนตำบลขนาดกลาง ต้องมีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมา ตั้งแต่ 6 ล้าน
บาทขึ้นไป
- 2) เกณฑ์ชีวิต องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางต้องมีคะแนนตั้งแต่ 500
คะแนนขึ้นไป โดยมีรายละเอียดของเกณฑ์ดังนี้
  - (ก) เกณฑ์ชีวิตด้านค่าใช้จ่ายบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลคะแนนเต็ม
150 คะแนน
  - (ข) เกณฑ์ชีวิตด้านเศรษฐกิจและสังคม คะแนนเต็ม 250 คะแนน
  - (ค) เกณฑ์ชีวิตด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานคะแนนเต็ม 300 คะแนน
  - (ง) เกณฑ์ชีวิตด้านธรรมาภิบาล คะแนนเต็ม 300 คะแนน

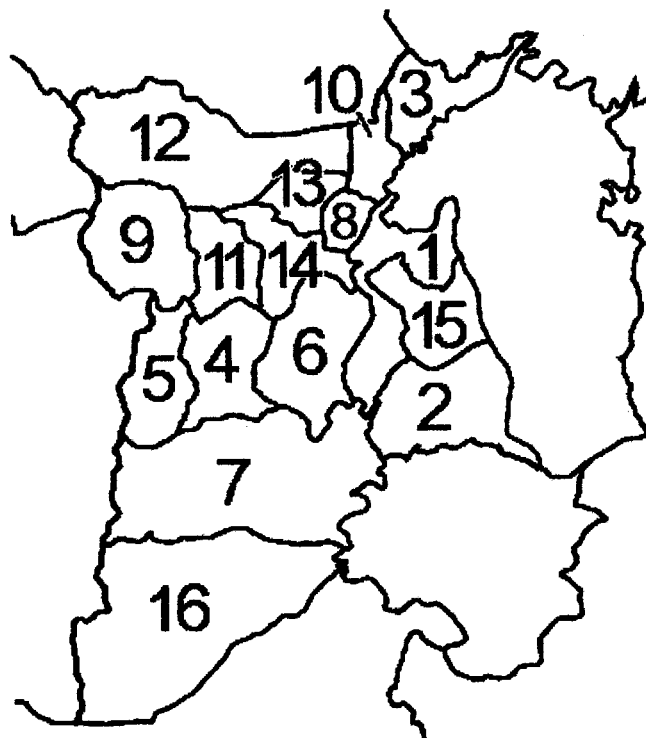
4.5 ข้อมูลทั่วไปของอำเภอพุนพิน

สภาพทั่วไป

อำเภอพุนพินตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ 1,205.5 ตารางกิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 12 กิโลเมตร และระยะทางจากกรุงเทพฯ ถึง อำเภอพุนพินตามเส้นทางหลวงสาย 4153 เชื่อมต่อกับเส้นทางหลวง 41 (ถนนสายเอเชีย) ประมาณ 651 กิโลเมตร

อ.ท่าฉาง

ที่ตั้ง

1. ท่าข้าม	9. บางอน
2. ท่าสะท้อน	10. ศรีวิชัย
3. ลีเส็ด	11. น้ำรอบ
4. บางมะเคื่อ	12. มะลวน
5. บางเดือน	13. หัวเคย
6. ท่าโรงช้าง	14. หนองไทร
7. กรูด	15. เขาหัวควาย
8. พุนพิน	16. ตะปาน

อาณาเขต

ทิศเหนือ ต่อกับ อำเภอท่าฉาง

ทิศใต้ ต่อกับ อำเภอบ้านนาเดิมและอำเภอเทียนซา

ทิศตะวันออก ต่อกับ อำเภอเมือง ฯ และอำเภอบ้านนาเดิม

ทิศตะวันตก ต่อกับ อำเภอคีรีรัฐนิคมและกิ่งอำเภอวิภาวดี

ประชากร

ประชากรนอกเขตเทศบาล 70,757 คน ชาย 36,066 คน หญิง 34,691 คน

ในเขตเทศบาล 22,751 คน ชาย 11,190 คน หญิง 11,381 คน

รวม 93,508 คน ชาย 47,256 คน หญิง 45,072 คน

การปกครอง

ทุนพื้นแบ่งเขตการปกครองเป็น 16 ตำบล 94 หมู่บ้าน เทศบาลเมือง 1 แห่ง(เทศบาลเมืองท่าข้าม)

ชื่อตำบลต่าง ๆ

1. ตำบลท่าข้าม	พื้นที่	48.70 ตารางกิโลเมตร	6 หมู่บ้าน
2. ตำบลพุนพิน	พื้นที่	22.80 ตารางกิโลเมตร	3 หมู่บ้าน
3. ตำบลมะลวน	พื้นที่	93.40 ตารางกิโลเมตร	4 หมู่บ้าน
4. ตำบลหัวเขย	พื้นที่	48.00 ตารางกิโลเมตร	7 หมู่บ้าน
5. ตำบลศรีวิชัย	พื้นที่	12.10 ตารางกิโลเมตร	3 หมู่บ้าน
6. ตำบลลิเล็ด	พื้นที่	55.70 ตารางกิโลเมตร	8 หมู่บ้าน
7. ตำบลหนองไทร	พื้นที่	22.80 ตารางกิโลเมตร	3 หมู่บ้าน
8. ตำบลน้ำรอบ	พื้นที่	65.00 ตารางกิโลเมตร	7 หมู่บ้าน
9. ตำบลบางอน	พื้นที่	92.20 ตารางกิโลเมตร	10 หมู่บ้าน (1 อพป.)
10. ตำบลท่าโรงช้าง	พื้นที่	72.00 ตารางกิโลเมตร	5 หมู่บ้าน (2 อพป.)
11. ตำบลท่าสะท้อน	พื้นที่	42.50 ตารางกิโลเมตร	6 หมู่บ้าน (1 อพป.)
12. ตำบลเขาหัวควาย	พื้นที่	55.50 ตารางกิโลเมตร	4 หมู่บ้าน
13. ตำบลบางมะเดื่อ	พื้นที่	77.00 ตารางกิโลเมตร	6 หมู่บ้าน (2 อพป.)
14. ตำบลบางเดือน	พื้นที่	77.00 ตารางกิโลเมตร	5 หมู่บ้าน (1 อพป.)
15. ตำบลกรูด	พื้นที่	204.00 ตารางกิโลเมตร	5 หมู่บ้าน (3 อพป.)
16. ตำบลตะป่าน	พื้นที่	193.00 ตารางกิโลเมตร	5 หมู่บ้าน (3 อพป.)

หมายเหตุ อพป. คือ หมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง การจัดระเบียบการปกครองหมู่บ้าน มีองค์ประกอบสำคัญ คือ ต้องมีผู้ใหญ่บ้าน, ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน, และคณะกรรมการหมู่บ้าน)

อาชีพ

อาชีพสำคัญของชาวอำเภอพุนพิน ได้แก่ การทำสวนยางพารา สวนปาล์ม ทำสวนผลไม้และกาแฟ มีเนื้อที่ประมาณ 404,066 ไร่ รองลงมาคือ การทำนา มีเนื้อที่ประมาณ 92,428 ไร่ มีการทำประมงน้ำจืด (มีสถานีประมง 1 แห่ง อยู่ที่หมู่ 7 ตำบลท่าข้าม) การเลี้ยงสัตว์เป็นแบบดั้งเดิม มีสถานีบำรุงปศุสัตว์ 1 แห่ง อยู่ที่ตำบลมะลวน มีโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ประมาณ 126 โรง

4.6 การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน

ปัจจุบัน (พ.ศ. 2552) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน มีทั้งสิ้น 16 แห่ง โดยได้รับการจัดตั้ง ในปี พ.ศ. 2538, 2539 และ 2540 ดังนี้ (ประกาศจัดตั้งจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ในปี พ.ศ. 2538, 2539 และ 2540)

- 1) ปี พ.ศ. 2538 มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล 2 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้าง และองค์การบริหารส่วนตำบลเขาหัวควาย
- 2) ปี พ.ศ. 2539 มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล 2 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเตย และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไทร
- 3) ปี พ.ศ. 2540 มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล 12 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลพุนพิน องค์การบริหารส่วนตำบลตะปาน องค์การบริหารส่วนตำบลกรูด องค์การบริหารส่วนตำบลบางเคียน องค์การบริหารส่วนตำบลบางมะเดื่อ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม องค์การบริหารส่วนตำบลลิเล็ด องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำรอบ องค์การบริหารส่วนตำบลบางอน องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะท้อน และองค์การบริหารส่วนตำบลมะลวน (ที่มา: ประกาศจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขวัญชัย วงศ์นิติกร (2532) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของผู้ที่อยู่อาศัย ในเขตหมู่บ้านจัดสรรชานเมือง พบว่าผู้ที่อาศัยในเขตหมู่บ้านจัดสรรชานเมืองมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของตนเองในด้านร่วมบำรุงรักษา และติดตามผลการพัฒนาชุมชนมากที่สุด รองลงมามีส่วนร่วมปฏิบัติการเสนอความคิดเห็นและวางแผนพัฒนาชุมชนตามลำดับ นอกจากนี้ปัจจัยนี้พบว่า ปัจจัยทางฐานะเศรษฐกิจ การเป็นผู้นำทั้งนอกและในชุมชน การเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรม การติดต่อผู้นำ การได้รับข่าวสารกิจกรรมชุมชน เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการ

พัฒนาชุมชน ส่วนปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน คือ ระดับการศึกษา ความรู้ความเข้าใจในแบบการพัฒนาชุมชน

เชียรชัย นุรพชนก (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชน ในกิจกรรมสุขภาพของหมู่บ้านพึ่งตนเองทางสาธารณสุขมูลฐาน จังหวัดระยอง พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมสูงสุดในด้านการวางแผน การริเริ่มกำหนดโครงการ การปฏิบัติงาน และการประเมินผลโครงการ ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ เพศ การมีตำแหน่งในองค์กรหมู่บ้าน การได้รับข้อมูลข่าวสารการพัฒนา ฐานะทางเศรษฐกิจ ความรู้ และ เจตคติต่อการสุขภาพ

ยุทธพงศ์ ไชยสร (2536) ได้ศึกษาทัศนคติผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดลำพูนต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผลของการศึกษาพบว่า ระดับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล มีความเห็นกึ่งกลางระหว่างบวกและลบ ผู้นำส่วนท้องถิ่นมีแนวโน้มเห็นด้วยกับแนวความคิดกระจายอำนาจ ความแตกต่างในจำนวนโครงการ งบประมาณในพื้นที่จะส่งผลให้ทัศนคติแตกต่างกัน ผู้นำส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจต่อการดำเนินงาน และโครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในระดับปานกลาง

สิรินภา สถาพรวงษา (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดเพชรบุรี ศึกษากรณีกลุ่มคนรักเมืองเพชร พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลเข้าร่วมกลุ่มคือ บริบททางสังคมการเมืองของจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการรวมกลุ่มและทำให้บุคคลเข้าร่วมกลุ่มกัน ปัจจัยส่วนบุคคลในที่นี้คือ สำนักความเป็นพลเมืองและความผูกพันกับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้บุคคลต่างๆ เข้าร่วมกลุ่มคนรักเมืองเพชร โดยปัจจัยนี้ได้รับการกระตุ้นจากปัจจัยเกี่ยวกับตำแหน่งทางสังคมของบุคคล ได้แก่ การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ การเข้าไปเกี่ยวข้องกับองค์กร ระยะเวลาที่อยู่ในชุมชน และการอยู่ใกล้ศูนย์กลางของสังคม ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้บุคคลตัดสินใจเข้าร่วมกลุ่มคนรักเมืองเพชร

นพดล เมืองสอง (2541) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของประชาชนเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ผลของการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับดี นอกจากนี้พบว่าเพศชายมีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าเพศหญิง ช่วงอายุ 40-50 ปี มีความรู้ความเข้าใจดีกว่ากลุ่มอื่น ประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความรู้ความเข้าใจดีที่สุด และประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลหนองหัวช้างมีความรู้ความเข้าใจที่สุดในอำเภอ

สมพร ถาวรวิริยะนันท์ (2542) ได้ศึกษาปัญหากฎหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ผลของการศึกษาพบว่า การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเกิดขึ้นโดยผลแห่งกฎหมาย เจ้าพนักงานของรัฐได้ประโยชน์จากกฎหมายมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542 ในระยะ 4 ปีแรกบุคคลดังกล่าวไม่ต้องลาออกก็มีสิทธิ์สมัครเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนยังไม่เข้าใจการมีส่วนร่วมทางการเมือง ปัจจุบันการกำหนดนโยบายสาธารณะ การจัดทำแผนพัฒนาตำบล มีเพียงฝ่ายบริหารเป็นผู้ดำเนินการ การถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น กฎหมายรัฐธรรมนูญยังไม่ชัดเจน การคัดค้านกฎข้อบัญญัติท้องถิ่นประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งต้องกึ่งหนึ่ง กฎหมายรัฐธรรมนูญไม่เป็นธรรม

นุกูล วัฒนากร (2542) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น : องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ผลของการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและการเข้าร่วมรับฟังการประชุมคณะกรรมการอยู่ระดับตำบล ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นเป็นรูปธรรมในด้านข้อมูลข่าวสาร ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจของประชาชนกับการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น การเข้าร่วมกิจกรรม การตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับต่ำ

อรินชัย อุดมกิจมงคล (2543) ได้ศึกษาทัศนคติของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ผลของการศึกษา พบว่า ทัศนคติของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล กับการมีส่วนร่วมของประชาชนส่วนใหญ่อยู่ระดับสูง ปัจจัยที่ให้ทัศนคติคณะกรรมการ คือ ระดับการศึกษารายได้ครอบครัว ความสนใจ ข่าวสารการเมือง ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นกับองค์การบริหารส่วนตำบล ตามทัศนคติของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อประชาชนอยู่ระดับปานกลาง

พวงทอง โยธาใหญ่ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ได้มีความที่จะปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 สำหรับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และประชาชนยังไม่ให้ความสนใจในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่ควร สำหรับข้อเสนอแนะ คือ หน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลจะต้องให้ความสำคัญและส่งเสริม สนับสนุน

ด้านความรู้ ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2525, 196-197) ได้ทำการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมมีส่วนกำหนดการมีส่วนร่วมทางการเมือง ผลของการวิจัยแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับของฐานะทางเศรษฐกิจกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน่าสนใจหลายประการคือ การศึกษา อาชีพ รายได้ พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูง มีอาชีพดี และมีรายได้มากจะสนใจการเมืองและถือเป็นหน้าที่ของพลเมือง ในขณะที่ผู้ที่มีการศึกษาดำจะมีส่วนร่วมทางการเมืองเพราะถูกชักจูง

สงวน พรชัยศิริอรุณ (2543) ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล:ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางไทรคี อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพภูมิหลังของประชาชน ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล

ไสว คำภักดี (2549) ศึกษาเรื่องความรู้ของประชาชนในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนั้นพบว่าเพศชายมีความรู้มากกว่าเพศหญิง ประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามีความรู้ต่ำกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจมีความรู้มากกว่าอาชีพเกษตรกร รับจ้าง ค้าขาย

สุวิทย์ โพธิ์ราชา (2542) ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้พบว่า การได้รับการอบรม ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

สาคร ศรีพนากร (2544) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า อายุ ระดับการศึกษา สภาพทางเศรษฐกิจ (รายได้) อาชีพ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในการปกครองท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองท้องถิ่นของประชาชน ยกเว้น เพศและการรับสื่อจากโทรทัศน์ ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในการปกครองท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นของประชาชน

ฉัฐพนิต มยุข โชติ (2550) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มทอง ผลการศึกษาพบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนมีความรู้ด้านการปกครองท้องถิ่นอยู่ในระดับน้อย เพราะประชาชนในเขตยังไม่สนใจในเรื่องการเมืองเท่าที่ควร จะให้ความสนใจเฉพาะที่มีส่วนได้รับผลประโยชน์โดยตรง ไม่สนใจในแง่การปกครองหรือหลักการในการปกครอง การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก ส่วนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง

วาสนา ถิ่นขาม (2548) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล : ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2 ขั้นตอน คือ รวบรวมปัญหา/ความต้องการ ขึ้นร่วมปฏิบัติการ ขึ้นวิเคราะห์ข้อมูล/หาสาเหตุปัญหา ขึ้นติดตามการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ขึ้นร่วมกำหนดโครงการ/กิจกรรม และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2 อันดับ คือ เข้าร่วมประชุมเพื่อปรึกษาปัญหา /ความต้องการของหมู่บ้าน เข้าร่วมประชุมเพื่อหาวิธีแก้ปัญหาของหมู่บ้าน เข้าร่วมประชุมเพื่อหาสาเหตุของหมู่บ้าน เข้าร่วมเพื่อเห็นชอบโครงการ เข้าร่วมกิจกรรมประเพณีท้องถิ่น เข้าร่วมการดำเนินการพัฒนาของหมู่บ้าน ได้มีการสอบถามโครงการ/กิจกรรมของหมู่บ้านกับ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการติดตามข้อมูลข่าวสารการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาตำบล

เอกสิทธิ์ สุทธิศาสนกุล (2545) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อาชีพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเข้ามาตั้งถิ่นฐานในตำบล การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ความรู้ความเข้าใจเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่นและภาวะผู้นำ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาญจนบุรี ส่วน เพศ อายุ และรายได้ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์สูงสุด รองลงมาได้แก่ การร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมค้นหาปัญหาและร่วมตรวจสอบและติดตามผลมีค่าต่ำสุดตามลำดับ

พงษ์ศิวะ แส่นพิมล (2545) ได้ศึกษาเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาตำบล อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ปัญหา อุปสรรคของขั้นตอนการจัดทำแผน คือ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกระบวนการจัดทำแผนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 363 คน หรือ

ร้อยละ 93.80 ไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผน แนวทางแก้ไขปัญหา คือ ส่งเสริมให้ประชาชนให้มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและควรเพิ่มบุคลากรด้านแผนและพัฒนาทักษะ อบรมเสริมทักษะ การวิเคราะห์นโยบายและแผน นำเครื่องมือการพัฒนา คือ การประเมินชนบทแบบมีส่วนร่วม เปิดเวทีประชาคม สร้างจิตสำนึกสาธารณะ มีทีมงาน เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่บทบาทเป็นวิทยากรกระบวนการ กระตุ้นให้ชาวบ้านเกิดการระดมสมอง ร่วมคิด แก้ไข ด้วยศักยภาพของคนในชุมชน และนำข้อเท็จจริงที่ได้ประกอบการจัดทำแผนตอบสนอง ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

มัลลิกา เจี้ยวเกิด (2550) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา : ตำบลบ้านใหม่สุขเกษม อำเภอองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ปัญหาประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมาปัญหาประชาชนไม่ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อจัดทำแผน

ตระกูล มีชัย (2544) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนได้มีส่วนร่วมบ้างในหลายลักษณะ เช่น การประชุมร่วมกับประชาคมหมู่บ้าน เพื่อรับรู้ปัญหาและความต้องการ และนำไปบรรจุไว้ในแผนพัฒนาตำบล แต่หลังจากทำแผนพัฒนาตำบลแล้ว ประชาชนไม่ได้มีการติดตามว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ดำเนินตามความต้องการของประชาชนเพียงใด กล่าวคือ หลังจากประชาชนได้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นแล้ว ก็ไม่ทราบว่าจะบรรจุเข้าสู่แผนพัฒนาตำบลหรือไม่ มีการนำเอาแผนงานหรือโครงการในแผนพัฒนาตำบลไปสู่การปฏิบัติหรือไม่ มีการจัดสรรงบประมาณมากน้อยเพียงใด เพราะ องค์การบริหารส่วนตำบลหลาย ๆ แห่งยังไม่สนใจนำปัญหาของประชาชนไปปฏิบัติแต่อย่างใด

วินัย แซ่มซ้อย (2550) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลทะเลบก อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนพัฒนามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา การมีความรู้ความเข้าใจต่อโครงการพัฒนา และการติดต่อสื่อสารและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด สำหรับปัญหาในการจัดทำแผน พบว่า ปัญหาขาดการประชาสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมา ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนา และปัญหาด้านขาดงบประมาณในการพัฒนาน้อยที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยผู้วิจัยใช้แบบการวิจัยแบบไม่ทดลอง (non-experimental research) โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรจำนวนมาก

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ที่อาศัยอยู่ในแต่ละตำบลของอำเภอพุนพินทั้ง 16 แห่งมีจำนวน 68,044 คน (สำนักทะเบียนราษฎร์ อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

2.2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาใช้การกำหนดตามสูตรของยามานะ (Yamane, 1973 : 727) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ e คือ ความคลาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่าง
 N คือ ขนาดของประชากร

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{68,044}{1+68,044(0.05)^2}$$

$$n = 397.662 \text{ คน}$$

ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน

2.3 แบ่งกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Proportional Random Sampling) ในแต่ละกลุ่ม ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

องค์การบริหารส่วนตำบล	ขนาดของ องค์การบริหารส่วนตำบล	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.กรูด	เล็ก	4788	28
2.เขาหัวควาย	กลาง	3954	23
3.ตะปาน	กลาง	4793	28
4.ท่าข้าม	เล็ก	6011	35
5.ท่าโรงช้าง	กลาง	5141	30
6.ท่าสะท้อน	กลาง	5178	30
7.น้ำรอบ	กลาง	2297	14
8.บางนอน	กลาง	5094	29
9.บางเคียน	เล็ก	2825	17
10.บางมะเคื่อ	เล็ก	4499	26
11.พุนพิน	เล็ก	2297	14
12.มะลวน	กลาง	7331	42
13.ลีเล็ด	กลาง	4007	23

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

องค์การบริหารส่วนตำบล	ขนาดของ องค์การบริหารส่วนตำบล	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
14. ศรีวิชัย	กลาง	2123	13
15. หนองไทร	กลาง	4032	24
16. หัวเตย	กลาง	3674	22
รวม		68,044	398

ที่มา: สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดสุราษฎร์ธานี 2551

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ของครัวเรือน ต่อเดือน การเป็นสมาชิกของกลุ่มในสังคมและระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจในเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกโดยแต่ละข้อจะมีข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิดโดยใช้ประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 17 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด จำนวน 13 ข้อ โดยใช้มาตราส่วน 3 ระดับ

การแปลผล 3 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.00   หมายความว่า   มีส่วนร่วมมาก

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายความว่า	มีส่วนร่วมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายความว่า	มีส่วนร่วมน้อย

3.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.2.2 สรุปลักษณะเพื่อเป็นกรอบในการวิจัยและเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัย

3.2.3 สร้างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาตามกรอบแนวคิดและนำมาแก้ไขปรับปรุง

3.2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างขึ้นสามารถวัดได้ตรง และครอบคลุมเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1) นายสุรพล อินทรภิรมย์ วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 สุราษฎร์ธานี

2) นางสุจารีย์ จันทร์อยู่ วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 สุราษฎร์ธานี

3) นางสาวฉัญฉุา ศรีแพรศรี วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่ง นักบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ 7 (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล) องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.2.5 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับปรุงและพิจารณาข้อคำถามให้เหมาะสมถูกต้องอีกครั้ง

3.2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่ใช่

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยคือ จำนวน 30 คน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ของอัลฟา (Alpha – Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 141 อ้างถึงในพิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2547 : 242) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.82

3.2.7 จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมกับกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยขอความร่วมมือจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการดังนี้

4.1 ทำหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามให้ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลในการตอบแบบสอบถาม

4.2 การส่งและรับแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยประสานขอความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ธุรการของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลช่วยแจกแบบสอบถาม แล้วผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง ใช้ระยะเวลา 1 เดือน

4.3 การตรวจความถูกต้องของแบบสอบถาม เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนกลับมาหมดแล้ว ก็ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4.4 การวิเคราะห์หาค่าสถิติ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับวิจัยทางสังคมศาสตร์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และลงรหัสเพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์ และเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น และการจัดทำแผนพัฒนาตำบล โดยใช้ ค่าร้อยละ (Percentage)

5.3 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล และความคิดเห็นเกี่ยวกับ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละขนาด โดยใช้การทดสอบค่าที

5.5 วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมของ ประชาชน โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ” ซึ่งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษา ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ การเป็นสมาชิกของกลุ่มในสังคม และระยะเวลาที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	245	61.6
หญิง	153	38.4
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 245 คน (ร้อยละ 61.6) เป็นเพศหญิง จำนวน 153 คน (ร้อยละ 38.4)

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	83	20.9
31-40 ปี	171	43.0
41-50 ปี	102	25.6
51-60 ปี	18	4.5
60 ปีขึ้นไป	24	6.0
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 171 คน (ร้อยละ 43) รองลงมาอยู่ในระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 102 คน (ร้อยละ 25.6) อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 83 คน (ร้อยละ 20.9) และอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 24 คน (ร้อยละ 6)

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพการสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	120	30.2
สมรส	250	62.8
หย่าร้าง	15	3.8
หม้าย	13	3.3
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่าสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 398 คน ส่วนใหญ่สมรสแล้ว จำนวน 250 คน (ร้อยละ 62.8) และเป็นโสดจำนวน 120 คน (ร้อยละ 30.2) หย่าร้างจำนวน 15 คน(ร้อยละ 3.8)และเป็นหม้ายจำนวน 13 คน(ร้อยละ 3.3)

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าประถมศึกษา	15	3.8
ประถมศึกษา	42	10.6
มัธยมศึกษาตอนต้น	28	7.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	81	20.0
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	43	10.8
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง/ อนุปริญญา	28	7.0
ปริญญาตรี	157	39.4
สูงกว่าปริญญาตรี	4	1.0
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่าระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรีจำนวน 157 คน (ร้อยละ 39.4) รองลงมาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 81 คน (ร้อยละ 20.4) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพจำนวน 43 คน (ร้อยละ 10.8) ระดับประถมศึกษาจำนวน 42 คน (ร้อยละ 10.6) ระดับอนุปริญญา/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 28 คน (ร้อยละ 7.0) ซึ่งมีจำนวนเท่ากับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาจำนวน 15 คน (ร้อยละ 3.8) และน้อยที่สุดระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีมีจำนวน 4 คน (ร้อยละ 1.0)

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	244	61.3
รับจ้าง	27	6.8
ค้าขาย	36	9.0
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	0.5
รับราชการ	43	10.8
อื่น ๆ	46	11.6
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า อาชีพส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างได้แก่เกษตรกรมีจำนวน 244 คน (ร้อยละ 61.3) รองลงมาจะประกอบอาชีพอื่นๆ จำนวน 46 คน (ร้อยละ 11.6) รับราชการมีจำนวน 43 คน (ร้อยละ 10.8) ค้าขายจำนวน 36 คน (ร้อยละ 9.0) รับจ้างจำนวน 27 คน (ร้อยละ 6.8) และพนักงานรัฐวิสาหกิจจำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.5)

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 5,000 บาท	22	5.5
5,001-10,000 บาท	183	46.0
10,001-15,000 บาท	90	22.6
15,001-20,000 บาท	63	15.8
สูงกว่า 20,000 บาท	31	7.8
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.6 พบว่ารายได้ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 183 คน (ร้อยละ 46) รองลงมาอยู่ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 90 คน (ร้อยละ 22.6) รายได้ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 63 คน (ร้อยละ 15.8) รายได้สูงกว่า 20,000 บาท จำนวน 31 คน (ร้อยละ 7.8) และน้อยสุดมีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 22 คน (ร้อยละ 5.5)

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเป็นสมาชิก/ชมรมในหมู่บ้าน

การเป็นสมาชิกของกลุ่ม/ ชมรม	จำนวน	ร้อยละ
เป็น	331	83.2
ไม่เป็น	67	16.8
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของกลุ่ม/ชมรมในหมู่บ้าน จำนวน 331 คน (ร้อยละ 83.2) และไม่ได้เป็นสมาชิก จำนวน 67 คน (ร้อยละ 16.8)

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัย

ระยะเวลาที่อาศัย	จำนวน	ร้อยละ
5 ปี และต่ำกว่า	85	21.4
6-10 ปี	28	7.0
11-15 ปี	10	2.5
16-20 ปี	4	1.0
21 ปีขึ้นไป	271	68.1
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.8 พบว่าระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอพุนพินของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ จำนวน 21 ปีขึ้นไป 271 คน (ร้อยละ 68.1) รองลงมาคือ ระยะเวลาที่อาศัยระหว่าง 0-5 ปี จำนวน 85 คน (ร้อยละ 21.4) ระยะเวลาที่อาศัยระหว่าง 6-10 ปี จำนวน 28 คน (ร้อยละ 7.0) ระยะเวลาที่อาศัยระหว่าง 11-15 ปี จำนวน 10 คน (ร้อยละ 2.5) และระยะเวลาระหว่าง 16-20 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 1.0)

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนา

2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนา

ตารางที่ 4.9 ภาพรวมจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น
ได้ถูกต้อง จำนวน 16 คำบล

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่น(N=398)	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1.องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	272	68.3	1
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	227	55.5	4
3. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	270	67.8	2
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	200	50.3	5
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	235	59.0	3
รวม		60.18	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ 60.18 ของประเด็นทั้งหมดโดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด
ในประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 68.3 ตอบได้ถูกต้อง
รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นนายกองกิจการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจาก
ประชาชนโดยร้อยละ 67.8 ตอบได้ถูกต้อง ประเด็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่
งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 59.0 ตอบได้ถูกต้อง ประเด็นนายอำเภอเป็นผู้
กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 55.5 ตอบได้ถูกต้อง และ
ประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุดคือ แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการ
กำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 50.3

ตารางที่ 4.10 ภาพรวมจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้
ถูกต้อง 16 คำบล

เรื่อง	การจัดทำแผนพัฒนา (N=398)	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล	151	37.9	5	
2. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล	264	66.3	1	
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด	261	65.6	2	
4. สภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล	187	47.0	4	
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน	238	59.8	3	
รวม		55.32		

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาเพียงร้อยละ 55.32 ของประเด็นทั้งหมด โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดในประเด็นนายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 66.3 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 65.6 ตอบได้ถูกต้อง ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 59.8 ตอบถูกต้อง ประเด็นเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 37.9 ตอบถูกต้อง และประเด็นสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล ประจำปีเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 47.0

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้
ถูกต้องตามลกรุด

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่น N=28	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1.องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	14	50.0	1
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	10	35.7	3
3. นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	14	50.0	1
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	11	39.3	2
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	11	39.3	2

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดประเด็น องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น และนายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 50 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ประเด็น แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลและประเด็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 39.3 ตอบถูกต้อง และประเด็นนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด โดยตอบถูกต้องเพียงร้อยละ 35.7

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนา ได้ถูกต้อง
ตำบลกรูด

เรื่อง	การจัดทำแผนพัฒนา N=28	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล	7	25.0	4	
2. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล	13	46.4	1	
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด	13	46.4	1	
4. สภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล	10	35.7	3	
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน	12	42.9	2	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจถูกต้องมากที่สุด 2 ประเด็น คือ นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล และการวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด โดยร้อยละ 46.4 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 42.8 ตอบถูกต้อง ประเด็นสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล ประจำปีมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 35.7 และประเด็นที่มีผู้ตอบถูกน้อยที่สุดคือประเด็นที่ว่าเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูกเพียงร้อยละ 25.0

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้อง
ตำบล เขาหัวควาย

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่นN=23	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1.องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	17	73.9	1
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	13	56.5	3
3. นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	17	73.9	1
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	15	65.2	2
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	13	56.5	3

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประชาชน มีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นและนายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน มากที่สุดร้อยละ 73.9 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 65.2 ตอบถูกต้อง ส่วนประเด็นนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยตรง และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 56.5

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง
ตำบลเขาหัวควาย

เรื่อง	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนา N=23			
1.เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล	11	47.8	4
2. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล	13	56.5	3
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด	17	73.9	1
4. สภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล	11	47.8	4
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน	14	60.8	2

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็น การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 73.9 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 60.8 ตอบถูกต้อง ประเด็นนายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 56.5 ตอบถูกต้อง และประเด็นสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลประจำปีและเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 47.8

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองท้องถิ่นได้ถูกต้อง
ตำบลตะพาน

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่นN=28	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1.องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	14	50.0	1
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	10	35.7	3
3. นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	14	50.0	1
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	11	39.3	2
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	11	39.3	2

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น และนายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 50.0 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและประเด็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 39.3 ตอบถูกต้อง และประเด็นนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด โดยตอบถูกต้องเพียงร้อยละ 35.7

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง
ตำบลตะพาน

เรื่อง	การจัดทำแผนพัฒนา N=28	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล	7	25.0	4	
2. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล	13	46.4	1	
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด	13	46.4	1	
4. สถาน้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล	10	35.7	3	
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน	12	42.8	2	

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดใน 2 ประเด็น ได้แก่ นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล และการวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 46.4 ถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 42.8 ถูกต้อง ประเด็นสถาน้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล มีผู้ตอบถูกร้อยละ 35.7 และประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุดคือประเด็นที่ว่าเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูกเพียงร้อยละ 25.0

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้อง
ตำบลท่าข้าม

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่นN=35	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1.องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	11	31.4	2
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	10	28.5	3
3. นายกองกำกับการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	14	40.0	1
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	14	40.0	1
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	11	31.4	2

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดใน 2 ประเด็น ได้แก่ นายกองกำกับการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 40.0 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น และประเด็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 31.4 ตอบถูกต้อง ส่วนนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 28.5

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง
 คำบาทข้าม

เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนา N=35	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล	10	28.5	3
2. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล	12	34.3	2
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด	7	20.0	4
4. สภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล	13	37.1	1
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน	13	37.1	1

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดใน 2 ประเด็น ได้แก่ สภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบลประจำปี และ ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 37.1 ตอบถูกต้อง รองลงมา ตามลำดับ ได้แก่ นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล โดยร้อยละ 34.3 ตอบถูกต้อง ประเด็นเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 28.5 ตอบถูกต้อง และประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุดร้อยละ 20.0

ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้อง
ตำบลท่าโรงช้าง

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่น N=30	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	20	66.7	1
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	17	56.7	2
3. นายกอง้องการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	20	66.7	1
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	14	46.7	3
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	17	56.7	2

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดใน 2 ประเด็น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น และ นายกอง้องการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 66.7 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ประเด็นนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงและ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 56.7 ตอบถูกต้อง และแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 46.7

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง
ตำบลท่าโรงช้าง

เรื่อง	การจัดทำแผนพัฒนา N=30	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล		12	40.0	5
2. นายกอง้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล		22	73.3	1
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด		19	63.3	2
4. สภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล		14	46.7	4
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน		18	60.0	2

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็น นายกอง้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล โดยร้อยละ 73.3 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 63.3 ตอบถูกต้อง ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 60.0 ตอบถูกต้อง ประเด็นสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบลประจำปี โดยร้อยละ 46.7 ตอบถูกต้องและประเด็นเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุดร้อยละ 40.0

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้อง
ต่ำลต่ำสะท้อน

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่น N=30	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	16	53.3	1
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	14	46.7	2
3. นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	16	53.3	1
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	12	40.0	4
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	15	50.0	3

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นและ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 53.3 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยร้อยละ 50.0 ตอบถูกต้อง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหาร โดยตรง ร้อยละ 46.7 ตอบถูกต้อง และแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด โดยตอบถูกต้อง ร้อยละ 40.0

ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง
ต่ำลต่ำสะท้อน

เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนา N=30	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1.เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	9	30.0	5
2. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	18	60.0	1
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด	16	53.3	2
4. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	11	36.7	4
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน	15	50.0	3

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็น นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 60.0 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุดร้อยละ 53.3 ตอบถูกต้อง ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตาม และตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 50.0 ตอบถูกต้อง สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีร้อยละ 36.7 ตอบถูกต้อง และเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 30.0

ตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองท้องถิ่น ได้ถูกต้อง
 ตำบลนารอบ

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่น N=14	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	9	64.3	3
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	10	71.4	2
3. นายกอง้องการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	10	71.4	2
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	8	57.1	4
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	11	78.6	1

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในเรื่อง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 78.6 ตอบถูกต้องรองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นนายกอง้องการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และประเด็นนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงร้อยละ 71.4 ตอบถูกต้อง ประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 64.3 ตอบถูกต้อง และแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 57.1

ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง
 ตำบลนารอบ

เรื่อง	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนา N=14			
1.เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล	8	57.1	4
2. นายองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล	11	78.6	1
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด	10	71.4	2
4. สภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล	7	50.0	5
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน	9	64.3	3

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็นนายองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 78.6 รองลงมาตามลำดับได้แก่ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 71.4 ตอบถูกต้อง ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 64.3 ตอบถูกต้อง ประเด็นเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 57.1 ตอบถูกต้องและประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุดคือ สภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล ประจำปีร้อยละ 50.0

ตารางที่ 4.25 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ถูกต้อง
ตำบลบางอน

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่น N=29	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	22	75.9	1
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	16	55.2	3
3. นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	22	75.9	1
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	16	55.2	3
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	18	62.0	2

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นและนายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 75.9 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 62.0 ตอบถูกต้อง และนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงและแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด โดยตอบถูกต้องร้อยละ 55.2

ตารางที่ 4.26 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง
ตำบลบางอน

เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนา N=29	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1.เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	14	48.3	4
2. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	16	55.2	3
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด	21	72.4	1
4. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	12	41.4	5
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน	19	65.5	2

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็น การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 72.4 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 65.5 ตอบถูกต้อง ประเด็นนายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 55.2 เหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 48.3 ตอบถูกต้อง และสภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 41.4

ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้อง
 ตำบลบางเคียน

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่น N=17	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	14	82.4	1
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	12	70.6	3
3. นายกอง้องการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	13	76.5	2
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	11	64.7	4
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	10	58.9	5

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 82.4 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ประเด็นนายกอง้องการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 76.5 ตอบถูกต้อง นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 70.6 แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 64.7 และประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุดคือปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล 58.9

ตารางที่ 4.28 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง
ตำบลบางเคียน

เรื่อง	การจัดทำแผนพัฒนา N=17	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล		10	58.8	3
2. นายกอง้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล		12	70.6	1
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด		11	64.7	2
4. สภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล		9	52.9	4
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน		11	64.7	2

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็น นายกอง้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 70.6 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด และประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 64.7 ตอบถูกต้อง ประเด็น เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 58.8 ตอบถูกต้องและสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลประจำปี เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุดร้อยละ 52.9

ตารางที่ 4.29 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้อง
 ตำบลบางมะเคื่อ

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่น N=26	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	16	61.5	1
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	13	50.0	3
3. นายกอง้องการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	16	61.5	1
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	12	46.2	4
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	14	53.8	2

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นและนายกอง้องการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 61.5 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ประเด็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 53.8 ตอบถูกต้อง นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 50.0 ตอบถูกต้อง และแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 46.2

ตารางที่ 4.30 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง
ตำบลบางมะเค็ด

เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนา N=26	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1.เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล	8	30.8	5
2. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล	18	69.2	1
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด	17	65.4	2
4. สภาพกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาของกิจการบริหารส่วนตำบล	11	42.3	4
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน	14	53.8	3

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุด ประเด็น นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล มีผู้ตอบถูกร้อยละ 69.2 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด โดยร้อยละ 65.4 ตอบถูกต้อง ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 53.8 ตอบถูกต้อง สภาพกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาของกิจการบริหารส่วนตำบลประจำปี ร้อยละ 42.3 ตอบถูกต้อง และประเด็นเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 30.8

ตารางที่ 4.31 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้อง
 ตำบลทุนหิน

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่น N=14	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	12	85.7	1
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	10	71.4	3
3. นายกอง้องการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	12	85.7	1
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	8	57.1	4
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	11	78.6	2

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นและนายกอง้องการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 85.7 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 78.6 ตอบถูกต้อง นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 71.4 ตอบถูกต้องและ แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 57.1

ตารางที่ 4.32 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง
 ตำบลพุนพิน

เรื่อง	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนา N=14			
1.เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล	6	42.9	5
2. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล	14	100	1
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด	12	85.7	2
4. สภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล	10	71.4	4
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน	11	78.6	3

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในเดือน นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล มีผู้ตอบถูก ร้อยละ 100 รองลงมาตามลำดับได้แก่ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 85.7 ตอบถูกต้อง ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 78.6 ตอบถูกต้อง สภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล ประจำปี ร้อยละ 71.4 ตอบถูกต้อง และประเด็นเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 42.9

ตารางที่ 4.33 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้อง
ต่ำตามะฉวน

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่นN=42	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1.องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	24	57.1	1
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	19	45.2	4
3. นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	23	54.8	2
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	18	42.9	5
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	21	50.0	3

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 57.1 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 54.8 ตอบถูกต้อง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 50.0 ตอบถูกต้อง นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 45.2 ตอบถูกต้อง และแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 42.9

ตารางที่ 4.34 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง
ต่ำบมะฉนวน

เรื่อง	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนา N=42			
1. เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	11	26.2	4
2. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	19	45.2	2
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด	21	50.0	1
4. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	14	33.3	3
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน	19	45.2	1

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็น การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 50.0 ตอบถูกต้องรองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นนายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล และประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 45.2 ตอบถูกต้องประเด็น สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี ร้อยละ 33.3 ตอบถูกต้อง และ เหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 26.2

ตารางที่ 4.35 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถูกต้อง
ต่ำบดลีเล็ด

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่นN=23	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1.องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	9	39.1	2
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	8	34.8	3
3. นายกอง้องการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	10	43.5	1
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	6	26.0	4
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	10	43.5	1

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในเรื่องนายก้องการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 43.5 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 39.1 ตอบถูกต้อง นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 34.8 ตอบถูกต้องและแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุดร้อยละ 26.0

ตารางที่ 4.36 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง
ต่ำบดลีเถ็ด

เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนา N=23	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1.เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	5	21.7	5
2. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	14	60.9	1
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด	12	52.2	2
4. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	10	43.5	4
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน	11	47.8	3

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 60.9 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 52.2 ตอบถูกต้อง ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 47.8 ตอบถูกต้อง สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ร้อยละ 43.5 ตอบถูกต้องและ และเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 21.7

ตารางที่ 4.37 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้อง
 ตำบลศรีวิชัย

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่น N=13	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	9	69.2	1
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	8	61.5	2
3. นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	9	69.2	1
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	6	46.2	4
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	7	53.8	3

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็น องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นและนายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากที่ใด ร้อยละ 69.2 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ใครเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 61.5 ตอบถูกต้อง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 53.8 ตอบถูกต้องและแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุดร้อยละ 46.2

ตารางที่ 4.38 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง
ตำบลศรีวิชัย

เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนา N=13	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	5	38.5	4
2. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	11	84.6	1
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด	10	77.0	2
4. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	8	61.5	3
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน	8	61.5	3

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็น นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 84.6 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 77.0 ตอบถูกต้อง สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีและ ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 61.5 ตอบถูกต้องเท่ากัน และประเด็นเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 38.5

ตารางที่ 4.39 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ถูกต้อง
ตำบลหนองไทร

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่น N=24	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	24	100.0	1
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	19	79.2	4
3. นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	22	91.7	2
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	17	70.9	5
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	20	83.3	3

จากตารางที่ 4.39 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการประเภทใด ร้อยละ 100.0 รองลงมาตามลำดับได้แก่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากที่ใด ร้อยละ 91.7 ใครเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 83.3 ตอบถูกต้อง ใครเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 79.2 ตอบถูกต้อง และข้อใดเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุดร้อยละ 70.9

ตารางที่ 4.40 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง
ตำบลหนองไทร

เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนา N=24	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1. เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล	11	45.8	5
2. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล	17	70.8	3
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด	19	79.2	1
4. สถาน้องกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล	14	58.3	4
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน	18	75.0	2

จากตารางที่ 4.40 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็น การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 79.2 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 75.0 ตอบถูกต้อง ประเด็นนายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 70.8 สถาน้องกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลประจำปี ร้อยละ 58.3 ตอบถูกต้อง และ เหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 45.8

ตารางที่ 4.41 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกต้อง
ตำบลหัวเคย

เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่นN=22	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
1.องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	19	86.4	1
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง	17	77.3	3
3. นายกองค้การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน	18	81.8	2
4. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	13	59.1	5
5. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล	16	72.7	4

จากตารางที่ 4.41 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 86.4 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 81.8 ตอบถูกต้อง นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 77.3 ตอบถูกต้อง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 72.7 ตอบถูกต้อง และแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 59.1

ตารางที่ 4.42 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาได้ถูกต้อง
ตำบลหัวเตย

เรื่อง	ตอบถูก	ร้อยละ	ลำดับ
เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาN=22			
1.เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	14	63.6	5
2. นายองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	19	86.4	1
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด	17	77.3	2
4. สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	15	68.2	4
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน	16	72.7	3

จากตารางที่ 4.42 พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็น นายองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 86.4 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 77.3 ตอบถูกต้อง ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 72.7 ตอบถูกต้อง สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีโดยร้อยละ 68.2 ตอบถูกต้องและเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 63.6

2.2 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนา

ตารางที่ 4.43 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นจําแนกประเศต้นคําถาม

คําถาม	กวด	เขาหัว ควาย	คะ ปาน	ท่า ข้าม	ท่า ไร่	ท่า สะท่อน	น้ำ รอบ	บาง จน	บาง เดือน	บาง มะดีอ	ทุน กิน	มะ ฉวน	สี่ เต็ด	ศรี วิจัย	หนอง ไทร	หัว เตย	ร้อย ชะ	อัน คัม
1. องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น	50.0	73.9	50.0	31.4	66.7	53.3	64.3	75.9	82.4	61.5	85.7	57.1	39.1	69.2	100.0	86.4	69.5	1
2. นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลโดยตรง	35.7	56.5	35.7	28.5	56.7	46.7	71.4	55.2	70.6	50.0	71.4	45.2	34.8	61.5	79.2	77.3	54.8	4
3. นายกองสั่งการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน	50.0	73.9	50.0	40.0	66.7	53.2	71.4	75.9	76.5	61.5	85.7	54.8	43.8	69.2	91.7	81.8	65.4	2
4. แผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล	39.3	65.2	39.3	40.0	46.7	40.0	57.1	55.2	74.7	46.2	75.1	42.9	26.0	46.2	70.9	59.1	49.7	5
5. ปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่งบประมาณขององค์กรบริหารส่วนตำบล	39.3	56.5	39.3	31.4	56.7	50.0	78.6	62.0	58.9	53.8	78.6	50.0	43.5	53.8	83.3	72.7	56.8	3

จากตารางที่ 4.43 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจเกี่ยวกับประเศต้นคําถาม องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.5 รองลงมาคือ ประเศต้นคําถามนายกองสั่งการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน คิดเป็นร้อยละ 65.4 ปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ 56.8 นายอำเภอเป็นผู้กำกับการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 54.8 และกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในระดับที่สุดคือ ประเศต้นคําถามพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล คิดเป็นร้อยละ 49.7

ตารางที่ 4.44 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหาร ส่วนตำบล	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น					ร้อยละ	อันดับ
	องค์การบริหาร ส่วนตำบลเป็น หน่วยราชการ ประเภทใด	ใครเป็นผู้กำกับ ดูแลการทำงาน ของ องค์การ บริหารส่วนตำบล โดยตรง	นายก องค์การ บริหารส่วน ตำบลมาจากที่ ใด	ข้อใดเป็นส่วน สำคัญที่สุดใน การกำหนดทิศ ทางการพัฒนา องค์การบริหาร ส่วนตำบล	ใครเป็น เจ้าหน้าที่ งบประมาณของ องค์การบริหาร ส่วนตำบล		
1.กรูด	50.0	35.7	50.0	39.3	39.3	42.9	13
2.เขาหัวควาย	73.9	65.5	73.9	65.2	56.5	67.0	6
3.ตะพาน	50.0	35.7	50.0	39.3	39.3	42.9	13
4.ท่าข้าม	31.4	28.5	40.0	40.0	31.4	34.3	15
5.ท่าโรงช้าง	66.7	56.7	66.7	46.7	56.7	58.7	9
6.ท่าสะท้อน	53.3	46.7	53.7	40.0	48.6	48.6	12
7.น้ำรอบ	64.3	71.4	71.4	57.1	78.6	68.6	5
8. บางอน	75.9	55.2	75.9	55.2	62.0	64.8	7
9. บางเคียน	82.4	70.6	76.5	64.7	58.9	70.6	4
10.บางมะเคือ	61.5	50.0	61.5	46.2	53.8	54.6	10
11.พุนพิน	85.7	71.4	85.7	57.1	78.6	75.7	2
12.มะฉนวน	57.1	45.2	54.8	42.9	50.0	50.0	11
13.ดีเถิด	39.1	34.8	43.8	26.0	43.5	37.4	14
14.ศรีวิชัย	69.2	61.5	69.2	46.2	53.8	60.0	8
15.หนองไทร	100.0	79.2	91.7	70.9	83.3	85.0	1
16. หัวเตย	86.4	77.3	81.8	59.1	72.7	75.5	3

จากตารางที่ 4.44 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในตำบลหนองไทร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น อยู่ในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.0 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างในตำบลพุนพิน คิดเป็นร้อยละ 75.7 กลุ่มตัวอย่างในตำบลหัวเตย คิดเป็นร้อยละ 75.5 และกลุ่มตัวอย่างในตำบลท่าข้ามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำที่สุด คือ ร้อยละ 34.3

ตารางที่ 4.45 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาห้าแผนประเด็นคำถาม

คำถาม	ถูกต้อง	เข้าใจ	พอ	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	
	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก
1. เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล คือเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล	40.1	56.5	46.4	34.3	73.3	60.0	78.6	55.2	70.6	30.8	42.9	26.2	21.7	38.5	45.8	63.3	39.4	5					
2. นายคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล	46.4	73.9	46.4	20.0	63.3	53.3	71.4	72.4	64.7	69.2	85.7	50.0	52.2	77.0	79.2	77.3	62.4	2					
3. การวางแผนแบบมีส่วนร่วมประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด	35.7	47.8	35.7	37.1	46.7	36.7	50.0	41.4	52.9	65.4	71.4	33.3	43.5	61.5	58.3	68.2	47.5	4					
4. สมาชิกคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาผู้มีส่วนได้เสียขององค์กรบริหารส่วนตำบล	42.8	60.8	42.8	37.1	60	50.0	64.3	65.5	64.7	42.3	78.6	45.2	47.8	61.5	75.0	72.7	57.7	3					
5. ในการใช้ของงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน																							

จากการที่ 4.45 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา ในประเด็นนายกรรมการบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.9 รองลงมา คือ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.4 ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ คิดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณที่มีความสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบลเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล คิดเป็นร้อยละ 39.1

ตารางที่ 4.46 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา
 จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหาร ส่วนตำบล	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น					ร้อยละ	อันดับ
	เหตุผลสำคัญใน การจัดทำ แผนพัฒนาของ องค์การบริหาร ส่วนตำบล	ใครเป็นประธาน คณะกรรมการจัดทำ แผนพัฒนาของ องค์การบริหาร ส่วนตำบล	การวางแผน ประเภทใดที่ ประชาชนได้ ประโยชน์มาก ที่สุด	ใครเป็นผู้อนุมัติ แผนพัฒนา องค์การบริหาร ส่วนตำบล ประจำปี	ในการใช้จ่าย งบประมาณให้ มีประสิทธิภาพ จะต้อง ดำเนินการ อย่างไร		
1.กรูด	25.0	46.4	46.4	35.7	42.8	39.3	14
2.เขาค้อ	47.8	56.5	73.9	47.8	60.8	57.4	7
3.ตะพาน	25.0	46.4	46.4	35.7	42.8	39.3	14
4.ท่าข้าม	28.5	34.4	20.0	37.1	37.1	31.4	15
5.ท่าโรงช้าง	40.0	73.3	63.3	46.7	60.0	56.7	8
6.ท่าสะทอน	30.0	60.0	53.3	36.7	50.0	46.0	11
7.น้ำรอบ	57.1	78.6	71.4	50.0	64.3	64.3	5
8. บางนอน	48.3	55.2	72.4	41.4	65.5	56.3	9
9. บางเคื่อน	58.8	70.6	64.7	52.9	64.7	62.3	6
10.บางมะเคือ	30.8	69.2	65.4	42.3	53.8	52.3	10
11.พุนพิน	42.9	100.0	85.7	71.4	78.6	75.7	1
12.มะลาว	26.2	45.2	50.0	33.3	45.2	40.0	13
13.ลิเ็ด	21.7	60.9	52.2	43.5	47.8	45.2	12
14.ศรีวิชัย	38.5	84.6	77.0	61.5	61.5	64.6	4
15.หนองไทร	45.8	70.8	79.2	58.3	75.0	65.4	3
16. หัวเตย	63.6	86.4	77.3	68.2	72.7	73.6	2

จากตารางที่ 4.46 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในตำบลพุนพิน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ
 จัดทำแผนพัฒนา อยู่ในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.7 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างในตำบลหัวเตย
 คิดเป็นร้อยละ 73.6 กลุ่มตัวอย่างในตำบลศรีวิชัย ร้อยละ 64.6 และกลุ่มตัวอย่างในตำบลท่าข้ามอยู่
 ในระดับต่ำที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.9

ตอนที่ 3 ความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรบริหาร ส่วนตำบล

ตารางที่ 4.47 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการได้รับการเชิญชวน

ได้รับการเชิญชวน	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับเชิญ	264	66.3
ไม่ได้รับเชิญ	134	33.7
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.47 พบว่าการเชิญชวนให้เข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบลนั้นมีผู้ได้รับการเชิญชวน จำนวน 264 คน (ร้อยละ 66.3)และไม่ได้รับเชิญจำนวน 134 คน(ร้อยละ 33.7)

ตารางที่ 4.48 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการได้รับการเชิญชวนโดยสื่อ

ได้รับการเชิญชวนโดยสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
การเชิญชวนจากผู้นำ	107	26.9
แผ่นพับ	25	6.3
เสียงตามสาย / หอกระจายข่าว	45	11.3
หนังสือแจ้ง	69	25.9
ประกาศ	5	1.3
อื่นๆ	13	3.3
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.48 พบว่าในการเชิญชวนให้เข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบลนั้นจากจำนวนผู้ได้รับเชิญนั้น จะได้รับการเชิญชวนจากผู้นำมากที่สุดจำนวน 107 คน (ร้อยละ 26.9) รองลงมาเป็นหนังสือแจ้ง จำนวน 69 คน (ร้อยละ 25.9) เสียงตามสาย/หอกระจายข่าว จำนวน 45 คน(ร้อยละ 11.3) แผ่นพับ จำนวน 25 คน (ร้อยละ 6.3) และอื่นๆ จำนวน 13 คน(ร้อยละ 3.3)น้อยที่สุดคือการประกาศ จำนวน 5 คน(ร้อยละ 1.3)

ตารางที่ 4.49 ค่าเฉลี่ยและส่วนแบ่งเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ (N=264)	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล
1. ความชัดเจน/เข้าใจง่ายของการเชิญชวนที่ท่านได้รับจากสื่อต่าง ๆ	2.60	.55	มาก
2. ท่านได้รับการเชิญชวนบ่อยครั้งเพียงใด	2.41	.53	ปานกลาง
3. การเชิญชวนกระทำล่วงหน้าอย่างเหมาะสมเพื่อให้ท่านเตรียมตัวก่อนที่จะเข้าประชุม	2.42	.58	ปานกลาง
รวม	2.47	.55	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.49 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้านการประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 2.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ความชัดเจน/เข้าใจง่ายของการเชิญชวนที่ท่านได้รับจากสื่อต่างๆ อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 2.60 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ท่านได้รับการเชิญชวนบ่อยครั้งเพียงใดระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.41

ตารางที่ 4.50 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการได้เข้าร่วมประชุมเพื่อทำแผน

การได้เข้าร่วมประชุมทำแผน	จำนวน	ร้อยละ
เคยร่วมประชุม	264	66.3
ไม่เคยร่วมประชุม	134	33.7
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.50 พบว่าการได้เข้าร่วมประชุมเพื่อทำแผนพัฒนา ผู้ตอบแบบสอบถาม เคยเข้าร่วม จำนวน 264 คน (ร้อยละ 66.3)และไม่เคยเข้าร่วม จำนวน 134 คน (ร้อยละ 33.7)

ตารางที่ 4.51 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสถานที่

สถานที่ (N=264)	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล	ลำดับ
1. สถานที่ประชุมเหมาะสมต่อการประชุมจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.52	.49	มาก	1
2. จำนวนที่นั่งเพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.45	.51	ปานกลาง	4
3. สภาพแวดล้อมและบรรยากาศการประชุมจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.49	.50	ปานกลาง	2
4. มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่ออำนวยความสะดวกในการประชุมจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.19	.64	ปานกลาง	6
5. มีระบบเสียงเหมาะสม ชัดเจนในการประชุมจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.47	.51	ปานกลาง	3
6. มีการจัดเลี้ยงเครื่องดื่ม อาหารว่าง หรืออาหารกลางวันในการประชุมจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.38	.62	ปานกลาง	5
รวม	2.42	.31	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.51 พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการมีส่วนร่วมด้านสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.42 เมื่อพิจารณาเป็นหัวข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานที่ประชุมเหมาะสมต่อการประชุมจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 2.52 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่ออำนวยความสะดวกในการประชุมจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ย 2.19

ตารางที่ 4.52 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนต่อการมีส่วนร่วมใน
 เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลด้านระยะเวลา

ระยะเวลา (N=264)	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล	ลำดับ
1. กำหนด/ลำดับขั้นตอนในส่วนเนื้อหาของ พิจารณาจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหาร ส่วนตำบล	2.41	.49	ปานกลาง	3
2. การใช้เวลาที่เหมาะสมกับเนื้อหาในการ ประชุมจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหาร ส่วนตำบล	2.39	.48	ปานกลาง	4
3. ช่วงเช้าเป็นช่วงที่เหมาะสมต่อการจัดประชุม จัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล	2.45	.51	ปานกลาง	2
4. ช่วงบ่ายเป็นช่วงที่เหมาะสมต่อการจัดประชุม จัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล	2.58	.53	มาก	1
5. ช่วงเย็นเป็นช่วงที่เหมาะสมต่อการจัดประชุม จัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล	2.22	.64	ปานกลาง	5
รวม	2.41	.30	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.52 พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการมีส่วนร่วมด้าน
 ระยะเวลา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 2.41 เมื่อพิจารณาเป็นหัวข้อพบว่า ข้อที่มี
 ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ช่วงบ่ายเป็นช่วงที่เหมาะสมต่อการจัดการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์กร
 บริหารส่วนตำบลอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.58 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ช่วงเย็นเป็นช่วงที่
 เหมาะสมต่อการจัดการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลางมี
 ค่าเฉลี่ย 2.22

ตารางที่ 4.53 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการมีส่วนร่วม

ปัจจัยสนับสนุนการมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล	ลำดับ
การประชาสัมพันธ์	2.47	.55	ปานกลาง	1
สถานที่	2.42	.31	ปานกลาง	2
ระยะเวลา	2.41	.30	ปานกลาง	3
รวม	2.43	.38	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.53 พบว่าในภาพรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ย 2.43 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2.47 รองลงมาได้แก่ ด้านสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.42 และด้านระยะเวลาอยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2.41

ตอนที่ 4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ 4.54 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

การมีส่วนร่วม (N=398)	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล	ลำดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การ พัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	2.39	.60	ปานกลาง	1
2. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมข้อมูลหมู่บ้าน	1.80	.54	ปานกลาง	13
3. ท่านมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาหมู่บ้าน	2.23	.54	ปานกลาง	4
4. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกลุ่มปัญหาของตำบล	1.89	.58	ปานกลาง	12
5. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของ ปัญหาของตำบล	2.19	.55	ปานกลาง	5

ตารางที่ 4.54 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม (N=398)	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล	ลำดับ
6. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางแก้ไข ปัญหาของตำบล	2.27	.51	ปานกลาง	3
7. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล	2.13	.60	ปานกลาง	9
8. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย/ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของแนวทางพัฒนา	2.18	.40	ปานกลาง	6
9. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/ โครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.16	.58	ปานกลาง	8
10. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาพิจารณ์ร่าง แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	1.95	.56	ปานกลาง	11
11. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอนการ ปฏิบัติตามโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดใน แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.02	.52	ปานกลาง	10
12. ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามโครงการ/ กิจกรรมที่กำหนดในแผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบล	2.17	.34	ปานกลาง	7
13. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการ ดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมขององค์การ บริหารส่วนตำบล	2.34	.47	ปานกลาง	2
รวม	2.13	.37	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.54 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
องค์การบริหารส่วนตำบลภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.14 เมื่อพิจารณาเป็นหัวข้อ
พบว่า การมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับ
ปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2.39 และ ท่านมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมข้อมูลหมู่บ้าน อยู่ใน
ระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 1.80

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา

ตารางที่ 4.55 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง

การมีส่วนร่วม (N=278)	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล	ลำดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การ พัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	2.48	.67	ปานกลาง	2
2. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมข้อมูลหมู่บ้าน	1.47	.50	น้อย	13
3. ท่านมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาหมู่บ้าน	2.49	.15	ปานกลาง	1
4. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกลุ่มปัญหาของตำบล	1.61	.48	ปานกลาง	12
5. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของ ปัญหาของตำบล	2.46	.62	ปานกลาง	3
6. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางแก้ไข ปัญหาของตำบล	2.24	.46	ปานกลาง	8
7. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล	2.43	.80	ปานกลาง	4
8. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย/ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของแนวทางพัฒนา	2.31	.31	ปานกลาง	7
9. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/ โครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล	1.79	.56	ปานกลาง	11
10. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาพิจารณ์ร่าง แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	2.18	.49	ปานกลาง	9
11. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอนการ ปฏิบัติตามโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดใน แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.07	.55	ปานกลาง	10
12. ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามโครงการ/ กิจกรรมที่กำหนดในแผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบล	2.33	.46	ปานกลาง	6

ตารางที่ 4.55 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม (N=278)	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล	ลำดับ
13.ท่านมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตาม โครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.35	.46	ปานกลาง	5
รวม	2.17	.40	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.55 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.17 เมื่อพิจารณาเป็นหัวข้อพบว่า การมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาในหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2.49 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 2.48 และ การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมข้อมูลหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 1.47

ตารางที่ 4.56 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก

การมีส่วนร่วม (N=120)	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล	ลำดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนตำบล	2.30	.66	ปานกลาง	3
2. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมข้อมูลหมู่บ้าน	1.97	.63	ปานกลาง	7
3. ท่านมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาหมู่บ้าน	2.33	.38	ปานกลาง	2
4. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกลุ่มปัญหาของตำบล	1.98	.56	ปานกลาง	6
5. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของตำบล	2.16	.74	ปานกลาง	4
6. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางแก้ไข ปัญหาของตำบล	1.83	.41	ปานกลาง	10
7. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล	2.36	.50	ปานกลาง	1

ตารางที่ 4.56 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม (N=120)	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล	ลำดับ
8. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย/ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของแนวทางพัฒนา	1.79	.46	ปานกลาง	12
9. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/ โครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล	1.80	.60	ปานกลาง	11
10. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาพิจารณ์ร่าง แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	1.93	.53	ปานกลาง	8
11.ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอนการ ปฏิบัติตามโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดใน แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	1.90	.49	ปานกลาง	9
12. ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามโครงการ/ กิจกรรมที่กำหนดในแผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบล	2.30	.38	ปานกลาง	3
13.ท่านมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการ ดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมขององค์การ บริหารส่วนตำบล	2.09	.43	ปานกลาง	5
รวม	2.09	.35	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.56 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.09 เมื่อพิจารณาเป็นหัวข้อพบว่า ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 2.36 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 2.33 และ การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย/วัตถุประสงค์และเป้าหมายของแนวทางพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 1.79

ตารางที่ 4.57 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง จำนวน 11 องค์การบริหารส่วนตำบล

การมีส่วนร่วม (N=278)	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล	ลำดับ
1. องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหัวควาย	2.21	.59	ปานกลาง	3
2. องค์การบริหารส่วนตำบลตะปาน	2.49	.23	ปานกลาง	1
3. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้าง	2.17	.27	ปานกลาง	5
4. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะท้อน	2.17	.34	ปานกลาง	5
5. องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำรอบ	2.09	.45	ปานกลาง	9
6. องค์การบริหารส่วนตำบลบางอน	2.10	.32	ปานกลาง	8
7. องค์การบริหารส่วนตำบลมะลวน	2.12	.56	ปานกลาง	7
8. องค์การบริหารส่วนตำบลลิเล็ด	2.13	.43	ปานกลาง	6
9. องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย	2.18	.62	ปานกลาง	4
10. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไทร	2.26	.39	ปานกลาง	2
11. องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเตย	1.95	.20	ปานกลาง	10
รวม	2.17	.40	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.57 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง จำนวน 11 องค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.17 และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลตะปาน อยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 2.49 รองลงมา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไทร อยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ย 2.26 และ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเตย อยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 1.95

ตารางที่ 4.58 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก จำนวน 5 องค์การบริหารส่วนตำบล

การมีส่วนร่วม (N=120)	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล	ลำดับ
1. องค์การบริหารส่วนตำบลกรูด	2.01	.32	ปานกลาง	5
2. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม	2.18	.34	ปานกลาง	1
3. องค์การบริหารส่วนตำบลบางเดือน	2.08	.35	ปานกลาง	3
4. องค์การบริหารส่วนตำบล.บางมะเดื่อ	2.10	.42	ปานกลาง	2
5. องค์การบริหารส่วนตำบลพุนพิน	2.07	.44	ปานกลาง	4
รวม	2.09	.35	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.58 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก จำนวน 5 องค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.09 และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 2.18 รองลงมา องค์การบริหารส่วนตำบลบางมะเดื่อ อยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ย 2.10 และ องค์การบริหารส่วนตำบลกรูด อยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2.01

ตารางที่ 4.59 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน จำแนกตามขนาดองค์การบริหารส่วนตำบล

ขนาดองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล
ขนาดกลาง	278	2.17	.40	ปานกลาง
ขนาดเล็ก	120	2.09	.35	ปานกลาง
รวม	398	2.13	.37	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.59 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนอยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ย 2.13 เมื่อพิจารณาตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ย 2.17 และองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ย 2.09

ตารางที่ 4.60 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ
จัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน
จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามขนาด องค์การบริหารส่วนตำบล.

การมีส่วนร่วม ของประชาชน	ขนาด	N	$\bar{X}$	S.D.	Std. Error Mean	df	t	Sig.(2-tailed)
การมีส่วนร่วม	กลาง	278	2.17	.40	.02	396	1.73	.07
ในการจัดการ ทำแผนพัฒนา	เล็ก	120	2.09	.35	.04	195.41	1.65	.15
รวม		398	2.13	.37				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.60 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาด องค์การบริหารแตกต่างกันมีส่วนร่วม
ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล

จากผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหาร
ส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนได้ตอบ
คำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการส่งเสริมมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งนำมาสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.61 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล

ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา	ความถี่	ร้อยละ
1.ขาดความรู้และไม่ทราบถึงประโยชน์จากการทำแผนพัฒนา	26	33.33
2.ช่วงระยะเวลาในการจัดทำแผนพัฒนาไม่เหมาะสม เช่น คอนเซ็นซ่า ประชาชนต้องไปทำมาหากิน เป็นต้น	21	26.93
3.บุคลากรของ องค์การบริหารส่วนตำบลไม่เตรียมข้อมูลเกี่ยวกับ พื้นที่หรือไม่ทราบข้อมูลก่อนการจัดทำแผนพัฒนา	17	21.80
4.มีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ตรงตามเป้าหมายและไม่ทั่วถึง	14	17.94
รวม	78	100.00

จากตารางที่ 4.61 พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
องค์การบริหารส่วนตำบล ในความคิดเห็นของประชาชน เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขาดความรู้
และไม่ทราบถึงประโยชน์จากการทำแผนพัฒนา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ปัญหาช่วง
ระยะเวลาในการจัดทำแผนพัฒนาไม่เหมาะสม เช่น คอนเซ็นซ่าประชาชนต้องไปทำมาหากิน เป็นต้น
จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 26.93 ปัญหาบุคลากรของ องค์การบริหารส่วนตำบลไม่เตรียม
ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่หรือไม่ทราบข้อมูลก่อนการจัดทำแผนพัฒนา จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ
21.80 และปัญหาการมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ตรงตามเป้าหมายและไม่ทั่วถึง จำนวน 14 คน คิดเป็น
ร้อยละ 17.94

ตารางที่ 4.62 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริม
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล

แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนา	ความถี่	ร้อยละ
1.ประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของ การจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม	21	26.93
2.ควรมีกิจกรรมอื่น ๆ ไว้บริการด้วยในช่วงที่ประชุมทำแผนพัฒนา เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น	19	24.36

ตารางที่ 4.62 (ต่อ)

แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนา	ความถี่	ร้อยละ
3.เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการทำแผนควรมีข้อมูลเบื้องต้นในตำบล เป็นอย่างดี	18	23.07
4.สร้างความตระหนักในความสำคัญของการทำแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบลให้กับประชาชนในพื้นที่ทราบ และผล ของการไม่เข้าร่วมประชุมเพื่อจัดทำแผนพัฒนา	15	19.23
5.ควรเน้นในทุกๆ ด้านเพื่อให้ได้แนวคิดที่สุดและควรมีเวลามากพอ ในการเรียนรู้ปัญหา	5	6.41
รวม	78	100.00

จากตารางที่ 4.62 พบว่า แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ในความคิดเห็นของประชาชน เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 26.93 ควรมีกิจกรรมอื่น ๆ ไว้บริการด้วยในช่วงที่ประชุมทำแผนพัฒนาเพื่อเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 24.36 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการทำแผนควรมีข้อมูลเบื้องต้นในตำบลเป็นอย่างดี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 20.07 สร้างความตระหนักในความสำคัญของการทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลให้กับประชาชนในพื้นที่ทราบ และผลของการไม่เข้าร่วมประชุมเพื่อจัดทำแผนพัฒนา จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23 และควรเน้นในทุกๆ ด้านเพื่อให้ได้แนวคิดที่สุดและควรมีเวลามากพอในการเรียนรู้ปัญหา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.41

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และได้นำเสนอออกเป็น 3 ส่วนโดยส่วนแรกเป็นการสรุปการวิจัย ส่วนที่สองเป็นการอภิปรายผลการวิจัยและสุดท้ายเป็นข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (non-experimental research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1.1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของประชาชนในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.1.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.1.3 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.1.4 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรได้แก่ ผู้ที่อาศัยอยู่ในแต่ละตำบลของอำเภอพุนพินทั้ง 16 แห่ง มีจำนวน 68,044 คน (สำนักทะเบียนราษฎร อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาใช้การกำหนดขนาดตัวอย่างตามสูตรของยามาเน่ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 398 คน

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกของกลุ่มในสังคมและ ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนและการได้รับเชิญเข้าร่วมการจัดทำแผนพัฒนา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกจ่ายแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยขอความร่วมมือจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลของอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 398 ชุด และได้เก็บกลับมาครบทุกชุด

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนาตำบลโดยใช้ ค่าร้อยละ (Percentage) และ วิเคราะห์ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ

แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามขนาดของ องค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับการวิเคราะห์ปัญหา และข้อเสนอแนะการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ใช้ค่าความถี่ และร้อยละ

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ผลการวิจัยข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 61.6) อายุระหว่าง 31 – 40 ปี (ร้อยละ 43) สมรสแล้ว (ร้อยละ 62.8) ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 39.4) อาชีพส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างได้แก่เกษตรกร (ร้อยละ 61.3) รายได้ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท (ร้อยละ 46)

1.3.2 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

1) วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของประชาชน ในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

(1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนา

ก. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นร้อยละ 60.18 ของประเด็นทั้งหมด โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดในประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น โดยร้อยละ 68.3 ตอบได้ถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนโดยร้อยละ 67.8 ตอบได้ถูกต้อง ประเด็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 59.0 ตอบได้ถูกต้อง ประเด็นนายอำเภอเป็น ผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 55.5 ตอบได้ถูกต้อง และประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุดคือ แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุด ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 50.3

เมื่อแยกเป็นรายตำบล ผลการศึกษาเป็นดังนี้

ก) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกรูด พบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 50 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและประเด็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 39.3 ตอบถูกต้อง และประเด็นนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด โดยตอบถูกต้องเพียงร้อยละ 35.7

ข) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหัวควาย พบว่า ประชาชน มีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน มากที่สุดร้อยละ 73.9 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 65.2 ตอบถูกต้อง ส่วนประเด็นนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 56.5

ค) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลตะปาน พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 50.0 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและประเด็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 39.3 ตอบถูกต้อง และประเด็นนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด โดยตอบถูกต้องเพียงร้อยละ 35.7

ง) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในระดับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 40.0 ตอบถูกต้องรองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่

งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 31.4 ตอบถูกต้อง ส่วนนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 28.5

จ) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้าง พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 66.7 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 56.7 ตอบถูกต้อง และแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 46.7

ฉ) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะท้อน พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 53.3 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยร้อยละ 50.0 ตอบถูกต้อง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหาร โดยตรง ร้อยละ 46.7 ตอบถูกต้อง และแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด โดยตอบถูกต้องร้อยละ 40.0

ช) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำรอบ พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดที่สุดในประเด็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 78.6 ตอบถูกต้องรองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และประเด็นนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงร้อยละ 71.4 ตอบถูกต้อง ประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 64.3 ตอบถูกต้อง และแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 57.1

ซ) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางอน พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดที่สุดในประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นและ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนร้อยละ 75.9 ตอบถูกต้อง รองลงมา

ตามลำดับ ได้แก่ ประเด็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 62.0 ตอบถูกต้อง และนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงและแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด โดยตอบถูกต้อง ร้อยละ 55.2

ฉ) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลบางเคียน พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 82.4 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ประเด็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 76.5 ตอบถูกต้อง นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 70.6 แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 64.7 และประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุดคือปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล 58.9

ญ) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางมะเคือ พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 61.5 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ประเด็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 53.8 ตอบถูกต้อง นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 50.0 ตอบถูกต้อง และแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 46.2

ฎ) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพุนพิน พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 85.7 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 78.6 ตอบถูกต้อง นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 71.4 ตอบถูกต้องและ แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 57.1

ฎ) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมะสวน พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 57.1 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 54.8 ตอบถูกต้อง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 50.0 ตอบถูกต้อง นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 45.2 ตอบถูกต้อง และแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 42.9

จ) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสีเสียด พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในพื้นที่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 43.5 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 39.1 ตอบถูกต้อง นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 34.8 ตอบถูกต้องและแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุดร้อยละ 26.0

ข) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นและนายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากที่ใด ร้อยละ 69.2 รองลงมาตามลำดับได้แก่ใครเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 61.5 ตอบถูกต้อง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 53.8 ตอบถูกต้องและแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุดร้อยละ 46.2

ค) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไทร พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการประเภทใด ร้อยละ 100.0 รองลงมาตามลำดับได้แก่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากที่ใด ร้อยละ 91.7 ใครเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 83.3 ตอบถูกต้อง ใครเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ร้อยละ 79.2 ตอบถูกต้อง และข้อใดเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุดร้อยละ 70.9

ฉ) **พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวคย** พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุด ในประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 86.4 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงจากประชาชน ร้อยละ 81.8 ตอบถูกต้อง นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยตรง ร้อยละ 77.3 ตอบถูกต้อง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณของ องค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 72.7 ตอบถูกต้อง และแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบ ถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 59.1

ข. **ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา** ผลการศึกษาพบว่ากลุ่ม ตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจ ประเด็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาเพียง ร้อยละ 55.32 โดยมีความรู้ ความเข้าใจมากที่สุด ในประเด็น นายกององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำ แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยร้อยละ 66.3 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 65.6 ตอบได้ ถูกต้อง ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่าย งบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 59.8 ตอบถูกต้อง ประเด็นสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ร้อยละ 47.0 และ ประเด็นเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วน ตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อย ที่สุด ร้อยละ 37.9

เมื่อแยกเป็นรายตำบล ผลการศึกษาเป็นดังนี้

ก) **พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกรูด** พบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ถูกต้องมากที่สุด ในประเด็น นายกององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำ แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลและการวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์ มากที่สุด โดยร้อยละ 46.4 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มี ประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน ให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 42.8 ตอบถูกต้อง ประเด็นสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติ แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปีมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 35.7 และประเด็นที่มีผู้ตอบถูก น้อยที่สุดคือประเด็นที่ว่าเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูกเพียงร้อยละ 25.0

ข) **พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหัวควาย** พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในประเด็น การวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุดร้อยละ 73.9 คอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 60.8 คอบถูกต้อง ประเด็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 56.5 คอบถูกต้อง และประเด็นสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีและเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่คอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 47.8

ค) **พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลตะป่าน** พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดที่สุดในประเด็น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลและการวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 46.4 คอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 42.8 คอบถูกต้อง ประเด็นสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล มีผู้คอบถูกร้อยละ 35.7 และประเด็นที่คอบถูกน้อยที่สุดคือประเด็นที่ว่า เหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้คอบถูกเพียงร้อยละ 25.0

ง) **พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม** พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดที่สุดในประเด็นสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี และ ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 37.1 คอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยร้อยละ 34.3 คอบถูกต้อง ประเด็นเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 28.5 คอบถูกต้อง และประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด เป็นประเด็นที่คอบถูกน้อยที่สุดร้อยละ 20.0

จ) **พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้าง** พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดที่สุดในประเด็น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยร้อยละ 73.3 คอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็น

การวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 63.3 ตอบถูกต้อง ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 60.0 ตอบถูกต้อง ประเด็นสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี โดยร้อยละ 46.7 ตอบถูกต้องและประเด็นเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 40.0

ด) พื้นที่องค์การบริหารตำบลท่าสะท้อน พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุด ในประเด็น นายองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 60.0 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 53.3 ตอบถูกต้อง ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 50.0 ตอบถูกต้อง สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ร้อยละ 36.7 ตอบถูกต้อง และเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 30.0

ข) พื้นที่องค์การบริหารตำบลน้ำรอบ พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุด ในประเด็น นายองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 78.6 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 71.4 ตอบถูกต้อง ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 64.3 ตอบถูกต้อง ประเด็นเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 57.1 ตอบถูกต้องและประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุดคือ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี ร้อยละ 50.0

ง) พื้นที่องค์การบริหารตำบลบางบอน พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุด ในประเด็น การวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 72.4 ตอบถูกต้อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 65.5 ตอบถูกต้อง ประเด็นนายองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำ

แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 55.2 เหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 48.3 ตอบถูกต้อง และสภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 41.4

ฉ) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางเดือน พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในพื้นที่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 70.6 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด และประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 64.7 ตอบถูกต้อง ประเด็น เหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 58.8 ตอบถูกต้องและสภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 52.9

ญ) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางมะเดื่อ พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในพื้นที่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล มีผู้ตอบถูก ร้อยละ 69.2 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด โดยร้อยละ 65.4 ตอบถูกต้อง ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 53.8 ตอบถูกต้อง สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ร้อยละ 42.3 ตอบถูกต้อง และประเด็นเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 30.8

ฎ) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพุนพิน พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในพื้นที่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล มีผู้ตอบถูก ร้อยละ 100 รองลงมาตามลำดับได้แก่ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 85.7 ตอบถูกต้อง ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 78.6 ตอบถูกต้อง สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี ร้อยละ 71.4 ตอบถูกต้อง และ

ประเด็นเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 42.9

ฎ) **พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมะลวน** พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดที่สุดในประเด็น การวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 50.0 ตอบถูกต้องรองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล และประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 45.2ตอบถูกต้องประเด็น สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี ร้อยละ 33.3 ตอบถูกต้อง และ เหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 26.2

ง) **พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลลิเ็ด** พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดที่สุดในประเด็น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 60.9 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 52.2 ตอบถูกต้อง ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 47.8 ตอบถูกต้อง สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ร้อยละ 43.5 ตอบถูกต้องและ และเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 21.7

จ) **พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย** พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดที่สุดในประเด็น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 84.6 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 77.0 ตอบถูกต้อง สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีและ ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 61.5 ตอบถูกต้องเท่ากัน และประเด็นเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 38.5

ฅ) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไทร พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในระดับ การวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 79.2 ครอบคลุม รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 75.0 ครอบคลุม ประเด็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 70.8 สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ร้อยละ 58.3 ครอบคลุม และ เหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 45.8

ฉ) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเตย พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในระดับ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 86.4 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 77.3 ครอบคลุม ประเด็นในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 72.7 ครอบคลุม สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีโดยร้อยละ 68.2 ครอบคลุม และเหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประเด็นที่ตอบถูกน้อยที่สุด ร้อยละ 63.6

(2) เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของประชาชนในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ก. เรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษาเป็นดังนี้

ก) ผลการเปรียบเทียบรายชื่อ พบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความเข้าใจมากที่สุดได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น โดยมีผู้ตอบถูกมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 69.5 รองลงมาคือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน คิดเป็นร้อยละ 65.4 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 56.8 นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 54.8 และข้อที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับต่ำที่สุด คือ แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล คิดเป็นร้อยละ 49.7

ข) ผลการเปรียบเทียบรายตำบล พบว่า กลุ่มตัวอย่างในตำบลหนองไทร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.0 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างในตำบลพุนพิน คิดเป็นร้อยละ 75.7 กลุ่มตัวอย่างในตำบลหัวเตย คิดเป็นร้อยละ 75.5 และกลุ่มตัวอย่างในตำบลท่าข้ามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำที่สุด คือ ร้อยละ 34.3

ข. เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาเป็นดังนี้

ก) ผลการเปรียบเทียบรายข้อ พบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความเข้าใจมากที่สุดได้แก่ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเป็นประธาน คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยมีผู้ตอบถูกมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 64.9 รองลงมา คือ ประเด็นการวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.4 ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ คิดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ร้อยละ 57.7 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ร้อยละ 47.5 และ ข้อที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับต่ำที่สุด คือ เหตุผลสำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล คิดเป็นร้อยละ 39.1

ข) ผลการเปรียบเทียบรายตำบล พบว่า กลุ่มตัวอย่างในตำบลพุนพิน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาอยู่ในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.7 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างในตำบลหัวเตย คิดเป็นร้อยละ 73.6 กลุ่มตัวอย่างในตำบลศรีวิชัย ร้อยละ 64.6 และกลุ่มตัวอย่างในตำบลท่าข้ามอยู่ในระดับต่ำที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.9

2) วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชน ในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

ก. การเชิญชวน พบว่า การเชิญชวนให้เข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น มีผู้ที่ได้รับการเชิญชวนร้อยละ 66.3 และในการเชิญชวนให้เข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นได้รับการเชิญชวนจากผู้นำมากที่สุดจำนวน 107 คนหรือร้อยละ 26.9 น้อยที่สุดคือจากการประกาศร้อยละ 1.3

ข. ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านการประชาสัมพันธ์ โดยรวม

อยู่ในระดับปานกลางคือมีค่าเฉลี่ย 2.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ความชัดเจน/เข้าใจง่ายของการเชิญชวนที่ท่านได้รับจากสื่อต่างๆ อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 2.60 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ท่านได้รับการเชิญชวนบ่อยครั้งเพียงใดระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ย 2.41

ค. *ด้านสถานที่* พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการมีส่วนร่วมด้านสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.42 เมื่อพิจารณาเป็นหัวข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่สถานที่ประชุมเหมาะสมต่อการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 2.52 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่ออำนวยความสะดวกในการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.19

ง. *ด้านระยะเวลา* พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการมีส่วนร่วมด้านระยะเวลา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 2.41 เมื่อพิจารณาเป็นหัวข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ช่วงบ่ายเป็นช่วงที่เหมาะสมต่อการจัดการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.58 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ช่วงเย็นเป็นช่วงที่เหมาะสมต่อการจัดการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 2.22

3) *วัตถุประสงค์ข้อ 3 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี*

(1) *การมีส่วนร่วมและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล*

ก. *การมีส่วนร่วม* พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.14 เมื่อพิจารณาเป็นหัวข้อพบว่า การมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.39 และ ท่านมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมข้อมูลหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 1.80

ข. *เปรียบเทียบการมีส่วนร่วม* พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.17 เมื่อพิจารณาเป็นหัวข้อพบว่า การมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาในหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.49 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 2.48 และ การมีส่วนร่วมในการ

จัดเตรียมข้อมูลหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 1.47 และ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.09 เมื่อพิจารณาเป็นหัวข้อพบว่า ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2.36 รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 2.33 และ การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย/วัตถุประสงค์และเป้าหมายของแนวทางพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 1.79

เมื่อแยกเป็นรายตำบล ผลการศึกษาเป็นดังนี้

ก) ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง จำนวน 11 องค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.17 และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลตะพาน อยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2.49 รองลงมา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไทร อยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ย 2.26 และ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเขย อยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 1.95

ข) ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก จำนวน 5 องค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.09 และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2.18 รองลงมา องค์การบริหารส่วนตำบลบางมะเคื่อ อยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ย 2.10 และ องค์การบริหารส่วนตำบลกรูด อยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2.01

ค) การทดสอบค่าที พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีขนาดแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่แตกต่างกัน

4) วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(1) ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

มีผู้แสดงความเห็นจำนวน 78 ราย สรุปได้ว่า ประชาชนมีปัญหาการขาดความรู้และไม่ทราบถึงประโยชน์จากการทำแผนพัฒนา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ปัญหา

ช่วงระยะเวลาในการจัดทำแผนพัฒนาไม่เหมาะสม เช่น คอนเข้าประชาชนต้องไปทำมาหากิน เป็นต้น จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 26.93 ปัญหาบุคลากรของ องค์การบริหารส่วนตำบลไม่เตรียมข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่หรือไม่ทราบข้อมูลก่อนการจัดทำแผนพัฒนา จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 21.80 และปัญหาการมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ตรงตามเป้าหมายและไม่ทั่วถึง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 17.94

(2) ข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้แสดงความเห็นจำนวน 78 ราย สรุปได้ว่า ประชาชนเห็นว่าควรประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 26.93 ควรมีกิจกรรมอื่น ๆ ไว้บริการด้วยในช่วงที่ประชุมทำแผนพัฒนาเพื่อเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 24.36 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการทำแผนควรมีข้อมูลเบื้องต้นในตำบลเป็นอย่างดี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 20.07 สร้างความตระหนักในความสำคัญของการทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลให้กับประชาชนในพื้นที่ทราบ และผลของการไม่เข้าร่วมประชุมเพื่อจัดทำแผนพัฒนา จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23 และควรเน้นในทุกๆ ด้านเพื่อให้ได้แผนที่ดีที่สุดและควรมีเวลามากพอในการเรียนรู้ปัญหา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.41

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาและปัจจัยที่สนับสนุนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเสนอแนะการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา สามารถอภิปรายผลโดยแยกประเด็นได้ดังนี้

2.1 ความรู้ความเข้าใจเรื่องปกครองท้องถิ่นและจัดทำแผนพัฒนา

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนาในระดับปานกลาง โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าการจัดทำแผนพัฒนา (ค่าเฉลี่ยของการตอบคำถามได้ถูกต้องเท่ากับร้อยละ 60.18 และ 55.32 ตามลำดับ) ประเด็นที่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดได้แก่ประเด็น องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ประเด็นที่มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุดได้แก่ประเด็น เหตุผล

สำคัญที่สุดในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

สาเหตุที่ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า น่าจะสืบเนื่องมาจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานะขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเรื่องพื้นฐาน และประชาชนก็ได้ประกอบกิจกรรมการเลือกตั้งตัวแทนเพื่อทำหน้าที่ทั้งทางด้านนิติบัญญัติและบริหารนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาโดยตลอดกว่า 10 ปี นับจากมีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 16 แห่งในพื้นที่ ส่วนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาซึ่งอยู่ในระดับต่ำกว่านั้น น่าจะเป็นเพราะประชาชนมิได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนอย่างจริงจัง โดยจากผลการศึกษาในครั้งนีพบว่า ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาในระดับปานกลางเท่านั้น จึงมีความรู้ความเข้าใจไม่มากเท่าที่ควร

เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สอดคล้องกับผลงานของสงวน พรชัยสิริอรุณ (2543) ซึ่งศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล:ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางโพธิ์ อำเภอมืองจังหวัดสมุทรสาคร ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพภูมิหลังของประชาชน ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล และยังสอดคล้องกับ ไสว คำภักดี (2549) ซึ่งศึกษาเรื่องความรู้ของประชาชนในเขตอำเภอยะหริ่งจังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสุวิทย์ โพธิราช (2542) ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

อย่างไรก็ตามก็ไม่สอดคล้องกับฉัตรพนิต มยุข โขติ (2550) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มผางซึ่งพบว่าความรู้ความเข้าใจประชาชนอยู่ในระดับน้อย โดยฉัตรพนิตพบว่าประชาชนไม่สนใจในเรื่องการเมืองเท่าที่ควร จะให้ความสนใจเฉพาะที่มีส่วนได้รับประโยชน์โดยตรงเท่านั้น

2.2 ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ที่สนับสนุนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง โดยพบว่า ประชาชนได้รับการเชิญชวนในระดับปานกลาง ซึ่งมีเพียงร้อยละ 66.3 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับการเชิญชวน และการเชิญชวนก็มิได้กระทำล่วงหน้าอย่างเหมาะสมมากนักเพื่อให้มีเวลาเตรียมตัวก่อนเข้าประชุม นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับการชวนเชิญจากผู้นำในพื้นที่มากที่สุด

ผลการศึกษาแสดงว่า การประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน ยังไม่เพียงพอ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สอดคล้องกับผลงานของ วินัย แซ่มซ้อย (2550) ที่ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลทะเลบก อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี และพบว่า มีปัญหาขาด การประชาสัมพันธ์มากที่สุด และยังคงสอดคล้องกับการศึกษาของนุกูล วัฒนากร (2542) ซึ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น : องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี และพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน มีปัญหาประการหนึ่งคือ ไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นเป็นรูปธรรมในด้านข้อมูลข่าวสาร ส่วนผลการศึกษาปัจจัยสนับสนุนด้านระยะเวลา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยน้อยที่สุดกับการจัดการประชุมคอนเียน แต่เห็นด้วยมากกว่ากับการจัดประชุมในช่วงบ่าย ซึ่งสาเหตุน่าจะเป็นเพราะช่วงเวลารายเป็นช่วงเวลาที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพกรีดยางพารา และต้องทำงานตั้งแต่เช้ามืด จึงสะดวกกว่าที่จะประชุมในช่วงเวลาราย เพราะเป็นช่วงเวลาที่ตรงกับการประกอบอาชีพ

2.3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหาร

ส่วนตำบล

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.13 ประเด็นที่มีส่วนร่วมมากที่สุดได้แก่ประเด็น การมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนตำบล ประเด็นที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุดได้แก่ประเด็น การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมข้อมูลหมู่บ้าน

สาเหตุที่ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลาง น่าจะเป็นเพราะ ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง จึงส่งผลให้ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน สำหรับการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนตำบลมากกว่ามีส่วนร่วมในการจัดเตรียมข้อมูลหมู่บ้านนั้น น่าจะเป็นเพราะ การกำหนด

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นการกำหนดในภาพกว้าง ๆ ซึ่งประชาชนสามารถจะแสดงความเห็นได้ ขณะที่การจัดเตรียมข้อมูลหมู่บ้านเป็นเรื่องของรายละเอียดซึ่งมีความยากกว่าจึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับต่ำกว่า

เมื่อพิจารณาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าสอดคล้องกับผลงานของ มัลลิกา เจียวเกิด (2550) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา : ตำบลบ้านใหม่สุขเกษม อำเภอองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย และพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมัลลิกา พบว่า ปัญหาคือ ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนไม่ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อจัดทำแผน และยังคงสอดคล้องกับผลงานของวาสนา ถิ่นขาม (2548) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล : ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี และพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบลทั้งโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

อย่างไรก็ตามก็ไม่สอดคล้องกับพวงทอง โยธาใหญ่ (2545) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดย ประชาชนยังไม่ให้ความสนใจในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่ควร

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในการศึกษาครั้งนี้หากจะให้การพัฒนาท้องถิ่น โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของประชาชนและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่นเองแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะต้องคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกมิติ มาใช้เป็นแนวทางในการนำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาดังนี้

3.1.1 ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการกำหนดจำนวนประชาชนที่เข้าร่วมที่ชัดเจน เช่น ร้อยละเท่าไรของประชาชนในตำบลนั้น เพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาในภาพรวม

3.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (เริ่มคิดตัดสินใจระบุความต้องการของประชาชนจนเกิดโครงการ) ระหว่างดำเนินการ (โครงการเริ่มทำ) และตัดสินใจในการดำเนินการ (โดยองค์กรชุมชนหรือประชาชน) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (การสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ) การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ (ในแง่วัตถุประสงค์และทางสังคมของแต่ละบุคคล)

3.1.3 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาแบบมีส่วนร่วม และควรมีการเตรียมข้อมูลซึ่งจะต้องใช้ในการจัดทำแผนไว้ล่วงหน้าก่อนการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสะดวกและการดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์

3.2 ข้อเสนอแนะการปฏิบัติ

3.2.1 เนื่องจากผลการศึกษาพบว่าประชาชนยังมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจในการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ควรดำเนินการ ดังนี้

1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการเผยแพร่เอกสารความรู้เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและความสำคัญของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจและความตระหนักในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะควรเน้นในประเด็นที่ประชาชน มีความรู้ความเข้าใจน้อย ได้แก่ ประเด็น แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล และประเด็นเหตุผลในการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาตำบล

2) องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมและประสานให้ชุมชนสร้างเครือข่ายกับชุมชนอื่นๆนอกเขตพื้นที่ จัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกัน

3) ในการจัดเวทีประชาคมหรือเวทีประชาพิจารณ์ควรสอดแทรกเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการทำแผนพัฒนารวมถึงการบริหารจัดการงบประมาณ

4) เน้นให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชนให้มากเพื่อขยายผลการเรียนรู้ถึงผู้ปกครองได้

5) ควรใช้สื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจ เช่น แผ่นพับ ประกาศ องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น และจัดทัศนศึกษาดูงานในพื้นที่ที่มีการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนและประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานตามแผน

6) องค์การบริหารส่วนตำบลต้องให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น เน้นการให้ประชาชนเห็นความสำคัญและเห็นถึงประโยชน์ในการมีส่วนร่วมและเปิดใจที่ยอมรับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำแผนพัฒนา

7) สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และวารสารต่าง ๆ ในพื้นที่ควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

8) ผู้นำชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้เผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ประชาชนได้รับความรู้อย่างทั่วถึง

9) องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดทำแผนการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ โดย

- (1) ส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปอบรมให้ความรู้ตามแผนอย่างสม่ำเสมอ
- (2) ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้น
- (3) จัดเวทีให้ประชาชนมาแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- (4) องค์การบริหารส่วนตำบลควรเข้าไปส่งเสริมกิจกรรมที่ชุมชนมี เพราะเขาจะให้เห็นว่าให้ความสำคัญ

10) ควรจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์การบริหารส่วนตำบลให้หลากหลายมากขึ้น เพื่อเปิด โอกาสให้ประชาชนรู้จักการมีส่วนร่วมในการพัฒนา และสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่ม อันจะเป็นแนวทางให้สมาชิกในชุมชนมีโอกาสเข้าร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และมีโอกาสได้ติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ภายในตำบล เพื่อจะนำความให้มีความรู้ความเข้าใจที่ดีขึ้น เพราะยังประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมาก ยังมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลมากขึ้น ส่งผลมาซึ่งความรู้ความเข้าใจมากขึ้นด้วย

3.2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมพบว่าการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน

ยังได้รับการเชิญเข้าร่วมการประชุมอยู่ในระดับต่ำ และจากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน ได้แก่ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์มีในการเข้าร่วมประชุมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ทั่วถึง ก็ส่งผลให้ระดับการมีส่วนร่วมได้ด้วยสถานที่ที่ไม่อำนวยความสะดวกเข้าร่วมประชุม ระยะเวลาที่ไม่เหมาะสมก็เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย ดังนั้น การที่จะให้ประชาชนเข้ามา

มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จึงควรมีการประชาสัมพันธ์ที่ดี เช่น การแจ้งหนังสือล่วงหน้าก่อนการประชุม ประกาศตามหอกระจายข่าว แจงผู้นำชุมชน เป็นต้น รวมทั้งมีการกำหนดสถานที่ และกำหนดระยะเวลา สำหรับการประชุมที่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้จะทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น

3.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในครั้งนี้ถึงแม้จะพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง และในบางข้ออยู่ในระดับต่ำ ซึ่งถือว่าเป็นจุดค้อยของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะในการทำการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

3.3.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาถึงองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภออื่นๆ ในจังหวัดอื่นๆ หรือระดับภาค หรือศึกษาในระดับประเทศ อันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาในระดับนโยบายต่อไป

3.3.2 เนื่องจากผู้วิจัยเป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรปกครองท้องถิ่น ซึ่งเห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งแต่ละพื้นที่อาจมีปัญหาอุปสรรคแตกต่างกันออกไป ดังนั้นหากมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างหน่วยงานองค์กรปกครองท้องถิ่นกับหน่วยงานราชการอื่น ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทำให้เห็นความแตกต่างเพื่อสอดคล้องกันได้

3.3.3 ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กับการทำวิจัยเชิงประมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี เช่น สัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม ซึ่งจะทำให้ทราบจุดเด่น จุดค้อย รวมทั้งปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรณีการ ชมดี (2524) “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจเฉพาะกรณี
โครงการสารภี ตำบลท่าช้าง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี” วิทยานิพนธ์
ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กรมการปกครอง, กรม. กองราชการส่วนตำบล (2539) *ระเบียบและข้อบังคับองค์การบริหาร
ส่วนท้องถิ่น* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
- กรมพัฒนาชุมชน (2541) *แนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาแบบมีส่วนร่วม* กรุงเทพมหานคร
กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (2543) *รวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ
การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* กรุงเทพมหานคร อสารักษาคินแดน
_____ (2543) *คู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล*
กรุงเทพมหานคร อสารักษาคินแดน
- โกวิท พวงงาม (2542) *การปกครองท้องถิ่นไทยหลักการและมติใหม่ในอนาคต*
กรุงเทพมหานคร บพิธการพิมพ์
_____ (2541) *คู่มือวิทยากร อบต.* กรุงเทพมหานคร เสมาธรรม
- โกเมศ ขวัญเมือง (2542) *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540* กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เกื้อ วงศ์บุญสิน (2540) *แนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแบบมีส่วนร่วม*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หน้า 5
- ขวัญชัย วงศ์นิติกร (2532) “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของผู้อาศัยในเขต
หมู่บ้านจัดสรรชานเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านจัดสรรเทพประทาน
อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- โยษิต ปิ่นเปี่ยมรัษฎ์และคณะ (2534) “ข้อเสนอแนวทางการกระจายอำนาจ” รายงานคณะกรรมการ
กำหนดแนวทางในการกระจายอำนาจ
- จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ (2529) *การบริหารการพัฒนาชนบท* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- จิรพัฒน์ หอมสุวรรณ (2539) “การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมของสภาตำบล :
กรณีศึกษาสภา ตำบลในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2527) *การระดมประชาชนเพื่อการพัฒนาชนบทในการบริหารงานพัฒนาชนบท* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- _____ (2547) *การระดมประชาชนเพื่อการพัฒนาชนบท* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- ฉะอ้อน วุฒิกมรรักษ์ (2526) “ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสร้างงานในชนบท ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการที่ได้รับรางวัลดีเด่นของตำบลคุ้มพยอม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี” วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ฉัฐพนิต มยุขโชติ (2550) “ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มถ้อง” ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- เฉลียว นูร์ภักดี (2545) *กระบวนการกลุ่มที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของบุคลากรทางการศึกษา* กรุงเทพมหานคร สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏกระทรวงศึกษาธิการ
- ชุมพร สังขปริษา (2551) *กรอบแนวคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- ชุมศักดิ์ อินทรักษ์ (2538) “การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนในเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ คอนถ่าง” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- ชชาติ พ่วงสมจิตร (2540) “การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ชวงศ์ ฉายะบุตร (2539) *การปกครองส่วนท้องถิ่นไทย* กรุงเทพมหานคร ส่วนท้องถิ่น
- ชูศักดิ์ เทียงตรง (2520) *การบริหารการปกครองท้องถิ่นเปรียบเทียบ* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ตระกูล มีชัย (2544) *การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์พิมพ์ลักษณ์
- ดิน ปรัชญพฤทธิ (2532) *ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วมพฤติกรรมในองค์การหน่วยที่ 2* นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- ทวิทอง หงษ์วิวัฒน์ (2527) *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา กรุงเทพมหานคร ศักดิ์โสภากาการพิมพ์*
- ธงชัย สันติวงษ์ (2533) *องค์การและการบริหาร กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช*
- ธีรพล อรุณะกลีกร และคนอื่นๆ (2542) *พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2542 กรุงเทพมหานคร วิญญู*
- ธีรวุฒิ คำรักษ์ (2541) “การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูอาจารย์ในการวางแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสงขลา” *ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ*
- เชียรชัย บุรพชนก (2532) “การมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมสุขภาพของหมู่บ้านพึ่งตนเองทางสาธารณสุขมูลฐาน จังหวัดระยอง” *วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล*
- นพดล เมืองสอง (2541) “ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาในเขตอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น*
- นราธิป ศรีราม (2548) “นโยบายสาธารณะและการวางแผน” *ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนา ฉบับปรับปรุง นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*
- นุกูล วัฒนากร (2542) “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี” *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง*
- บรรพต วีระสัย (2519) *สังคมวิทยาการเมือง กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยรามคำแหง*
- บัญญัติ แก้วด่อง (2531) “รูปแบบทางสังคม – จิตวิทยาสำหรับการอธิบายการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนา” *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร*
- บัณฑิต อ่อนคำ (2533) *ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาชนบท : ประสบการณ์ของประเทศไทย กรุงเทพมหานคร คณะสังคมศาสตร์.มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*
- บุญชัย เกิดปัญญาวัฒน์ (2535) “สรุปผลเวทีเสวนาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน” *กรุงเทพมหานคร จุลสารสภาวะแวดล้อม ปีที่ 11 ฉบับที่ 3 (พ.ค. – มิ.ย.2535) หน้า 31-35*
- ปกรณ ปรียากร (2530) *ทฤษฎีและกลยุทธ์เกี่ยวกับการพัฒนา กรุงเทพมหานคร คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*

- ปธาน สุวรรณมงคล (2527) *ทัศนะบางประการในเรื่องสภาตำบลกับการมีส่วนร่วมของชุมชน*
กรุงเทพมหานคร สักดิ์โสภการพิมพ์
- ประทาน คงฤทธิ์ศึกษากร (2546) *การปกครองท้องถิ่น* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- ประสพสุข คีอินทร์ (2528) “การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ของกรมการสภาตำบล”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล
- ปรัชญา เวสารัชช์ (2528) “รายงานการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนา
ชนบท” กรุงเทพมหานคร สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปรีชา สันรัมย์ (2541) “การพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการ
จัดทำแผนพัฒนาตำบล” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- พงษ์ศิวัช แสนพิมพ์ (2545) “การจัดทำแผนพัฒนาตำบล อำเภอจตุพัตร์พิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด”
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยคดีศึกษา (กลุ่มสังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม
- “พระราชบัญญัติกำหนดแผนและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. 2542”
- “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542”
- พวงทอง โยธาใหญ่ (2545) “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่” รัฐประศาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- พัฒน์ สุจันง (2533) *สังคมกับการแก้ปัญหาสถานะแวดล้อม* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- พิชาย รัตนคิลล ณ ภูเก็ต (2543) “การมีส่วนร่วมของประชาชน” *วารสารพัฒนาสังคม*
15, 2 (พฤศจิกายน) : 12-14
- ไพรัตน์ เจริญรินทร์ (2524) *การบริหารงานพัฒนาชุมชน* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- _____ (2547) *นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนา
ในปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา* กรุงเทพมหานคร
สักดิ์โสภการพิมพ์
- เพ็ญศรี รัตนะ (2536) “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมของกรมการ
พัฒนาชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอุบลราชธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

- มนตรี นาคสมบุรณ์ (2540) “การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการเมืองการบริหาร
ขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีจังหวัดปทุมธานี” ภาคนิพนธ์
พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2542) *การบริหารและการปกครองท้องถิ่น หน่วยที่ 1-7*
พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- มัลลิกา เจี้ยวเกิด (2550) “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหาร
ส่วนตำบล กรณีศึกษา : ตำบลบ้านใหม่สุขเกษม อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย”
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ยุทธพงศ์ ไชยสร (2536) “ทัศนคติของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดลำพูนต่อองค์การบริหารส่วน
จังหวัด” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2526) *หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท* กรุงเทพมหานคร ห.ส.น
ไทย-อนุเคราะห์ไทย
- ลิขิต ธีเวคิน (2544) *วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย* พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วาสนา ถิ่นขาม (2548) “การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล :
ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี”
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วันเพ็ญ วอกลาง (2534) “กระบวนการปรับตัวและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะ
อยู่ถาวรของแรงงานอพยพจากประเทศพม่า : กรณีศึกษาจังหวัดเชียงราย”
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- วินัย แซ่มซ้อย (2550) “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหาร
ส่วนตำบล กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลทะเลบก อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัด
สุพรรณบุรี” รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2536) “การบริหารพัฒนาชนบท” *การพัฒนาขีดความสามารถ
ในการบริหารงานพัฒนาของสภาตำบล* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช

- สงวน พรชัยสิริอรุณ (2543) “ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
ในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล
บางโพธิ์ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรสาคร” ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
(2544) คู่มือการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของ
องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เสมอธรรม
- สถาพร อินธิพงษ์ (2536) “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สภาพตำบลในการอนุรักษ์ป่า
ชายเลน ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอนาใหม่ และกิ่งอำเภอนายายอาม” วิทยานิพนธ์
ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล
- สนธยา พลศรี (2545) ทฤษฎีและหลักการพัฒนารุมน กรุงเทพมหานคร พิมพ์ลักษณ์
พิมพ์ครั้งที่ 4 โอเคียนสโตร์
- สนิท ขาวสอาด (2539) “ปัจจัยสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับท้องถิ่นศึกษา
กรณีโครงการประปาหมู่บ้าน อำเภอมืองนครพนม อำเภอธาตุพนม
จังหวัดนครพนม” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมพร ถาวรวิริยะนันท์ (2542) “ปัญหากฎหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการมีส่วนร่วม
ของประชาชน” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สมยศ นาวิการ (2545) การบริหารเพื่อความป็นสุข กรุงเทพมหานคร บรรณกิจ
- เสน่ห์ บุญกำเนิด (2547) “การพัฒนารูปแบบประชาคมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบล
คอนสัก อำเภอกอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- สุภาพร พิศาลบุตร (2543) การวางแผนและการบริหารโครงการ กรุงเทพมหานคร วิ.เจ.พรินต์ติ้ง
- สุนทร พูนเอียด (2543) “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ในการบริหารการพัฒนา
ชนบทสำหรับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคใต้ตอนบน”
ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนารุมน มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- สุวิทย์ โพธิ์ราชา (2542) “ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล
จังหวัดหนองบัวลำภู” ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาการพัฒน
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- ไสว คำภักดี (2549) “ความรู้ของประชาชนในเขตอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล” ปรินญาสติปสาตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์
เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- ศักดิ์ชัย ทวีศักดิ์ (2529) “การรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต : ศึกษาเฉพาะในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาประชากรศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542) “การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน” สำนักงานปฏิรูปการศึกษา กรุงเทพมหานคร
- ศิริรภา สถาพรวงษา (2538) “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดเพชรบุรี กรณีศึกษากลุ่มคนรักเมืองเพชร” วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา มหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อนันต์ เกตุวงศ์ (2543) การบริหารการพัฒนา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- _____ (2534) หลักและเทคนิคการวางแผน พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อนันต์ อนันตกุล (2521) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาประชาธิปไตยสำหรับอนาคต กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
- อคิน รพีพัฒนา (2527) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย กรุงเทพมหานคร ศักดิ์โสการพิมพ์
- อโณทัย ธรรมกุล (2530) คู่มือการสอบบรรจุปลัดอำเภอและผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์แอล.เอส
- อภิชัย เอวานากุล (2544) “การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชายเลน จังหวัดระนอง” ปรินญาสาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- อรินชัย อุดมกิจมงคล (2543) “ทัศนคติของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” ปรินญาการจัดการมหาบัณฑิต วิทยาลัยคริสเตียน
- อริศรา ชูชาติ (2538) เทคนิคการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม นครปฐม
สถาบันพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานอาเซียน

- อนเนก เหล่าธรรมทัศน์ (2543) *การเมืองของพลเมือง: คู่สหัสวรรษใหม่* กรุงเทพมหานคร
openbook
- อิระวัชร จันทรประเสริฐ (2542) “ยุทธศาสตร์เชิงรุกเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่หมู่บ้าน กรณีศึกษา
ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน” กรุงเทพมหานคร เอกสารวิจัยส่วนบุคคล
นักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อินทิรา มณีกุล (2540) “การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนาจังหวัด
นราธิวาส” สาขาวิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
มหาวิทยาลัยศิลปากร
- อุทัย หิรัญโต (2526) *การเมืองการปกครองไทย* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
- เอกชัย ไชแสง (2547) “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคนไร้ที่พึ่งในกิจกรรมฝึกอาชีพ:
กรณีศึกษาสถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งชายธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี”
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
- เอกสิทธิ์ สุทธิศาสนกุล (2545) “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วน
ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาญจนบุรี” ปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี”

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ ในหลักสูตรปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้ศึกษาขอทราบข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษา และเพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานีให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบคำถามตามความเป็นจริง เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่น และข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะเป็นความลับ และจะนำผลมาใช้สำหรับงานวิจัยเท่านั้น เพื่อให้ข้อมูลที่ต้องการ ครบถ้วน และสมบูรณ์มากที่สุด จึงขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาท้องถิ่นของท่านต่อไป

นายยุทธนา เคียววานิช

นักศึกษาระดับปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านองค์กรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนของประชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี 31 – 40 ปี

41 – 50 ปี 51 – 60 ปี

มากกว่า 60 ปี

3. สถานภาพ

โสด สมรส หย่าร้าง หม้าย (สามี/ภรรยาเสียชีวิต)

4. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. อนุปริญญา/ปวส.

ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

เกษตรกร รับจ้าง ค้าขาย

พนักงานรัฐวิสาหกิจ รับราชการ อื่น ๆ (ระบุ).....

6. ท่านมีรายได้ในแต่ละเดือนประมาณ

ไม่เกิน 5,000 บาท 5,001 – 10,000 บาท 10,001 – 15,000 บาท

15,001 – 20,000 บาท สูงกว่า 20,000 บาท

7. ท่านเป็นสมาชิกของกลุ่ม/ชมรมต่าง ๆ ในหมู่บ้าน หรือไม่

เป็น ไม่เป็น

8. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอพุนพิน

5 ปี และต่ำกว่า 6-10 ปี 11-15 ปี

16-20 ปี 21 ปีขึ้นไป

**ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดทำ
แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล**

2.1 ความรู้เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น มีจำนวน 5 ข้อ

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย (x) ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่ท่านเห็นว่าถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยราชการประเภทใด
  - ก. ส่วนท้องถิ่น   ค. ส่วนกลาง
  - ข. ส่วนจังหวัด   ง. ส่วนภูมิภาค
2. ใครเป็นผู้กำกับดูแลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง
  - ก. นายอำเภอ   ค. ผู้ว่าราชการจังหวัด
  - ข. ปลัดจังหวัด   ง. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
3. นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากไหน
  - ก. แต่งตั้งโดยประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
  - ข. เลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน
  - ค. ได้รับการคัดเลือกจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
  - ง. ได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัด
4. ข้อใดเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
  - ก. ข้อบัญญัติงบประมาณจ่ายประจำปี
  - ข. แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล
  - ค. ระเบียบองค์การบริหารส่วนตำบล
  - ง. แผนอัตรากำลัง
5. ใครเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล
  - ก. นายกององค์การบริหารส่วนตำบล
  - ข. หัวหน้าส่วนการคลัง
  - ค. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
  - ง. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

2.2 ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

มีจำนวน 5 ข้อ

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย (x) ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่ท่านเห็นว่าถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. เหตุผลสำคัญที่สุดที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล คือข้อใด
  - ก. เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
  - ข. เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพการทำงานของประชาชน
  - ค. เพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลใช้ในการตรวจสอบการทำงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
  - ง. เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ทำตามนโยบายที่วางไว้
2. ใครเป็นประธานคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล
  - ก. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
  - ค. ประธานประชาคมตำบล
  - ข. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
  - ง. ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
3. การวางแผนประเภทใดที่ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด
  - ก. การวางแผนแบบมีส่วนร่วม
  - ค. การวางแผนแบบนโยบาย
  - ข. การวางแผนแบบสั่งการ
  - ง. การวางแผนจากบนลงล่าง
4. ใครเป็นผู้อนุมัติแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี
  - ก. สภาองค์การบริหารส่วนตำบล
  - ค. นายอำเภอ
  - ข. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
  - ง. ผู้ว่าราชการจังหวัด
5. ในการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพจะต้องดำเนินการอย่างไร
  - ก. มีการจัดเตรียมเงินให้พร้อม
  - ข. มีการจัดให้คนใดคนหนึ่งเป็นผู้ใช้จ่ายเงินงบประมาณ
  - ค. มีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
  - ง. มีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ

แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับท่านมากที่สุด

3.1 การประชาสัมพันธ์

1. ท่านได้รับการเชิญชวนให้เข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่

ได้รับความเชิญชวน

ไม่ได้รับความเชิญชวน

2. ท่านได้รับการเชิญชวนให้เข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยสื่อใดมากที่สุด

การเชิญชวนจากผู้นำชุมชน

แผ่นพับ

เสียงตามสาย หอกระจายข่าว

สถานีวิทยุ

หนังสือแจ้ง

ประกาศ

รถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่

อื่น ๆ.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างด้านขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน
เพียงข้อความละ 1 คำตอบ

ที่	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
3	ความชัดเจน/เข้าใจง่ายของการเชิญชวนที่ท่านได้รับจากสื่อต่าง ๆ ในข้อ 2.			
4	ท่านได้รับการเชิญชวนบ่อยครั้งเพียงใด			
5	การเชิญชวนกระทำล่วงหน้าอย่างเหมาะสมเพื่อให้ท่านเตรียมตัวก่อนที่จะเข้าประชุม			

6. ท่านเคยเข้าร่วมประชุมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่

เคย

ไม่เคย

กรณีที่ตอบ “เคย” ให้ตอบคำถาม การสร้างโอกาสการมีส่วนร่วม ด้านสถานที่ และระยะเวลา (ข้อ 7-17) หาก “ไม่เคย” ให้ข้ามไปตอบคำถามตอนที่ 4 และ ตอนที่ 5

3.2 การสร้างโอกาสการมีส่วนร่วม

ที่	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
	ด้านสถานที่			
7	สถานที่ประชุมเหมาะสมต่อการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล			
8	จำนวนที่นั่งมีเพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล			
9	สภาพแวดล้อมและบรรยากาศการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเหมาะสม			
10	มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น โปรเจคเตอร์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น เพื่ออำนวยความสะดวกในการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล			
11	มีระบบแสงเสียงเหมาะสม ฟังชัดเจน ในการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล			
12	มีการจัดเลี้ยง เครื่องดื่ม อาหารว่าง หรือ อาหารกลางวัน ในการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล			
13	การกำหนดลำดับขั้นตอน ในส่วนเนื้อหาของการพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเหมาะสม			
14	การใช้เวลาเหมาะสมกับเนื้อหาในการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล			
15	ช่วงเช้าเป็นช่วงที่เหมาะสมต่อการจัดการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล			
16	ช่วงบ่ายเป็นช่วงที่เหมาะสมต่อการจัดการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล			
17	ช่วงเย็นเป็นช่วงที่เหมาะสมต่อการจัดการประชุมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล			

ตอนที่ 4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนของประชนในการจัดทำแผนพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวน 13 ชื่อ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างด้านขวามือที่ตรงกับระดับการมีส่วนร่วมของท่าน
เพียงข้อความละ 1 คำตอบ

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลเพียงใด			
2	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมข้อมูลหมู่บ้าน เช่น สภาพ ทั่วไป ข้อมูลเฉพาะด้านต่าง ๆ เป็นต้น			
3	ท่านมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาของตำบลเพียงใด			
4	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกลุ่มปัญหาของตำบลเพียงใด			
5	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาตำบล เพียงใด			
6	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา ของ ตำบลเพียงใด			
7	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางพัฒนาองค์การ บริหารส่วนตำบลเพียงใด			
8	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดคน โขบาย/วัตถุประสงค์ และ เป้าหมายของแนวทางพัฒนาเพียงใด			
9	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ของ องค์การบริหารส่วนตำบลเพียงใด			
10	ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ร่างแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลเพียงใด			
11	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติตาม โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดในแผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบลเพียงใด			

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
12	ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดในแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลเพียงใด			
13	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบล			

**ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนของ
องค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวน 2 ข้อ**

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามต่อไปนี้ตามความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านคิดว่าการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
มีปัญหาอุปสรรคในเรื่องใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีข้อเสนอแนะใดเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา
องค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาเสียสละในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายยุทธนา เดี่ยววานิช
วัน เดือน ปีเกิด	4 พฤศจิกายน 2510
สถานที่เกิด	อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ประวัติการศึกษา	รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2539
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลบางเคียน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ตำแหน่ง	นักบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ 6 (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล)